

HONDENHARDT

PETER GIJSWIJT

HONDENHARDT

Colofon

Dit is een uitgave van Peter Gijswijt,
Badhoevedorp
Copyright, © 2010 Peter Gijswijt

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt op enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Website: www.hondenhardt.nl
E-mail : peter@gijswijt.net

Hondenhardt

Over honden en zwerfhonden
Balanceren tussen vreugde en verdriet,
gouden mand, goot en dood

Waargebeurde verhalen

Een foto van Roos siert de omslag van dit boek

Op de gelijknamige website staan foto's en films
van veel van de betrokken honden

Peter Gijswijt

Zwerverslot

Geworpen zonder toekomst
Geland in stof en slijk van het verleden
Door wrede mensenhand komt het besef
De pijn en lijden van het heden

Peter Gijswijt

Bedankt:

Jacqueline, die mijn leven en hondenpassie deelt; alle stichtingen, vrijwilligers en opvanggezinnen die zich inzetten voor zwerfhonden; alle andere mensen die zich het lot van honden en zwerfhonden aantrekken; Stichting AAI, zonder wie wij niet zouden kunnen "redden".

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	11
Hoofdstuk 1 Inprenting	15
Hoofdstuk 2 Blanco geboren	33
Hoofdstuk 3 Gouden hond, gouden mand	47
Hoofdstuk 4 Ollie	57
Hoofdstuk 5 Hollanda	71
Hoofdstuk 6 Sprong naar geluk!	93
Hoofdstuk 7 Koning van Rhodos	109
Hoofdstuk 8 Eén monster, een wilde roos en miljoenen euro's	123
Hoofdstuk 9 Afsluiten en verdergaan	137

Inleiding

Het leven van een hond kan zomaar voorbijglijden in volmaakte vrede en harmonie. Zonder enig vuiltje aan of in de lucht. Geboren in een lekker warm nest en terecht komen bij een lief baasje. Zomaar, alsof dat allemaal gewoon is. Het lijkt ook vanzelfsprekend dat het zo gaat, een hond is toch zeker een lief dier? En fijn gezelschap om aangenaam de tijd mee door te brengen, samen veel plezier te hebben, te knuffelen en gekke en leuke dingen te doen? Een trouwe kameraad die door dik en dun naast je staat, maar je soms ook gewoon voor paal zet en de benen neemt als het spannend wordt! Praten met je hond gaat ook heel goed, ook al krijg je geen antwoord in gesproken woorden, de blik in zijn ogen of een bepaald geluid doet vaak veel meer dan dat! Kortom, een hond die een 'normaal' hondenleven leidt en in een 'gouden mandje' ligt, heeft het goed voor elkaar!

Dat het helaas ook anders kan zijn, weten we wel. Dat er zwerfhonden zijn die het niet zo goed getroffen hebben in hun leventje... Hondjes die dagelijks lijden en moeten vechten voor hun kostje. Bedelen en geschopt of geslagen worden, al dan niet met een stok of ander wapen. Getreiterd en vergiftigd worden en een vreselijk pijnlijke dood sterven, of soms een heel snelle dood als ze aangereden worden. Zo ziet het leven van de gemiddelde zwerfhond er uit.

Hoe aangrijpend, ingrijpend, verstikkend, machtig mooi, magisch en tragisch het leven van 'strays',

zoals men ze internationaal noemt, kan zijn heb ik intussen heel wat jaren van dichtbij meegemaakt. Op reis met mijn echtgenote Jacqueline in voornamelijk Zuid-Europa, maar ook in Thailand en Amerika, heb ik 'netvliesbrandende' stories voorbij zien komen. De één nog dramatischer dan de ander. Maar ook 'happy ends' hebben we meegemaakt, zo tranentrekend en vertederend dat je er zelfs 202 dalmatiërs, inclusief Cruella de Vil mee aan het janken krijgt!

Lang heb ik getwijfeld om mijn ervaringen aan het papier toe te vertrouwen. Waarom zou ik dat doen? Wat ik met honden meemaak en maakte leek voor mij gewoon. Van jongs af aan ben ik met ze opgegroeid. Ongeveer tien jaar geleden kwam ik onbedoeld in aanraking met zwervhonden en werd de 'hondenrodedraad' steeds dikker en langer. Maar opschrijven, wie zit daar nu op te wachten? Er zijn al zo veel boeken over honden geschreven, wat zou de toegevoegde waarde zijn? Bovendien besepte ik dat ik - als verteller - heel wat van mijzelf 'bloot' zou moeten geven.

"Hachiko" trok mij over de streep. Hachiko was een Akita, een Japans ras dat in vroeger tijden getraind werd om samen met zijn baas (Samoerai) te jagen en zelfs in tijden van oorlog te strijden. Hachiko werd in 1923 geboren in Japan. Hij begeleidde iedere dag zijn baasje, professor Ueno Hidesaburo van de Universiteit van Tokio, naar het station en wachtte dan tot de trein wegreed. Om 15.00 uur ging hij dan weer naar het station om zijn baasje af te halen. Op een zekere dag wachtte Hachiko weer op

de trein, maar zijn baasje kwam nooit meer terug. Die was aan een hartverlamming overleden op de Universiteit. Vanaf die dag ging Hachiko iedere dag, telkens om drie uur 's middags, naar het station om er op zijn baasje te wachten. Dit deed hij tien jaar lang, tot aan zijn dood. Hij overleed van ouderdom. Bot beschouwd zou je dit nog korter kunnen vertellen: baas heeft een hond die elke dag op hem wacht. Niets bijzonders, zo ken ik er meer, die van mij doen dat ook.

Baas overlijdt en de hond wacht tien jaar voor niets op hem. Punt. Dat is ontroerend, maar je zou ook kunnen denken: wat een stomme hond, zo lang wachten! Feit is dat het wel de trouw van een hond illustreert.

Maar! Dan wordt het verhaal van Hachiko opgeschreven en later verfilmd en nog wel met Richard Gere in de rol van het baasje van de Akita. Met prachtig geregisseerde en uitgelichte beelden wordt het verhaal verteld en tot leven gebracht en ontstaat er een magische sfeer die je vastpakt en raakt. Door de mensen in het verhaal de 'gedachten' (al weten we niet precies hoe en wat een hond denkt) van Hachiko te laten 'invullen' en suggestieve camerabeelden beleven we de indringende liefdevolle band tussen mens en hond.

Als dit simpele verhaal zelfs verfilmd wordt dan is het wel degelijk de moeite waard om mijn hondse verhalen op te schrijven, dacht ik toen. En op die manier ook aandacht te krijgen voor de vele zwervhonden en hun lot op deze wereld. De ervaringen met de honden in mijn eigen leven lopen naadloos

door in de verhalen die ik tot op heden meemaak met zwerfhonden.

Extra motivatie was onderzoek van de WSPA waaruit blijkt dat ruim 80% van de honden op de wereld op één of ander manier dagelijks lijdt. Bovendien vind ik dat elke hond uniek is en een verhaal waard! Dat idee werd bevestigd door het lezen van 'Mijn leven met Tikker' van Jan Siebelink. Het boek verhaalt over de (bij)rol die de hond van Jan speelt in zijn leven. Zijn angst voor de dood is een terugkerend onderwerp en het gezelschap van zijn hond Tikker helpt hem hiermee om te gaan. "De hazewind verjaagt de dood", schrijft hij letterlijk. Het illustreert wat een hond kan doen voor een mens. Wat een hond voor een andere hond kan doen grenst soms aan het ongeloofelijke; op youtube staat een filmpje van een zwerfhond die overreden is op een snelweg. Zijn zwerfmaatje sleept de dode hond met zijn bek naar de kant.

De honden in dit boek spelen geen bijrol, maar allen een hoofdrol.

Alle namen zijn de echte namen, alles is waar gebeurd.

Hoofdstuk 1

Inprenting

Een verhaal over zwerfhonden beginnen met je eigen honden lijkt niet logisch, maar is het in dit geval wel. Ergens in je leven is er een moment - als je geluk hebt - waarop je kennis maakt met de verwarmende liefde en verrijking die een hond je kan brengen. Zonder die ervaringen zou ik dit boek nooit geschreven hebben.

Winter 1963. Dé winter, zal ik maar zeggen. Een lange strenge winter, staat er in de geschiedenis boeken. Ik ben van een bouwjaar dat ik mij die winter nog kan herinneren, althans, die dingen die voor mij belangrijk waren en indruk maakten. Zeven was ik. Op de antislipschool van mijn vader was ik te vinden als ik niet naar school moest. Het was daar één grote speeltuin voor mijn buurjongens (die vaak mee gingen om te ravotten) en mij. De antislipschool was gelegen op het eiland Zeeburg, onder de rook van Amsterdam. Daar was van alles te beleven en te doen voor ons! Vloten bouwen om door de sloot mee te varen, fikkie stoken en verstoppertje spelen! Er stonden ook bunkers uit de tweede wereldoorlog, spannend om je daar te verstoppen, of gewoon op je rug liggen tussen het hoge gras om te kijken welke monsters er in de wolken versholen zaten. Als ik mijn ogen sluit ruik ik nog de geur van de wilde begroeiing rond de slipbaan, vermengd met de geur van de bitumen die de gladde boven-

laag van het wegdek vormde. Dan waan ik mij terug op de belangrijkste plek van mijn jeugd, daar waar ook de vertrouwde geur van hondenvacht mij diep raakte.

Mijn vader was behalve de oprichter en directeur van de ENAS (Eerste Nederlandse Antislipschool) ook een groot dierenliefhebber. Honden waren zijn favoriete gezelschap. Dat was in die tijd ook nog eens praktisch, de school moest immers bewaakt worden. Dus waren er honden aanwezig. Een Duitse herder en een Bouvier. Een herder vond mijn pa het toonbeeld van hoe een hond er uit moest zien. Wolf heette hij. Het was een grote, prachtige herder met mooie diepe kleuren in zijn dikke glanzende vacht. Wolf was niet zo'n zenuwachtig type, zoals vaak voorkomt bij Duitse herders, maar rustig en evenwichtig. En een allemansvriend ook, iedereen mocht aan hem komen om te knuffelen, Wolf vond alles goed. Hij was ook razendsnel, iets wat in zijn 'relatie' met Boef - zo heette de Bouvier - nog wel eens te pas zou komen.

Boef was een reusachtige hond met een zeer indrukwekkend voorkomen. Groot, groter dan de herder, breed en massief! Zwarte krulletjes vacht, helemaal zwart, geen ander kleurtje te vinden! En wat een dikke poten en grote voeten, dat zou hondenschoenmaat 47 zijn! Boef was nog rustiger en goedmoediger dan Wolf. Werkelijk niets leek haar (Wolf was een reu en Boef een teefje) van haar stuk te kunnen brengen. En dan die donkerbruine blaf, een machtsvertoon, gelijkend op het gebrul van een

scheepshoorn! Zelfs onverschrokken hondenlovers deden direct een stapje terug als dat beest zijn snuit opentrok, geweldig! Boef was ook een beetje onbehouwen, zoals ik eens ondervond. Ik was aan het spelen en had echt niet in de gaten dat Boef ook mee wilde doen. Zij naderde mij van achteren en omdat het paadje waarop wij liepen erg smal was leek het haar het makkelijkst om dan maar onder mij door te rennen! Voor ik het wist vloog ik een paar meter door de lucht en kwam neer op de platgetrapte sneeuw. Oef, dat voelde ik! Ik had pijn in mijn kont en was me rot geschrokken! Mijn hart bonsde van opwinding in mijn keel! 'Hé, wat doe je nou', riep ik, alsof ik antwoord zou krijgen... Voor ik doorhad wat er precies was gebeurd kwam Boef teruggelopen en vroeg zich schijnbaar af waarom ik daar zo beduusd zat. Met licht geopende bek kwam zij er aan, haar grote roze tong een beetje eruit, de pikzwarte ogen op de stand 'ondeugend!' Soms lijkt het wel of een hond je gewoon uitlacht als je dat zo ziet! Direct kreeg ik een wasbeurt in mijn gezicht en rende Boef weer uitdagend voor mij uit. Eigenlijk wist ik op dat moment niet of ik nou bang moest zijn voor haar of niet. Het geweld waarmee zij mij had gelanceerd had mij verrast en indruk gemaakt. Gelukkig werd ik door de gekke sprongen die zij intussen maakte afgeleid en was ik het voorval zo weer vergeten. Ik rende achter haar aan en probeerde met een sneeuwbal 'wraak' te nemen!

Met Wolf en Boef kreeg ik het hondenvirus met de paplepel ingegoten. Ik was gek op ze! Ze hadden ieder hun streken en eigenaardigheden, maar het

belangrijkste was dat ze altijd blij waren mij te zien, en dat was wederzijds! Uren van heerlijk spelen, knuffelen, samen een dutje doen in de koesterende zon en gek doen als wij daar zin in hadden, verstreken in die tijd. De tijd die je jeugd noemt en waarvan je vaak veel te laat beseft hoe waarde- en betekenisvol die kan zijn. Gelukkig hebben wij ons geheugen, een prachtig, ongrijpbaar fenomeen dat een ieder bezit. Het geeft ons mensen de mogelijkheid terug te keren naar toen, om weer te genieten van alle mooie momenten. Zo vaak als je maar wilt!

Puppies!

Als kind krijg je (gelukkig) lang niet alles mee wat er om je heen gebeurt. Soms is dat ook jammer, beseft je achteraf. Hoe het ook zij, in die winter reed ik met mijn vader richting antislipschool, mijn speeltuin met hondjes. Vanuit de Jan van Galenstraat in Amsterdam was het toen (er was nog zoou weinig verkeer) een klein half uurtje met de auto. De kap van de roomwitte Porsche 356 speedster was open. Mijn pa was een mix van sportief en gek en reed bijna altijd open. Ik had een dikke jas aan en een muts op. Nog nooit had ik zoveel sneeuw gezien, overall was het aan de kant geschoven door sneeuwschuivers. Die reden als grote bulderende monsters door de straten. Het eiland Zeeburg was slechts bereikbaar via de Schellingwouderbrug. Als we die over waren dan ging het via een smalle weg richting de toegangspoort van de school. Naast de weg waren door de schuivers heel hoge muren van sneeuw gevormd, ik kon er niet overheen kijken! Pa opende

het hek en reed de auto het terrein op. De monteurs en instructeurs van de antislipschool hadden de brug over de sloot - die het terrein geheel omsloot - al vrijgemaakt van sneeuw. Dat scheelde! We reden naar binnen en vader parkeerde de auto met een ferme zwaai op zijn plek (hij was natuurlijk niet voor niets directeur van een antislipschool en kon goochelen met auto's). We stapten uit en liepen naar het kantoor. Het kantoor van de slipschool was een grote luxe stacaravan van vijftien meter lang en drie meter breed. Daarin was een leslokaal en een privé ruimte gemaakt. Onder de trap - die toegang gaf tot de caravan - was een ruimte ingericht als slaap- en schuilplaats voor de honden. De voorkant was gewoon open. Niet dat ze er altijd gebruik van maakten hoor, er waren genoeg andere plekken die veel fijner waren, zoals een oude auto, de garage of een bunker.

Die zaterdagochtend wachtte mij een verrassing van formaat! Het had die nacht hevig gesneeuwd en er was flink wat sneeuw in het hok gewaaid, kon ik zien. Er lag een hele berg! Pa riep de honden - voor zover dat nodig was, want meestal kwamen ze met veel bombarie aangestormd - en daar was Wolf al. Uitgelaten werden wij begroet! Met een voor zo'n grote hond net iets te lichte stem vertelde Wolf ons dat hij toch o zo blij was ons weer te zien! Grappig dat een hond zoveel verschillende klanken kan maken, want als hij echt boos was dan kwam er een heel ander geluid uit! Nu leek het wel een pup! Wolf rende uitgelaten rondjes om ons heen! Ik zag Boef niet. Waar zou die uithangen? Meestal was Boef

wel wat trager dan Wolf, maar nu kwam ze toch echt niet tevoorschijn! Ik liep naar de garage, opende de deur en stapte naar binnen. Hier was het redelijk warm en droog en omdat het zo gesneeuwd had leek mij dit een logische plaats om te slapen. Aan de achterkant van de garageloods was een gat gemaakt om de honden binnen te laten. 'Nee hoor, hier was zij niet!' Ik ging weer naar buiten om toch maar eens te kijken bij het hok onder de trap of er misschien nog iets anders dan sneeuw in lag. Ik hurkte voor het hok en keek naar binnen. Doordat er zoveel sneeuw binnen was gestoven en het helder vriezend weer was, was het best licht in het anders donkere hondenok. Ineens begon de glinsterende berg sneeuw te bewegen! Ik keek mijn ogen uit bij wat ik toen te zien kreeg! In mijn kinderbeleving was het even aan mij voorbijgegaan dat Boef zwanger was. Die ijsskoude nacht was Boef bevallen van een nest puppies! En ze had het koude buitenok uitgekozen om dat te doen, ik begreep er niets van! Heel langzaam kwam de berg een beetje tot leven! De sneeuw week hier en daar en gaf zicht op een flink aantal kleine, zwarte hoopjes hond. De opwinding maakte zich direct van mij meester en ik wilde meteen mijn hand uitsteken om de pups te bevoelen. 'Doe dat maar niet, junior' hoorde ik vader zeggen. 'Hè, waarom niet pap, ze zijn zo lief!' 'Ze zijn vannacht pas geboren jongen, nu zijn ze echt nog te teer om op te pakken, bovendien zal Boef dat niet leuk vinden.' Mijn opwinding werd met de seconde groter en ik was erg teleurgesteld dat ik er niet aan mocht komen. Wat zag dat spul er ver-

leidelijk uit! Ik stak mijn hoofd wat dieper in het hok om beter te kunnen zien hoeveel het er waren, maar dat lukte niet. Ze lagen half achter en onder de sneeuw verstopt en bovendien zag ik nu ook de grote en indrukwekkende kop van mama Boef heel dichtbij! Jee, wat ben jij groot en wat zijn je puppies klein, dacht ik! En wat een wonder! Boef tilde haar machtige kop iets op en keek naar mij, maar legde haar kop direct weer neer. Oh, jou ken ik wel, goed volk, zal ze gedacht hebben! Ik volgde de raad van papa op en liet ze verder met rust, al was de aantrekkingskracht zo groot als een reuzenmagneet!

Het hele tafereeltje maakte een onuitwisbare indruk op mij, ik zal die winterse ochtend van 1963 echt nooit meer vergeten! En dan de weken daarna, die waren nog mooier! De pups groeiden flink en werden al snel ondeugend! Het spelen met puppies is iets wat voor een kind geweldig mooi en emotioneel is. Levend speelgoed! Uiteraard zorgde pa er wel voor dat ik niet over de schreef ging met 'mijn' speelgoed, pups zijn ook erg kwetsbaar! Uiteraard konden we al die pups niet houden en werden er nieuwe baasjes gezocht en gevonden. Gek genoeg (of juist logisch, ik zal het misschien verdrongen hebben) kan ik mij niet goed herinneren hoe dat ging. Waarschijnlijk heeft mijn pa dat goed begeleid en zorgden Wolf en Boef voor de nodige afleiding en vertier!

Na die strenge winter kwam er toch ook weer het voorjaar! Wat duurt dat toch allemaal lang als je kind bent! Binnen de kortste tijd stond alles weer in bloei. Het was voornamelijk onkruid wat daar groei-

de, maar het was er niet minder mooi om en heerlijk om met de honden te ravotten! Bomen, waarvan er één een hele grote 'treurwilg' was, struiken hoog en laag, verschillende bloemen, veel lupines, heuveltjes en dalen waar je je goed kon verstoppen, het was er allemaal! En natuurlijk ook nog de garage waar de lesauto's onderhouden werden, en nog diverse andere opstallen met spullen en rommel. Een eldorado voor kinderen en hondjes!

Bloed en paniek!

Wolf en Boef waren beide rustig van karakter, maar toch ook weer verschillend in hun doen en laten, en ze waren zeker niet 'voor de poes!' Hun kerntaak - het bewaken van het terrein - namen zij zeer serieus! Voor zover ik weet heeft in die tijd nimmer een onverlaat de moed gehad het terrein te betreden als dat niet de bedoeling was! Wolf was bewegelijk maar niet nerveus, wel altijd alert en speurend naar onregelmatigheden. Altijd aan het rondlopen - met de voor een herdershond kenmerkende soepele gang - en scherp oplettend of er iets was of gebeurde waar hij zijn neus eens in kon steken! Het gaf een goed gevoel, als je Wolf zo zag rondscharrelen. Dan dacht je: dat zit wel goed, die ziet alles! Boef pakte het heel anders aan. Die zag je niet en hoorde je meestal ook niet. Zij lag dan lekker op een comfortabele plek te dutten en was door de dagelijkse gang der dingen niet te verstoren! Ik herinner mij dat we haar wel eens van een plek hebben moeten slepen waar de leswagens moesten rijden! Ze leek dan te denken; 'ik lig hier goed, bekijk het

maar, ga er maar omheen' Ze stond dan ook niet op, maar liet zich onwillig verslepen, erg komisch! Toch was ze wel waakzaam, maar minder nadrukkelijk dan haar Duitse vriend. Hoewel, jammer genoeg waren zij niet echt vrienden... Er was meer sprake van een gedoogsituatie. Het territorium werd op een bepaalde manier verdeeld door onzichtbare grenzen. De locatie van de slipschool was ongeveer acht ha groot en bood dus genoeg ruimte voor de twee viervoeters. Overdag op werkdagen (dat was in die tijd zeven dagen per week met een uitzondering op een enkele zondag na) lagen de honden meestal vast. Het was ook niet verantwoord om ze los te laten als er met de lesauto's geslipt werd, dat zou gevaarlijke situaties kunnen opleveren! Maar zodra alle cursisten weg waren dan mochten ze los. Ik weet nog goed dat de 'verstandhouding' tussen die twee bijzonder was! Als ze werden losgelaten werd er niet samen gespeeld, ze gingen ieder hun eigen weg en bekeken elkaar nauwelijks. Dit in tegenstelling tot wanneer er alarm was en uitgerukt moest worden! Dan stonden ze zij aan zij in slagorde opgesteld! Dat vond ik als kind wel vreemd, die tegenstelling. Honden spelen toch met elkaar? Maar dat gebeurde niet. Wolf was de speurneus en ging direct aan het werk, Boef zocht een plek om rustig te doen wat zij lekker vond, namelijk snurken!

Als er reden tot alarm en vervolgens uitrukken was - wel of niet terecht, dat deed er niet toe - dan was er een min of meer vaste werkwijze van het achtptotige bewakingsteam! Wolf had bijna altijd als eerste door dat er iets gaande was waar hij aandacht aan moest

schenken. Hij gaf dan een harde, iets schelle blaf. Maar als er werkelijk gevaar was dan produceerde hij een echt gevaarlijke grom en stormde direct de gevarenzone in! Als je het geluk had om op tijd te kunnen zien dat er zo'n actie begon kon je ook constateren dat zodra Wolf de zaak op scherp zette een fractie daarna Boef ook in actie kwam. Zonder eerst te kijken wat er gaande was (kennelijk vertrouwde ze erop dat Wolf niet voor niets 'in de benen' ging) reageerde zij door met een woeste, harde donkerbruine blaf overeind te springen en de gelederen te versterken! Die blaf! Geweldig! Het is een beetje cliché, maar toch zeg ik: zo hoor je ze bijna niet meer, (hoe vaak zie je nog een Bouvier?) wat een meesterlijk gebulder! Ik werd er nooit bang van, soms (als ik toevallig dichtbij stond) wel een beetje geïntimideerd! Ik zag aan reacties van andere mensen dat ik niet de enige was! Zodra het gevaar - of vermoede gevaar, wat het meestal was - geweken was dan trok het team zich weer terug naar de eigen vertrekken binnen hun territorium. Eigenlijk was het een raar, of misschien wel geen team, want verder deden ze niets samen! Tot op zeker moment!

Bloedheet was het die zomer! En zoals gebruikelijk was ik onderweg naar de slipschool. Feitelijk was het natuurlijk een antislipschool, maar ik leerde daar opzettelijk capriolen maken, dus zeg ik ook af en toe slipschool. En het was mijn speeltuin met honden! Dit keer zat ik niet in de auto naast pa, maar op de fiets. Het was woensdagmiddag en nadat ik mijn oude kloffie thuis had aangetrokken en van

mama een paar lekkere boterhammen met pinda-
kaas had gekregen, was ik weg en op weg. Prachtig
vond ik dat! Het was al gauw ruim drie kwartier van
huis daar naar toe en ik moest dwars door de stad
van west naar oost. De Jan van Galenstraat hele-
maal uit tot aan het begin van de Jordaan. Ik wist de
weg daar goed, want daar had ik ook mijn kranten-
wijk. Daar besloot ik dan of ik de Jordaan door zou
kris krassen of dat ik rechtsaf de Stadhouderskade
pakte en die afreed helemaal tot in Amsterdam
oost, bij het Tropenmuseum. Vandaar richting Zee-
burgerdijk en dan de Schellingwouderbrug over
(een forse uitdaging want dat is een flinke bult en
het waait er vaak) en dan was ik ter plaatse.

Die bewuste woensdagmiddag zou in mijn geheugen
gegrift worden met onuitwisbare zwarte inkt.
Minstens 30 graden was het en ik transpireerde be-
hoorlijk toen ik het hek van de school opende. Ik
zette mijn fiets ergens neer en ging het leslokaal in,
op zoek naar mijn vader. De lesauto's draaiden dol
in het rond, zag ik. Mijn pa was een echte pionier op
dat gebied. Al eind jaren '40 begon hij met het ont-
wikkelen van zijn ideeën en had die inmiddels ge-
perfectioneerd tot een volwaardige, unieke antislip-
opleiding. Zelf was ik konijn en aap tegelijk. Hij leer-
de mij autorijden en slippers vanaf mijn vijfde jaar.
Gezeten op dikke kussens en speciale verlengde
pedalen scheurde ik daar rond als het maar even
mogelijk was. Ik was dus min of meer een proefko-
nijn, mijn pa wilde mij zoveel mogelijk leren. Als ik
slipdemonstraties gaf zei hij stevast tegen zijn cur-
sisten: "kijk, zelfs een aap kan het leren!" In die tijd

was het onder controle krijgen van een slippende auto nog iets heel bijzonders. De cursisten zagen soms met vrees op tegen het gladde wegdek van de slipbaan! Mijn 'optreden' moest die vrees een beetje wegnemen en dat lukte ook vaak!

Ik zag mijn vader in het leslokaal en begroette hem met een kus. 'pap, ik ga buiten spelen' en weg was ik weer! Waar zijn die twee rakkers van honden?, vroeg ik mij af. Nou, er wordt les gegeven op de baan, dus zitten ze vast, dacht ik. Bij de plaats waar Wolf normaal lag zag ik niets wat op een hond leek. Niets, geen Wolf. Hhm, dat vond ik jammer. Dan maar eens op zoek naar Boef. Die was ook niet op zijn vaste stek. Ok, raar, maar verder dacht ik er op dat moment niets bij en was al weer op weg naar mijn volgende doel, de garage! Daar was ook wel altijd iets interessants te zien of doen en bovendien vond ik het zelf ook wel leuk om een beetje met gereedschap te knoeien! Ik had nauwelijks een paar stappen in de richting van de garage gezet toen *het* gebeurde! Er klonk woest, heel hard geblaf, beslist anders van toon dan dat ik ooit gehoord had! Het leek wel of ik tien honden hoorde! Het geblaf werd direct daarna vermengd met het luide geschreeuw van mannenstemmen! Ik werd er bang van! Ik meende mijn vaders stem als hardste te horen, maar zeker wist ik dat niet! Ik rende als een gek naar de plaats waar dat vandaan kwam, zo te horen was dat vlak achter de caravan! Daar zag ik het toen! Boef en Wolf vochten met elkaar! Allemachtig, wat schrok ik daarvan, dat zag er echt niet goed uit! Mijn twee hondenvrienden waren veranderd in wilde

beesten die elkaar bestreden op gruwelijke wijze. Ze maakten scherpgrommende geluiden, eerst nog veel en hard, maar naarmate het gevecht langer duurde werd dat steeds minder. Toen hoorde je alleen nog gehijg, het wild bewegen van de hondenlijven door het struikgewas en het angstaanjagende geluid van dichtklappende bekken. Ik zag ineens veel bloed en open wonden bij de honden, mijn hart bonsde wild in mijn keel en ik barste in tranen uit! Ik huilde hard... Vader probeerde door luid te schreeuwen de honden uit elkaar te jagen maar ze reageerden er niet op. Iemand anders had een bezem gepakt en stak die tussen hen in om te proberen hen los te wrikken, maar ook dat hielp niet. Het gevecht ging in mijn idee minuten door! Mijn neef Ron (chef instructie) kwam aangerend met een brandblusser. Hij richtte daarmee op de honden en begon met het ding te spuiten! Sissend wit poeder kwam er uit en stooft over de honden heen als sneeuw. Binnen een mum van tijd waren ze wit en het bloed kleurde het poeder rood op sommige plaatsen. Ondertussen had iemand de brandslang gepakt en spoot ook daarmee op de honden. Ineens verstomde de gevechtsgeluiden en ik zag Boef jankend weg lopen, terwijl mijn vader Wolf bij de achterpoten vasthield! Boef, die gigantische krachtpatser liep jankend weg! Ik kon de beelden die ik zag niet bevatten! Een hele grote gapende wond aan de bovenkant van haar nek die fel rood bebloed afstak tegen haar zwarte vacht, die nat was van water en bloed. Pa had Wolf ondertussen een riem omgedaan en ik zag dat hij op drie poten liep,

één poot hield hij hoog opgetrokken. Zijn bek stond open en ik zag bloed op zijn anders zo witte tanden. Wolf jankte niet. Ik begon nog harder te huilen, en zag bijna niets meer. De honden werden door de mannen vastgelegd, ver uit elkaar. Per ongeluk waren ze beiden los geweest en was de vlam in de pan geslagen! Mijn pa probeerde mij te troosten maar dat lukte echt niet. Wat ik zojuist gezien had was door niets of niemand meer goed te maken, ik was kapot van verdriet! Mijn beste vrienden die elkaar zo te lijf waren gegaan, hoe was dat nou mogelijk?

Die verklaring heb ik nooit gekregen. Hondjes kunnen niet praten, althans, niet zo concreet. Jaren gedoogden de twee elkaar en als het nodig was stonden ze zij aan zij!! Nu was er iets gebeurd wat op onverklaarbare wijze de vlam in de pan had doen slaan! Ze hadden elkaar bevochten op leven en dood! Ik begreep er niets van! Vader zei dat zo iets nu eenmaal wel eens kon gebeuren, zelfs bij mensen was dat zo! Nou, van mensen begreep ik dat misschien nog wel, daar had je echt gekken bij! Maar mijn hondenvriendjes? Veel later leerde ik dat het ook bij de liefste honden voorkomt dat om één of andere reden zoiets kan gebeuren, vaak zonder aanwijsbare (althans voor ons mensen) reden.

Boef was er het ergst aan toe, zag ik. Haar nekvel was op meerdere plaatsen opengescheurd, het bloed liep er langzaam uit en kleefde aan haar vacht. Gapende wonden waren het, boven en onder in haar hals. Ik vond het een verschrikkelijk gezicht maar ik stond er toch op om met vader mee te gaan

naar de dierenarts. Die *moest* en zou Boef wel beter maken! Wolf liep op drie poten en had verder schijnbaar niets. Later bleek dat de poot flink beschadigd was, Boef had er hard in gebeten...hij liep nog lang mank! Dat Boef het meest was toegetakeld kwam - zo zei mijn pa later - door de snelheid van Wolf. Die was echt snel en had daardoor grote schade kunnen aanrichten! Snelheid had het hier dus gewonnen van kracht.

De dierenarts heeft Boef weer goed opgelapt, na verloop van tijd was er bijna niets meer te zien van haar wonden. Wolf kon na een tijdje weer gewoon als viervoeter door het leven.

Maar na het titanengevecht konden de twee nimmer meer samen los op het terrein lopen, die tijd was voorbij! 'Zorgvuldig moesten we opletten dat altijd één van hen was aangelijnd, anders zou het weer verkeerd gaan', zei mijn pa. Deze hele geschiedenis heeft natuurlijk een indringende werking gehad op mij. Enerzijds was daar de innige liefde en vriendschap die ik voelde voor de honden, anderzijds de overweldigende ontsteltenis die mij bij de keel had gegrepen toen zij elkaar bevochten. Een schril contrast, en het hele plaatje zorgde voor een belangrijk deel van mijn inprentingperiode. Het liet mij onder andere beseffen dat de hondenwereld veel complexer is dan ik in mijn onschuld tot dan toe had gedacht.

Het is eind 1970. Verstreken jaren zijn veranderd in verleden. Talloze uren bracht ik door met Wolf en Boef. Honderden keren gingen mijn handen door

hun vacht, waarvan ik de geur en structuur zo goed ken. Lome middagen in de weldadige warmte van de zomer brachten we samen door, soms slapend op een mooie plek, na spannende avonturen.

Vandaag kleuren de wolken dreigend donker, maar mijn gemoed is nog veel donkerder! Door de achterruit van de auto zie ik Boef en Wolf steeds kleiner worden. Op hun vaste plaatsen, ieder afzonderlijk zie ik ze. Beiden zitten rechtop en kijken de auto waarin ik op de achterbank zit na. Vaarwel, liefste Wolf en Boef, mijn lieve hondenvriendjes! Dag, mooiste kindereldorado ooit! Vader is ziek geworden en kan de antislipschool niet meer runnen. Thuis hebben wij geen plaats voor ze in ons kleine huis. Noodgedwongen neem ik het zwaarste afscheid ooit...

Als ik dit opschrijf is het zevenenveertig jaar later. De loodzware brok van toen is nog altijd latent aanwezig in mijn ziel. Het zit in mijn keel en ik zie wa-
zig... De hemel breekt open.

Wat de vriendschap en liefde van een hond precies met je doet is nauwelijks in woorden te vatten...en dat hoeft ook niet. Wat het is weet je pas als je het ervaart. Het hondenvirus zou voor altijd in mijn bloed aanwezig zijn, dankzij deze honden en dit deel van mijn jeugd. Waar de balans van 'gelukkig' en 'ongelukkig' uiteindelijk ligt is moeilijk te berekenen. Dat moet je ook niet willen. 'Tel je zegeningen en de mooie uren', zei mijn moeder, 'dan kom je goed uit!' Zij had gelijk! "Foto van vroeger" van Rob de Nijs klinkt door mijn hoofd... "...met een gat in

mijn kop, en een broek vol met scheuren, mijn moeder was thuis, dus wat kon mij gebeuren?”
Ik had niets willen missen.

Hoofdstuk 2

Blanco geboren

Het is zomer 1975 als ik een beeldschoon exotisch meisje leer kennen. Jacqueline heet ze. En ze heeft lichtbruine hondenogen. Dat kan niet fout gaan, ha-ha! Wij krijgen verkering en al snel blijkt dat zij ook een behoorlijke dosis hondenvirus in haar Italiaans/Indische bloed heeft! Nou, geweldig om zo'n fijne gemeenschappelijke liefde voor hondjes te hebben, dat doet de zaak goed! Vier jaar later (oké, gaat een beetje snel maar wat daartussenin gebeurt gaat niet over hondjes) trouwen we, maar enkele weken daarvoor weten we het al zeker: er komt een kleintje bij! En het wordt... een Duitse Herder!

In de winter van 1979 rijden we door de Jordaan naar de Westerstraat. Daar is een dierenwinkel die ook hondjes verkoopt, weten we. Tegenwoordig komt dat bijna niet meer voor, dat je in een dierenwinkel honden kunt kopen. Toen was dat heel gewoon. Ik herinner mij niet goed of we het er lang over hadden om tot de beslissing te komen, feit was dat we het allebei graag wilden! Dat je met het nemen van een hondje een verbintenis voor lange tijd aangaat is een besef dat wij toen al hadden. Ik denk dat het een weloverwogen keuze was. Jacqueline had in haar jeugd al eens een zwarte poedel gehad (die heel toepasselijk Blacky heette) en heeft zelfs meegemaakt dat het hondje beviel van een nestje en daar ook voor gezorgd! Dus ook bij haar zat het hondse gedoe er al vroeg in!

Dat het een Duitse herder moest worden was voor mijn gevoel een logische keus. In mijn optiek waren er slechts twee mogelijkheden: een Duitse herder of een Bouvier, mijn verleden had een intimiderende invloed op mijn gedachten hierover, en dat was uiteraard niet zo vreemd! Dat de weegschaal uitsloeg in het voordeel van de herder kwam omdat zowel Jacqueline als mijn pa - waar wij samen in één huis mee woonden vanaf het moment dat hij ziek was geworden - een herder mooier vonden. Het huis waarin wij woonden was een grote voormalige onderwijzerswoning met een voor Amsterdamse begrippen gigantische tuin! Het huis was dus groot genoeg en in de tuin kon de hond lekker spelen! Terwijl ik de auto door de Westerstraat manoeuvreer dwalen mijn gedachte heel even af naar Wolf en Boef: hadden wij toen maar dit huis gehad...

In de dierenwinkel zaten ze daar, een heel nest prachtig getekende herder pups van drie maanden oud. Als kinderen in een snoepwinkel stonden Jacqueline en ik te turen in het (te) kleine hok waar ze in zaten en probeerden te beoordelen wat de beste keuze zou zijn. Dat blijft natuurlijk een gok, het is een momentopname die niet echt veel zegt. Je kijkt hoe de pups zich gedragen, hoe ze gebouwd zijn en naar de lichamelijke conditie. We hadden natuurlijk ook naar een fokker kunnen gaan, maar dat was in die tijd financieel niet haalbaar. Dat was bovendien ook geen garantie voor kwaliteit, zoals ons jaren later nog eens zou blijken. In de winkel rook het echt naar 'dierenwinkel.' Een keur van geuren van allerlei dieren en voersoorten vermengde zich tot

die specifieke lucht. De meeste mensen vinden het niet zo aangenaam maar er zijn ergere dingen! Overigens vind ik de geur van een hond (mits de hond goed onderhouden wordt) wel lekker. Een hond mag best een beetje naar hond ruiken, zeg maar. Sommige honden hebben trouwens instinctief de gewoonte om in vieze dingen (dooie vis, paarden- of koeienpoep) te rollen, en dat is uiteraard geen feest! Zeker niet als je nog een stuk in de auto met ze moet voordat je ze kan schoonboenen! Maar goed, een mens kan een veel grotere viespeuk zijn hoor!

Na enige tijd de hondjes nauwlettend bekeken te hebben viel onze keus op de grootste van het stel. Die zat met z'n neus vooraan en dat leek ons wel wat! De eigenaar van de dierenwinkel pakte de pup uit het hok en overhandigde hem (het was een reutje) meteen aan ons. De zachte, soepele warme herderpup voelde weldadig in onze armen! De papieren werden snel in orde gemaakt en wij verlieten de winkel. Geen idee wat we moesten betalen voor het hondje, maar veel was het waarschijnlijk niet. Alsof we een prooi gevangen hadden triomfeerden wij met de pup naar de auto waar pa wachtte. Het was koud en het hondje rilde. De overgang van het warme hok in de winkel, samen met zijn familie, naar de kou buiten was natuurlijk groot voor de pup. Ontelbare indrukken en luchtjes kwamen op het hondje af en deden het nog harder rillen. Jacqueline nam hem op schoot en we reden naar huis. Thuisgekomen werd een lekker slaappleatsje ingericht en probeerden we of hij wat wilde eten en drinken,

maar dat lukte niet echt. Het jonge hondje was te veel onder de indruk...

Er werd druk overleg gepleegd welke naam het herdertje zou krijgen. Eerlijk gezegd overbodig, want eigenlijk had ik dat (heel asociaal) zelf al bedacht. Ik kon niet anders. De combinatie van vreugde, verdriet en verlangen naar het voor mijn gevoel deels geschonden verleden leidde ertoe dat ik niet anders kon en wilde; Wolf moest het worden! Niet erg origineel en rationeel, maar dat telde op dat moment en in die periode van mijn leven niet zwaar genoeg. Wolf werd het dus. Jacqueline en pa hadden wel begrip voor mijn standpunt.

Deze Wolf zou in veel opzichten een bepalende factor in ons hondgeoriënteerde leven worden, maar dat wisten wij toen nog niet. Wij waren nog bijzonder jong en - zoals bleek - te onervaren met honden. En zeker met honden opvoeding! Mijn vader had die ervaring wel, maar liet het aan ons over. Bovendien was zijn gezondheid nog steeds niet echt geweldig. Wolf was een echte herdershond in hart en nieren. Zowel qua gedrag als uiterlijk. Spelen doet elke pup maar al te graag en daarop was Wolf geen uitzondering. Onvermoeibaar leek hij, er werd met allerlei speelgoed te keer gegaan en er werd door het huis en de tuin gerend, ook door ons! Grote pret met zo'n pup met van die dikke onhandige poten! Natuurlijk werden de basis commando's door ons zo goed mogelijk gebruikt. Zit, lig, volg, blijf, dat soort dingen lukte best aardig. Elke hond, elk wezen op aarde eigenlijk, word naar mijn mening blanco geboren. Natuurlijk zijn er wel erfelijke

factoren, maar voornamelijk bepalen de opvoeding en omgevingsfactoren voor het belangrijkste deel hoe een hond zich uiteindelijk gedraagt. Hoe belangrijk het is om verstand te hebben van het opvoeden van honden en het consequent omgaan met die opvoeding is hebben wij ondervonden, helaas met harde gevolgen! Zo gebeurde het dat Wolf reageerde op de huisbel. Als er iemand aanbelde dan liep één van ons uiteraard naar de deur om open te doen. Wolf had dan al snel door dat dit geluid een voorbode was van iets leuks, namelijk bezoek! 'Die kwamen altijd voor hem, dat stond vast!' Binnen de kortste keren had hij deze oefening door. Ging de bel dan rende hij door de lange gang naar de tussendeur waar hij nieuwsgierig afwachtte wie er binnen zou komen! Hij blafte niet bij het horen van de bel (wat honden wel vaak doen om hun waakzaamheid of blijdschap te tonen) maar rende gewoon door die gang. Vaak 'verremde' hij zich dan even aan het eind en kwam met een plof tegen de tussendeur aan. Wij zagen dat en vonden het een komisch gezicht, die onhandige pup met zijn slingerpoten die een roffelend zacht geluid maakte door de gang. Ook de 'crash' tegen de deur was natuurlijk hartstikke leuk, net een tekenfilm! Als je een pup hebt wil je daar ook mee spelen en wil je dat het dier plezier heeft. Eigenlijk druist streng opvoeden geheel tegen je gevoel in en gaat automatisch en te vaak gemakshalve de ratio moeiteloos overboord. Het is zo moeilijk om standvastig en streng te zijn! Welke gevolgen dat onvermijdelijk heeft merk je vaak pas als het te laat is! Het bleek dat Wolf één

van de grootste Duitse herders werd die wij ooit gezien hadden! Wat een reus! De schofthoogte was bijna 70 cm en dat was echt veel hoger dan het gemiddelde! Als Wolf op zijn achterpoten tegen Jacqueline aanstond dan keek hij haar recht in de ogen! En tja, Wolf was ook behoorlijk dominant en had over bepaalde zaken zijn eigen idee! Als nu de bel ging dan was er geen grappig geroffel van puppootjes te horen, nee, nu brak elke keer de hel los! Dingdong, *tada!* Dat was het ingeprente startschot voor Wolf zijn aanval op de tussendeur! Met pootspin (zoals in een tekenfilm) draafde hij de gang door, niet zelden een spoor van vernietiging (het serviesgoed op tafel bijvoorbeeld) achterlatend. En een APK-keuring voor honden bestaat niet, dus de werking van zijn remmen werd door niemand gecheckt! *Kabeng*, keihard knalde hij tegen de deur, niet eens meer met de intentie om te stoppen leek het wel, erdoorhéén was het doel! Als de deur door het geweld niet opensprong dan stond de reus op zijn achterpoten er tegenaan en verwijderde op serieuze wijze de verf, voorzover die er na verloop van tijd nog op zat. Wat wij ooit zo leuk vonden was nu een nachtmerrie geworden, en dit is slechts één voorbeeld van het gevolg aan falende opvoeding. Door onkunde, gebrek aan kennis en het nalaten van voldoende tijd besteden aan de hond, was het product van onze 'opvoeding'. Niet iets om trots op te zijn. In de auto was Wolf nagenoeg onhoudbaar, als hij iets zag wat hem niet zinde dan ging hij te keer en brak de auto af. Ik heb hem in mijn onmacht en frustratie wel eens een tik gegeven, iets waar ik

de rest van mijn leven spijt van heb gehad. Daarna heb ik dat nooit meer gedaan en altijd geprobeerd met mijn stem en beloning iets te bereiken. Later (voor Wolf kwam dat te laat) leerde ik dat dit eigenlijk een goede manier was, de zogenaamde 'Pavlov'-methode. Dit is door middel van beloning goed gedrag conditioneren, tegenwoordig ook wel de 'clicker-methode' genoemd. Als een hond op jouw verzoek juist gedrag vertoont beloon je dat door met een clicker een geluid te maken en direct iets lekkers te geven. Buiten was Wolf wel goed hanteerbaar en, in tegenstelling tot wat je zou denken, was hij geen held. Jacqueline werd eens door een man bedreigd toen zij met Wolf op straat liep. De dreigende toon van de man was voldoende voor Wolf om er als een haas vandoor te sprinten! En als wij onze longen kapot schreeuwden om hem iets (of niets) te laten doen dan stak hij zijn tong uit! Onbegrijpelijk, dachten wij dan, maar nu weten wij gelukkig beter. Wij hadden gefaald in de opvoeding... En een hond die niet goed opgevoed is kan je ook in lastige situaties brengen, zo merkten wij. Op een ochtend wilde ik Wolf gaan uitlaten en trok de buitendeur open. Wolf stond aan de riem al voor mij in de gang (fout, de baas moet eerst naar buiten, die is de leider!) Precies op dat moment drukt de aardappelboer - die met zijn auto aardappels en groenten rondbrengt - op onze bel! Wolf schrikt zich een hondenhoedje, geeft direct een luide brul en wurmt zich langs de eveneens geschrokken aardappelboer naar buiten! De boer blijkt een boerenlul en wil Wolf een schop geven, maar mist. Hij roept naar zijn

knecht verderop in de straat: 'hé, geef die rothond een trap!' Dat was over mijn grens en de boerenlul krijgt een flinke duw! 'Opzij eikel, ik wil naar mijn hond!' Wolf liep richting knecht, had ik gezien! De boer wilde niet opzij en deelde een klap uit die niet voldoende was om mij tot andere inzichten te brengen. Nog steeds versperde hij mij de weg. Oké dan, 'takketakketak', ging het op zijn neus en wang! Aangeslagen wankelde hij achteruit en ik rende richting Wolf en de knecht. Ik kreeg Wolf niet te pakken, die was teveel onder de indruk van zijn eigen stomme actie en de gevolgen daarvan. Met half open bek stond hij te lachen en bleef buiten mijn bereik. Ondertussen waren Jacqueline en mijn pa ook op het tumult afgekomen en hadden het nu aan de stok met de aardappelboer. Ik had kennelijk niet hard genoeg geslagen. Toen ik bij hem in de buurt kwam wilde hij weer stoeien. Hij pakte mij vast en drukte mij tegen een deur. Het werd Jacqueline te gortig; zij sprong op zijn rug en klauwde de boer in zijn toch al gehavende kop. Deze deinsde achteruit en keek mijn pa in zijn gezicht. Die stond met zijn wandelstok in de aanslag! De boerenlul hield het voor gezien en taaide af met zijn knecht. Wolf zagen wij niet meer, maar die bleek al weer binnen te zitten, de lafzak! Uiteindelijk schiet je met al deze rotzooi niet echt op natuurlijk! Ik was toen nog geneigd boos te worden op mijn hond. Maar gelukkig beseftte ik dat die er niets aan kon doen, wij hadden Wolf teveel vrijheid gegeven en onze opvoeding stelde niet veel voor! Dat gaat aan je knagen en is een harde les. Wat wij ook leerden is dat wanneer

je een hond hebt dit kan leiden tot situaties (dit was de eerste en ook meteen laatste knokpartij om een hond) die stressvol kunnen zijn. Dus als je een hond hebt betekent dit dat je moet leren anticiperen om ongewenste scènes te voorkomen!

Kort na de schermutseling om Wolf werd mijn vader door een hartaanval getroffen. Boven op zijn toch al niet stabiele gezondheid kwam dit aan als een mokerslag! Daarbij kwam dat wij (om redenen die wij niet konden beïnvloeden) noodgedwongen moesten verhuizen naar een kleine woning in een flat op één hoog.

Mijn vader kwam na zijn ziekenhuisopname daar ook bij ons wonen. De woning was klein, eigenlijk niet eens groot genoeg voor drie personen (intussen was onze zoon Tony in 1981 geboren) laat staan voor vier. Maar nood breekt wet, en er werd een deel van de huiskamer afgescheiden als slaapkamer voor vader. Langzaam begonnen de problemen zich af te tekenen. Wolf was druk, nog veel drukker dan in de oude woning, en kon zijn draai niet vinden in het nieuwe huis. Hij was constant onrustig en miste ook duidelijk de mogelijkheid om in de tuin te ravotten, zoals hij dat gewend was. Aanvankelijk dachten (en hoopten) wij dat hij wel zou wennen, maar dat gebeurde niet, eerder het tegenovergestelde. Voor vader werd dit een onhoudbare situatie. Hij herstelde maar moeizaam van zijn hartaanval en ons was te verstaan gegeven dat de kans op herhaling groot was. Als wij naar het werk waren was pa met Wolf alleen thuis, dat voelde en was niet goed.

Er werd naarstig naar een oplossing gezocht en die werd ook gevonden, maar niet zoals wij die graag zagen. Dat we überhaupt moesten beslissen dat Wolf niet bij ons kon blijven was al onverteerbaar. Ja, Wolf was een grote, ongehoorzame hond, en ja, dat was onze eigen schuld. Maar daar hoor je een hond niet voor weg te doen en dat was ook niet de reden. In dit geval moesten we de gezondheid van vader vooropstellen. Het liefst hadden we Wolf ondergebracht bij een bekende, maar dat lukte niet. Toen moesten we de beslissing nemen om een andere baas voor hem te vinden, buiten onze kenniskring. Een loodzware missie, die nog wat voeten in de aarde had. Er werd een advertentie gezet in de krant (internet was er nog lang niet) en ik weet nog dat ik dat als verraad beschouwde en dat het ook zo voelde. Het daadwerkelijk plaatsen van een advertentie om je eigen hond weg te doen, afschuwelijk! Al snel kwam er een reactie op. Wij hadden gevraagd om iemand met ervaring met honden en voldoende ruimte voor een grote Duitse herdershond. Er werd een afspraak gemaakt en op die bewuste dag moest ik Wolf in de auto zetten. Met brandende ogen en een steen in mijn maag deed ik dat. Met Jacqueline naast me en Wolf achterin reden we er naar toe. Wolf wist natuurlijk niet wat er ging gebeuren en ging als vanouds als een bezetene te keer als daar aanleiding voor was. Het deed mij niets, ik hoorde het nauwelijks. Mijn normale denken was geblokkeerd en ik reed op de automatische piloot. Waar ik mij eerder altijd zo druk om maakte leek nu een futiliteit... Aangekomen op het

bewuste adres zag ik een minuscuul lichtpuntje, temidden van al mijn miserabele gevoelens en gedachten; het huis was gigantisch groot! Er was ook een flinke tuin. Wel zag ik in die tuin een heel groot hondenverblijf. Het was een grote omheinde open ruimte met een hok dat in een hoek stond. Als Wolf maar niet altijd buiten moet blijven, dacht ik. 'Nou, wel een groot huis', bevestigde Jacqueline mijn gedachten. 'ja, gelukkig', zei ik. Nooit had ik kunnen vermoeden dat na het alles verstikkende afscheid van mijn twee hondenvriendjes op de slipschool er zich ooit nog zoiets zou voordoen. Geen idee hoe we thuis zijn gekomen, meerdere malen heb ik moeten stoppen. Wat een ongelofelijke ***zooi! Verdriet en schuldgevoel vochten om de grootste rol, winnaars waren er niet, slechts verliezers... En het drama was nog niet compleet! We hadden beloofd contact te houden met de nieuwe eigenaar en afgesproken dat, indien het om wat voor reden niet zou lukken, wij Wolf direct weer zouden ophalen! Na een week bleek het inderdaad niet te gaan, Wolf zat volgens de nieuwe baas dag en nacht te janken en was onhandelbaar! Dus werd hij opgehaald door ons. Met gemengde gevoelens uiteraard! Aan de ene kant waren we blij hem weer te zien en te kunnen knuffelen, aan de andere kant was er het grote verdriet omdat we wisten dat hij toch niet kon blijven. Toen wij aankwamen bij de grote villa hoorden wij dat de man niets teveel had gezegd. Van een afstand hoorden wij het harde gejam van die grote herder die wij eens als pup ooit in onze armen slokten. Wederom werden wij hard geconfronteerd met

ons falen. Als we Wolf goed hadden opgevoed was dit allemaal niet nodig geweest...

Weer werd er een advertentie gezet en ditmaal moesten we ver weg, naar Asten. Daar was een boerderij die - volgens de familie die interesse had in Wolf - voldoende ruimte bood voor een grote hond. Ironisch genoeg was Wolf de hele rit rustig en dat deed extra pijn... Dat ze niets te veel hadden gezegd bleek bij aankomst. Ongelovig staarden wij naar het immens grote landgoed van de boerderij. 'Nou, aan ruimte geen gebrek' hoorde ik mezelf zeggen. De boerderij bleek vele hectaren grond te beslaan en het huis was ook groot met diverse opstallen. Het rook er goed, echt de geur van de natuur! De mensen waren alleraardigst en zij vonden Wolf een prachtige hond! Wolf liep wat onwennig maar rustig rond in de keuken van het huis. 'Mag Wolf hier overal rondlopen?' vroeg ik. 'Ja hoor' zeiden ze, en ik zag dat ze dat meenden. Het waren rustige, goedmoedige mensen. Na een tijdje namen wij weer afscheid van onze Wolf en mijn gevoel zei me dat het dit keer voorgoed was. Wolf oogde nog steeds rustig. De boerderij verdween in mijn spiegels. De gevoelens en gedachten raasden door mijn lichaam en hoofd. Onze hond, onze liefste Wolf, daar konden wij alleen toch voor zorgen? Later zouden wij leren dat dit meestal niet zo is, het zijn gedachten die door jezelf gevoed worden. Door voornamelijk irrationele kronkels in je geest. Ons zou blijken dat een hond heel goed aan een andere baas kan wennen en gelukkig kan zijn, maar dat wisten wij toen nog niet. Wat wij wel wisten was dat

wij dit nooit, maar dan ook nooit meer wilden meemaken! Keiharde, eeuwig knagende lessen waren het, die diep in onze ziel gegroefd staan! Op deze manier afscheid nemen zouden wij nooit meer doen, dat stond vast, maar wel op een andere manier...

Wolf ging het goed, hoorden wij van de boerenfamilie. Nog een tijd hadden wij contact, en zij vertelden ons dat Wolf het erg naar zijn zin had en vrij over het grote landgoed banjerde. Volgens hen was hij echt gelukkig. Het contact werd steeds minder en stopte op een gegeven moment. Logisch, je kunt dat niet volhouden, die herhaalde confrontatie met zulke zwaarwegende emoties. Daarna hebben we nooit meer iets gehoord van Wolf, maar we hopen uit de diepste grond van ons hart dat hij daar een gelukkig leven heeft gehad.

Hoofdstuk 3

Gouden hond, gouden mand

Als mijn vader in 1988 overlijdt aan de gevolgen van kanker is hij pas 70 jaar. Hij laat bij ons en onze zoon Tony - die dan 7 jaar is - een gapende leegte achter. Het is in een tijd waarin wij beiden druk met werk bezig zijn en ons zoontje heeft het zwaar, hij mist zijn opa heel erg! Tony is een kind dat zeldzaam zacht met dieren omgaat. Vaak zie je dat kinderen onvoorzichtig en wild met dieren omgaan, alsof het onverwoestbaar speelgoed betreft. Nooit hebben we hem echter iets vervelends zien doen bij Wolf of een ander dier. Het is nu vier jaar geleden dat wij afscheid namen van onze vriend. Langzaam en voorzichtig komt het idee in beeld.... zou het een optie zijn om aan een (klein) hondje te denken? Het cliché 'ja hoor, opa is er niet meer en moet vervangen worden' dringt zich op bij die gedachte. Maar is het wel een cliché, of is de aanwezigheid van een hond een daadwerkelijk werkend zalvend middel ter verzachting van diep verdriet? Dat is natuurlijk van vele factoren afhankelijk, maar in de praktijk van het leven doet die zelf het toch goed, zo blijkt maar al te vaak. Zelf zijn wij er niet zo aan toe, 'de wond' 'Wolf' geneest niet goed...

Toch rijpt de gedachte aan een hondje en wordt zelfs verstrekt (hoe kan het ook anders, wij zijn ongeneselijk besmet met hondenvirus) door een vleugje van verlangen bij ons zelf... Zo gebeurt het dat wij met zijn drieën op een mooie namiddag op

het Osdorpplein in Amsterdam een dierenwinkel binnenlopen. Eens kijken wat er hier allemaal te beleven valt, ongedwongen neuzen we rond. De winkel is modern ingericht en heeft redelijk ruime en schone hokken. Op dat moment zitten er een flink aantal pups in van verschillende rassen. Zonder dat we het in de gaten hebben van elkaar kijken we naar hetzelfde hondje. Wit, kortharig met zwarte vlekken en een zwart masker. Het lijkt op een Jack Russell maar is het niet, de pootjes zijn daar net iets te lang voor. Het hondje is erg klein, naar schatting zo'n zes weken oud, veel te vroeg bij de moeder weg dus. Het is een koddig ding en heeft onze aandacht. In tegenstelling tot de andere hondjes is dit hondje heel rustig en zit stilletjes naar ons te kijken. Als Jacqueline haar hand uitsteekt tilt het beestje haar rechtersvoorpootje op, alsof dat al aangeleerd is. Het ziet er vertederend uit. Als ze haar hand terugtrekt blijft het hondje met zijn pootje in de lucht graaien, alsof ze wil zeggen: 'hallo, hallo, ik ben het, neem mij mee!' Een veroverende actie die op Tony natuurlijk ook de gewenste uitwerking heeft! Wat een schatje! We zijn allemaal onder de indruk van het lekkere ding, maar we gaan toch weg. Van tevoren hadden we namelijk al afgesproken dat we enige bedenktijd zouden nemen als we iets geschikts op het oog zouden hebben. Na een paar dagen zijn we het eens: we zullen het hondje op proef nemen (de dierenwinkel bied die mogelijkheid aan) en ik wil dat ook wel graag. Ik wordt daarin geleid door de harde voorwaarde - die wij ons zelf hebben opgelegd - geen overhaaste beslissingen te nemen. Er

wordt afgesproken dat we het een week proberen. Daarom wordt er ook nog geen naam bedacht voor het hondje, vooralsnog heet het hondje hondje.

Ironisch genoeg hebben we door de ziekte van mijn pa vlak voor zijn overlijden een gunstige woningruil kunnen doen (om meer ruimte te hebben voor hem) en hebben nu een ruime woning met een tuin. Heel wat beter dan de kleine flat! De pup die nu bij ons in de proeftijd zit voelt zich direct thuis. De huiskamer wordt systematisch verkend en wij volgen haar bewegingen. We hebben een laminaat vloer (dat was net in opkomst toen) en dat is makkelijk in onderhoud, ook met 'ongelukjes' van een hond. De eerste avond dat zij bij ons is gedraagt zij zich nog even rustig als in de dierenwinkel. We hebben ons gevraagd of ze wel gezond zou zijn, meestal zijn pups toch wel levendig en druk! Maar ze ziet er gezond uit en haar donkere ogen zijn helder! Ze is wel heel erg klein, ze kan op mijn hand liggen en dan is die maar net gevuld! Nadat Tony een tijdje met haar gespeeld heeft ligt ze nu op mijn buik, ik lig op de bank. Ze sabbelt aan een knoop van mijn polo en kijkt tussendoor ondeugend naar mij. 'Zie je wel wat ik durf' lijkt ze te zeggen met die kleine kraaltjes! Ze valt in slaap en we liggen neus aan neus. 'Lekker ruikt zo'n pup net uit het ei!' De geur in mijn neus van het warme, onschuldige bolletje hond op mijn buik doet zijn zalvende werk...

Onze nieuwe 'bijna' aanwinst blijkt ondanks haar jonge leeftijd een wonder van zindelijkheid! In drie dagen tijd slechts één plasje op het laminaat, een voortreffelijke score! Eten gaat trouwens niet erg

spontaan. We moeten haar een beetje verleiden met allerlei lekkere dingen, gewoon hondenvoer wil nog niet erg lukken, maar biefstukjes helpt wel! Dag vier zijn we het gedoe met de naam 'hondje' en het 'pssst, pssst' helemaal zat! Dat brengt meteen met zich mee dat er beslist moet worden of de kleine dot mag blijven. We zijn unaniem in ons oordeel: dat mag! En heel graag a.u.b.! Jacqueline heeft al een naam bedacht die zij heel graag wil geven aan het kleine ding: Percival moet het worden. 'Maar dat is een naam voor een man, een ridder' zeg ik. Ook Tony vindt het raar, maar Jacqueline heeft het in haar hoofd en dus niet in haar... juist! Teefjes met een mannen naam komen wel vaker voor trouwens, en dus wordt het Percival, kort Percy. Mijn voorgenomen besluit om met deze hond geen fouten te maken en de opvoeding geheel volgens 'het boekje' uit te voeren wordt streng nageleefd. De commando's zit, af, volg, naast, stop en blijf worden stelselmatig geoefend met inachtneming van het feit dat Percy nog een pup is, dus niet te lang achter elkaar doorgaan en bij voorkeur na het spelen, niet ervoor. Buiten wordt er aan de korte lijn gelopen naast de 'baas.' Al snel blijkt dat dit in alle opzichten een 'model' hondje is! Wat is ze gehoorzaam en wat leert ze snel en goed! Het is ook een heel sociaal hondje, er wordt met elke andere hond gespeeld en ook met katten (we hebben er drie) gaat het uitstekend! Een toppertje is het! Op straat gaat het ook steeds beter, ze laat zich niet of nauwelijks afleiden en loopt altijd keurig 'naast' zonder aan de riem te trekken. Alles gaat voorbeeldig, een makkelijkere

hond kun je je niet wensen! Na een paar maanden durf ik het aan om Percy los te laten lopen naast mij op straat. In het park en het bos loopt zij natuurlijk altijd los, op straat met de dreiging van verkeer is heel andere koek! We beginnen met kleine stukjes, geven steeds het commando 'naast' als ze 'uit de pas' loopt en het gaat goed! Zo goed zelfs, dat na verloop van tijd de riem meestal achterwege blijft, Percy loopt los en is super gehoorzaam. Als we moeten oversteken dan is éénmaal 'stop' bij de stoeprand voldoende. 'Volg' en Percy loopt aan de voet mee! Het lijkt wel een goed afgerichte hond, en een beetje is dat ook wel zo. Wij hebben ons best gedaan om onze hond te allen tijde goed onder controle te hebben en houden! Omdat ze zo makkelijk en gehoorzaam is kan Percy ook overal mee naar toe, we laten haar bijna nooit thuis. Dus ook op vakantie gaat ze gezellig mee! Ergens in Oostenrijk verblijven we in een gezellig hotelletje en volkomen vanzelfsprekend is Percy er ook bij, zoals altijd. Meegaan in de auto is geen probleem voor haar - in tegenstelling tot veel andere honden die wagenziek worden - en ze vindt het zelfs fijn. Als we naar de auto gaan dan is ze 'haantje de voorste.' Die mooie ochtend in Oostenrijk gaan we de omgeving verkennen met de auto. Als we de auto ingaan dan doet iemand van ons de achterdeur (we hadden toen geen stationwagen maar een vierdeurs sedan) open en springt Percy er in. Niet op de achterbank, dat mag van ons wel, maar ze ligt liever voor Tony's voeten op de grond. Als we een half uurtje op weg zijn kijk ik uit gewoonte eens hoe Percy er bij ligt. Ik

zie haar niet en vraag aan Tony waar Percy ligt. Hij kijkt maar ziet haar niet! 'Shit, waar is ze dan?' We hebben niet goed opgelet en ze moet in het hotel zijn achtergebleven! Als een bezetene draai ik de auto om en geef gas, als de gesmeerde bliksem terug naar het hotel! 'Hoe kunnen we zo stom zijn?' Als we haar niet in - maar buiten het hotel hebben achtergelaten dan gaat ze ons misschien zoeken en dan is de kans groot dat we haar nooit meer terugzien! Tony huilt en ons staat het huilen ook nader dan het lachen. Wat een stress! Het halve uur terugrijden duurt een eeuwigheid! Daar komt gelukkig het hotel in zicht! Van verre zien we het al: Percy zit parmantig op de stoep voor het hotel! Hoera, wat een tophond! Die is gewoon blijven wachten op ons! We kunnen ons geluk niet op en knuffelen haar bijna dood! 'Percy, lieve Percy, wat goed dat je hier hebt gewacht!' Intussen weten we wel hoe het kwam dat we haar zomaar vergaten. Als een hond zo volgzaam is dan gaat de 'automatische piloot' aan en let je niet meer zo goed op. Honderden keren was Percy als eerste in de auto, maar nu even niet! De schrik zit er goed in, stel je voor dat je op zo'n manier je hondje kwijt raakt, dat vergeef je jezelf nooit, het zal je altijd blijven kwellen! Tot onze schande is het toch nog een keer gebeurd! We hadden de auto geparkeerd op een parkeerterrein in Kroatië. We waren al weer een eind op weg toen we bemerkten dat zij niet in de auto zat. Weer paniek natuurlijk! Allemachtig, een paar jaar geleden in Oostenrijk en nu weer! Dat loopt vast verkeerd af! Tot overmaat van ramp staat er op de smalle weg

terug een file waardoor onmacht en paniek met elkaar vechten om het hardst! Dit is balen zeg! Ik ken de omgeving redelijk goed en besluit het laatste stuk naar het parkeerterrein te voet te rennen, Jacqueline neemt het stuur over. Ik stap uit en begin te rennen! Gelukkig gaat het bergaf en ga ik flink hard! Na tien minuten van ieder een uur krijg ik het parkeerterrein in zicht! Het zweet stroomt in rivieren over mijn lichaam en ook in mijn ogen. Ik tuur door mijn van zweet en emotie brandende ogen en daar zie ik haar! Op de plek waar onze auto geparkeerd stond! 'Percy! sorry, sorry, brave hond' roep ik! Ik merk dat zij nu toch ook wel van slag is - ze piept zachtjes - en probeer haar gerust te stellen. Samen lopen we in de richting waar ik Jacqueline en Tony met de auto verwacht. Op het smalle stoepje dat naast de weg ligt loopt Percy achter mij. Om de paar seconden drukt zij haar neusje in mijn knieholte...iets wat zij nog nooit eerder deed! 'Flik me dat nooit meer baas' zegt ze daarmee. Of bedoelt ze dat ze me gemist heeft....?

De jaren verstrijken en Percy wordt ouder. Jacqueline begint haar aan te wennen om op handgebaren te reageren, want haar gehoor wordt minder. Dat werkt goed, door eerst de woorden te combineren met gebaren, nu ze nog iets hoort, leert ze Percy daarop te letten. Als ze niet veel later helemaal doof is werkt dit uitstekend, haar ogen zijn nog redelijk goed.

Op de regel dat Percy een heel gehoorzame hond was bestond één uitzondering: we hebben vanaf het begin geprobeerd om haar aan te leren niet op de

bank in de huiskamer te komen. Dat is niet gelukt. Zolang we zelf in de kamer waren ging het prima, maar zodra we 'onze kont gekeerd hadden' dan lag zij als een prinses op de bank. Zodra we weer in de buurt kwamen sprong ze er vlug af. We wisten dat het zo ging want we konden haar warme plekje op de bank voelen en zagen de DNA bewijzen, de haren! Dan speelde ze de 'vermoorde onschuld.' Toen ze eenmaal doof was lukte dat trucje niet meer. Dan schrok ze als wij ineens voor haar stonden! Dat was grappig en zielig tegelijk! Wij vonden het niet erg dat ze dat nooit geleerd heeft. Als honden ouder worden dan krijgen ze ook vaak last van tumoren die her en der verspreid zitten in, maar ook soms op het lichaam. Ook bij Percy gebeurt dit, constateren wij. Percy is dan al 14 jaar. Hier en daar voelen we knobbels en ook op haar buik zien we de knobbels zitten. De dierenarts adviseert om - zolang ze geen zichtbaar pijn heeft - niets te doen. Opereren is vaak risicovol bij een oude hond. Oud worden is een natuurlijk proces, we moeten er allemaal aan geloven! Als je eigen hond oud wordt is dat fijn, maar het doet ook pijn. Langzaam zie je de fut verdwijnen, ze gaat langzamer lopen en alles gaat trager. Eigenlijk valt het met Percy nog mee, veel last van lichamelijke ongemakken heeft ze gelukkig nooit gehad, maar met vijftien jaar achter de pootjes is het eind aardig in zicht. Het is zondagmiddag op een mooie september nazomerdag - het lijkt wel of dit soort dingen per definitie in het weekend gebeuren moet - als ik verschrikt naar Percy kijk. Ze staat in de huiskamer en lijkt mij hulpzoekend aan te kij-

ken (ik ben overtuigd dat honden heel veel emoties hebben en die ook kunnen uitdrukken) en ik zie wat er aan de hand is. Een tumor op haar buik is opengebroken en het dikke bloed druipt langzaam op de vloer. Die aanblik knijpt mijn keel gemeen dicht. Dit is helemaal fout, denk ik. Eigenlijk denk ik in een fractie van een seconde: hier houdt het op, dit wordt afscheid nemen! Direct roep ik Jacqueline er bij. Ook bij haar zie ik de twijfel op de goede afloop in haar getroffen blik. We pakken haar voorzichtig op met een handdoek om haar buik gewikkeld en gaan met de auto naar de spoedkliniek op de Weesperzijde in Amsterdam. Daar aangekomen heeft de dienstdoende arts slechts één blik nodig... Het is tijd om afscheid te nemen. Wij wisten het al, maar de bevestiging van de arts treft ons toch als een mokerslag! Afscheid nemen van Percival, dat kan toch niet? Alles in ons lichaam verzet zich, ondanks dat we beter weten. Emotie wint het moeiteloos van ratio, maar toch moet het onvermijdelijke gebeuren. Als de tweede injectie in Percy wordt gespoten (eerst wordt een slaapmiddel gegeven, daarna een injectie die het hart laat stoppen) hebben wij haar allebei vast en strelen haar. Stil ligt ze daar op de bebloede handdoek. Het leven heeft haar verlaten, zij heeft ons achtergelaten... De hartverscheurende stilte wordt verbroken door de dierenarts. 'neemt u haar maar mee naar huis', zegt ze zacht. De volgende patiënt wacht... Wezenloos draag ik haar terug naar de auto. Zwijgend zitten we naast elkaar, op de achterbank ligt onze Percy, niet veel stiller

dan anders, zij was vanaf het eerste moment een rustig hondje. Samen huilen we.

Percy was zo een voorbeeldige hond geweest dat we later tot de conclusie kwamen dat we dat onderschatte, toen. Alles leek vanzelfsprekend. Altijd maar loslopen, soms wel ondeugend doen, maar nooit schokkend. Niets vernielen, geen onnodig lawaai schoppen, altijd rustig, altijd vriendelijk tegen iedereen, beter kon niet! Of het doel waar alles mee begon - een beetje afleiding voor Tony na het overlijden van Opi - is gehaald kunnen we niet exact vaststellen. Wel hebben we met eigen ogen kunnen zien dat Tony erg gesteld was op Percy en veel plezier van haar heeft gehad. Zijn natuurlijke bezorgdheid voor dieren is er mee gegroeid. Zelf hebben wij ook van haar genoten, het was echt een zegen om haar bij ons te hebben. Ook durf ik de conclusie te trekken dat wat wij ons heilig hadden voorgenomen ook geslaagd is; we hebben nagenoeg geen fouten gemaakt, de afgelopen vijftien jaar met Percy. Gelukkig, dat voelt goed.

Zij was het schoolvoorbeeld van “Gouden hond, Gouden mand”

Hoofdstuk 4

Ollie

Zoals je vaker hoort van mensen die een hond verliezen besluiten wij in onze emotie nooit meer een hond te nemen. De geschiedenis met Wolf en het verlies van Percy zijn wat ons betreft genoeg, we willen de verscheurende pijn niet meer. Een hond leeft ook te kort, concluderen we. Een olifant is wat te groot, maar een schildpad wordt ook heel oud, dus... Er komt geen hond meer, absoluut niet!. Denken we...

Al na enkele weken (waarin wij elkaar veelvuldig bevestigen dat het toch zo lekker rustig is zonder hond en dat we dat uitlaten toch ook maar niets vonden, dag in dag uit, jaar in jaar uit, 3 tot 4 keer per dag, je wordt er gek van) begint er toch iets te kriebelen, twijfel heet dat, geloof ik...

Toen Percy wat ouder werd en wij ook wel eens met het vliegtuig op vakantie wilden zochten (en vonden) wij een 'gouden vakantiemand' voor haar. Een vriend en vriendin van ons - in eerste instantie van mijn ouders - waar wij regelmatig kwamen hebben een landgoed in Wijdenes. Hun huis staat, net onder de dijk van het Markermeer, door Jaap steevast Zuiderzee genoemd, verscholen tussen fruitbomen en allerlei ander gewas. Zelf hebben ze ook honden en zijn enorme lieve mensen en honden lovers. Aan hen vragen wij of Percy daar mag logeren als wij op vakantie gaan. Dat mag, 'en graag zelfs' zeiden Jaap en Agnita, ze zijn gek op Percy! Mooi zo, de

‘gouden vakantiemand’ was gevonden. Percy ging vele malen met plezier daar op vakantie, wisten wij zeker. Het kwam meerdere keren voor dat wanneer wij haar ophaalden na de vakantie, ze achter in de auto zat te janken! Een teken dat ze het erg naar haar zin had!

Kapitein Jaap Stengs, de heer des huizes aldaar, werd gebeld. Jaap, vakman bij uitstek, veel levenservaring, ervaring met honden, mijn vaders goede vriend en een stem als een sloopshoorn neemt de telefoon aan: ‘met Jaap’, klinkt het. ‘we zijn aan het twijfelen over een hond’ zeg ik. Ik weet dat het verlies van Percy ook hen geraakt heeft, ze waren dol op haar! ‘Niet lullen, meteen een hond zoeken’, buldert de sloopshoorn in mijn oor! En de verbinding is ook meteen verbroken. Zo, dat is duidelijk! Die in twee seconden gegeven order dreunt na in mijn oor. Oké, als hij dat zegt dan neem ik dat aan, anders had ik ook niet hoeven bellen, denk ik. Ik geef de boodschap door aan Jacqueline en die stemt in. ‘Oké, doen!’ Met het advies van Jaap kwam er een einde aan de zelfkwellling die een hondenlover zichzelf aandoet na het verlies van een hond. Natuurlijk is daar de verscheurende, alles vernietigende pijn als zoiets gebeurt, maar als je echt van honden houdt dan moet je je daar overheen zetten (dat kost tijd) en verdergaan. Wat is het leven zonder de warme, onvoorwaardelijke liefde van zo’n viervoeter?

Onze voorkeur ging dit keer uit naar een echte Jack Russell. Na alle rassen de revue te laten passeren en karakters te hebben bestudeerd was dat de uit-

komst. Dus zoeken maar, daar hebben we tegenwoordig Internet voor! Nou, op dat moment viel dat dus nog niet mee! Er bleek gewoon geen nestje voorhanden te zijn, dus kon het feest voor nu even niet doorgaan, tot onze spijt. Nu we eenmaal de knoop hadden doorgehakt wilden we ook spijkers met koppen slaan! Maar nee, geen nest... Wel kregen wij een mail van een kennel die wij hadden aangeschreven. Ook zij hadden geen nest op dit moment, maar wel een andere optie. Ze hadden een nestje gehad, een paar maanden geleden, die hondjes waren nu 5 maanden oud. Eén daarvan was genomen door een familie met een zoontje dat een hartafwijking heeft. Na enkele weken bleek dat de pup te druk was voor het jongetje en had de fokker het hondje teruggenomen. 'Was dat misschien iets voor ons?', mailde de fokker, een heel aardige dame. Nou, nee hoor, dachten wij in eerste instantie. We wilden een echt jonge pup zodat wij die (net als Percy) van jongs af aan zouden kunnen opvoeden volgens onze normen. We hadden wel eens gehoord dat als een hondje door iemand anders niet goed was 'aangepakt' het vaak niet meer goed kwam. Maar hoe 'hard' was die stelling? We vonden het verhaal van 'het zieke jongetje en het zielige hondje' wel pakkend en besloten eens te gaan kijken. De fokker woonde in Zeeland, Noord Brabant. Best wel een eindje rijden, maar we hadden een Audi TT, dus dat rijden was geen straf! Bij de fokker aangekomen keken wij onze ogen uit! Dit was niet het beeld dat wij van een fokkerij hadden, wat een gigantisch mooi huis! We belden aan

en werden al opgewacht door de dame die ik gesproken had. 'Hallo, wat fijn dat jullie toch even komen kijken naar Ollie' zei ze spontaan! We gingen de enorme hal binnen en volgden haar naar de grote woonkeuken.

Direct zagen wij in de verste hoek van de keuken het Russeltje liggen. Op een kleedje dat daar lag, speciaal voor haar, zo leek het. Ze lag met haar voorpootjes gestrekt naar voren, precies in onze richting. Alsof ze het commando 'af en blijf' had gehad, verroerde ze niet. Stil lag ze daar, maar keek wel nieuwsgierig met haar kop een beetje scheef naar ons. Van deze afstand leek het een pup van amper drie maanden, en dan nog een heel kleine ook! 'Ollie is een beetje verlegen en nog onder de indruk van al het gedoe van afgelopen weken' zei de dame. 'Kom Ollie' riep ze! En direct reageerde de kleine. Vliegensvlug kwam ze onze kant op gierend! Wat een vrolijk ding zeg! Ze rende de hal rond en heen en weer tussen Jacqueline en mij dat het een lieve lust was! En wat was ze mooi gebouwd en getekend! Soms zie je doorgefokte Jack Russells. Dan lijkt het net alsof ze aan bodybuilding doen en hebben opgeblazen spieren. Deze niet, dit was een topmodel, klein, slank en prachtig getekend! 'Wat een mooi hondje' zeiden we in koor! Doordat ze zo mooi bleef liggen toen we binnen kwamen, vervolgens op commando kwam en zo vrolijk was had Ollie een verpletterende indruk op ons gemaakt!

We zaten nog even aan tafel in de grote woonkeuken en hoorden het verhaal van het zieke jongetje nog eens aan. De echtgenoot van de vrouw kwam

even kijken, zei gedag en was snel weer weg. 'Mijn man heeft het niet zo met honden, hij houdt meer van katten' zei zij. Dat kwam op ons vreemd over, maar verder schonken we daar geen aandacht aan. Ik had mij op goed voorbereid op de eventuele aanschaf (gek woord als je het over een dier hebt) van een Jack Russell. Zo had ik gelezen dat - zoals zoveel kleine rassen - ze gevoelig zijn voor Patella Luxatie. Dit is een aandoening in het kniegewricht van de achterpoot. De knieschijf 'spoort' in een soort gleufje in het gewricht. Als dit gleufje te ondiep is dan kan de knieschijf soms uit het gleufje springen, met als gevolg dat het pootje als het ware even 'op slot' zit. Meestal springt het vanzelf weer terug en is er verder niets aan de hand. Een onschuldige kwaal die veel kleine honden hebben. Je ziet het wel eens op straat, dan loopt zo'n hondje ineens een stukje op drie poten! Enfin, toen ik aan de tafel zat in de fokkervilla zag ik éénmaal dat Ollie schijnbaar met een achterpootje trok. 'Heeft u wel eens gezien of Ollie met zijn achterpootje trekt?', vraag ik. 'Nee hoor', zegt de dame resoluut! 'Ze dartelt gewoon vrolijk rond', geen probleem! 'Dus de vader en moeder zijn ook vrij van Patella Luxatie?' vraag ik. 'Ja zeker, kijk maar!' En zij laat ons de nodige verklaringen zien. Gerustgesteld besloten we Ollie mee te nemen. Een mooiere Jack Russell hadden wij echt nog nooit gezien! En wat een maniertjes! Heerlijk! De 'angst' die wij aanvankelijk hadden ten aanzien van de opvoeding verloor het van de wens om er met Ollie iets moois van te maken, dat kwam wel goed met dit gezeglijke hondje!

De TT zoefde over het asfalt richting huis, Ollie op schoot bij Jacqueline. Rustig lag ze daar te slapen. Hoe is het mogelijk, wat een makkelijk hondje! Nog diezelfde avond gingen wij lekker uit eten bij ons favoriete restaurant 'Contra 73' in Amsterdam oost om het te vieren. Het verdriet van Percy was nog lang niet vergeten, maar de beslissing om 'verder' te gaan voelde goed! Ollie namen we mee, zoals we dat altijd gewend waren om onze hond mee te nemen. Alleen thuis laten was in ieder geval geen optie, zo op de eerste dag! De homo's (zowel de uitbaters als het personeel van de Contra 73 waren homo, iets wat ze beslist niet onder stoelen of banken staken) van het restaurant waren lyrisch over Ollie! Wat een snoezig hondje, kirden ze allemaal, en Ollie ging van hand tot hand! Zij liet het met gemak over zich heen komen en sliep daarna tijdens het diner op schoot bij Jacqueline. Als een prinses. Ollie ontwikkelde zich voorbeeldig, precies wat wij er van verwachtten. Ze leert snel, kan met elke hond in het park overweg en is ook tegen alle mensen vriendelijk. Slechts een enkele keer zagen wij haar nog met een achterpootje trekken. Dat archiveerde ik in mijn hoofd als 'gewoon.' Ik kende in het park intussen ook andere hondjes die veel vaker op drie poten liepen. Ook met onze kater Tom kon Ollie het goed vinden. Tom was een kater en hoort eigenlijk niet in dit hondenboek, maar hier maak ik even een kleine uitzondering. Tom was een enorme Siamese kat, veel, echt veel te groot voor het ras. Een reus. En ook het karakter van een reus, de goedheid zelf, nooit stout of agressief. Hij leek in

doen en laten veel meer op een hond dan een kat. Was gehoorzaam, kwam op commando - niet af en toe, zoals de meeste eigenwijze katten - maar altijd! "Kom Tommy" en daar kwam hij, meteen! Tom had een speciale band met Jacqueline, die erg diep ging en gelijk stond aan een relatie tussen hond en mens, ze hadden een innige band. Een voorbeeld van hoe goedmoedig Tommy was, is dat Ollie tijdens het spelen Tommy in zijn nekvel over de vloer kon trekken. Dat was geen gezicht, want Tommy was net zo groot als Ollie! Tommy vond het goed. Midden in de nacht schrikken wij ons werkelijk een ongeluk! Wat is dat voor gestommel, en zo dicht bij! Het is aardedonker in onze slaapkamer en ik zie niets. Slaapdrongen, en met bonzend hart zoek ik naar de lichtknop naast mijn bed. Ondertussen houdt het gestommel - waarvan ik nu hoor dat het naast mijn bed is - aan. Als ik het licht eindelijk aan heb geloof ik mijn ogen niet! Ollie ligt naast mijn bed in haar mandje, maar nu slaapt ze niet! 'Wat is dit nu' roep ik naar Jacqueline! Ollie spartelt wild heen en weer en maakt 'zwem' bewegingen met al haar poten! Kwijl komt uit haar bek! Ik raak een beetje in paniek! 'Oh nee, die gaat hier dood' zeg ik. 'Wat is dat, wat is er aan de hand?' Ik probeer haar vast te houden maar dat gaat niet, ze is te wild! Gelukkig houdt het dan op en wordt ze rustig. De mand en mijn handen zijn nat van haar kwijl en zijzelf is ook warm en vochtig, ze heeft haar plas laten lopen... 'Allemachtig, wat is dit?' Die nacht wordt er niet meer geslapen... Na veel onderzoek bij - onder andere de speciale faculteit voor diergeneeskunde in

Utrecht - blijkt Ollie epilepsie te hebben! Althans, dat is de uiteindelijke conclusie voor 90%. Helemaal zeker zijn ze niet. Het trekken met het pootje schijnt ook hieruit voort te komen. De kniegewrichten worden onderzocht en die blijken extreem goed, de schijfjes sporen uitstekend! Epilepsie laat na elke aanval een beschadiging achter en de doktoren vermoeden het, maar wij weten het wel zeker, het trekken met het pootje wordt veroorzaakt door de hersenbeschadiging! Dit vermoeden wordt helaas al snel bevestigd... Na enkele weken heeft Ollie weer een aanval, dit keer minder hevig dan de eerste, maar nadat ze weer enigszins is bijgekomen - ze is altijd een tijdje suf en wankel na een aanval - zien wij de gevolgen. Was het eerst nog één pootje, nu laten de achterpootjes het om beurten afweten. Het is een triest gezicht, in het begin is het nog niet eens zo opvallend, maar later lijkt het alsof ze dronken is. Zo lopen wij door park en bos en Ollie is zelf (nog) niet zichtbaar onder de indruk van haar handicap. Meerdere keren is gelach haar en ons deel: 'kijk daar eens, wat ziet dat er grappig uit, hahaha', klinkt het vaak. Zelfs mensen die zelf een hond hebben kunnen zich niet gedragen, het treft ons steeds harder en dieper. Meestal is het niet eens doordacht maar gewoon onbenul, de reacties van de mensen die Ollie zo zien waggelen. Oeverloos vertellen we maar steeds weer het hele verhaal, maar op een gegeven moment heb je daar geen zin meer in! Dan zeg je gewoon: 'hé, je hoeft niet in een boom te hangen om een eikel te zijn hoor, mijn hond is ziek, zie je dat niet!'

Het is een langzaam en sluipend proces, de ziekte van Ollie. Elke keer - soms is het om de maand, dan weer eens twee keer in een week - als zij een aanval heeft laat dit schade achter. Het is pijnlijk, toen we haar net hadden verbaasden we ons over de snelheid waarmee zij over de hei vloog en nu wordt ze alleen maar trager doordat haar coördinatie steeds slechter wordt. Wij moeten er voor zorgen dat Ollie zich niet te druk maakt, als zij te veel inspanning levert dan loopt haar lichaamstemperatuur te veel op en kan zij sneller aan aanval krijgen. Menig keer hebben we haar daarom moeten koelen met water. Toen wij Ollie kregen was zij ruim een half jaar oud. Ruim twee jaar daarna gaat ze steeds slechter lopen, je kunt nauwelijks nog van lopen spreken, het is meer strompelen. Ollie blijkt een enorme doorzetter en gaat dapper om met haar handicap. Ook als zij regelmatig door andere honden wordt aangevallen. Die honden zien Ollie aankomen en registreren haar verstoorde gang als afwijkend gedrag en vallen haar dan aan. Ollie kan zich niet verdedigen, dus grijpen wij in of tillen haar op. Ook thuis gaat haar ziekte zijn tol eisen, ze wordt steeds stiller en ligt alleen nog maar in haar mandje. Maar buiten merken we dat ze opvrolijkt als ze andere hondjes tegenkomt (die wel aardig doen) en dan ook nog wil spelen. Het idee ontstaat om gezelschap voor Ollie te regelen, een hondje erbij dus. We gaan op zoek en vinden een fokker in Zeeland (dit keer de provincie Zeeland) die een goede reputatie heeft en gaan kijken. In een pittoresk plaatsje treffen wij in een gezellig huis de fokker. In

het huis zijn een hele berg Jack Russells aanwezig, volwassen honden en pups, alles loopt door elkaar. 'Ik vind het belangrijk dat de honden in huiselijke kring geboren worden en de eerste maanden doorbrengen', zegt hij. En dat zijn wij met hem eens! Het valt ons op dat zijn hondenkinderen opvallend goed naar hem luisteren. Als hij één van hen roept dan komt die bewuste hond direct, en ook alléén die hond, de rest blijft gewoon waar ze zijn. Dat ziet er heel bijzonder uit! Wij kunnen kiezen uit vier pups. Het zijn pups met een 'broken' vacht, half ruwharig. Dat ziet er mooi uit, al zie je dat beter als ze volwassen zijn. We zitten in de huiskamer en praten wat met de fokker terwijl wij de pups observeren. Eigenlijk hebben ze niet zo veel aandacht voor ons, ze spelen en stoeien een beetje met elkaar. We proberen ze te lokken door te roepen en geluiden te maken maar dat lukt niet echt.

Tot op een gegeven moment één van de vier ineens wèl op mijn pogingen reageert! Vanaf een paar meter afstand lijkt ze mij plotseling 'ontdekt' te hebben en komt mijn kant op. Ze laat een spoor van emotieplasjes (komt vaker voor bij honden, meestal, als je mazzel hebt, gaat dat over) achter zich. Ze rolt zich tegen mij aan als ik op mijn hurken zit. 'Nou, dat lijkt me duidelijk, deze wil wel met ons mee', zeg ik! Ze is voornamelijk wit, met hier en daar lichtbruine vlekken en een blondbruin masker. Onder haar ogen zit een zwart randje, alsof er eyeliner make-up op zit, heel mooi! De fokker zegt dat deze pup niet geschikt is om mee te fokken, want haar poten zijn te lang! Hij is daar zelf erg gegriefd door, want zijn

honden (dus ook deze pup) hebben letterlijk een stamboom van hier tot Australië! Erg indrukwekkend, maar deze pup is dus ietwat 'mislukt' Wij vinden het niet erg, we willen helemaal niet fokken!

De koop wordt gesloten en de pup gaat met ons mee. Ter plaatse hebben wij de naam - die wij van tevoren al hadden bedacht - doorgegeven aan de fokker. Die zou de papieren en de stamboom in orde maken. Zo kwam het dat wij trots naar huis reden met "Zenda van het Insula Maris." Mooi hè 'Zenda' was de naam die wij bedacht hadden, 'Insula Maris' was de naam van de fokkerij. Bijna thuisgekomen zet Jacqueline mij af bij een grasveld op enige afstand van ons huis en haalt Ollie op van huis. We willen ze laten kennismaken op neutraal terrein, iets wat je altijd moet doen als je een nieuwe hond aan je roedel toevoegt. Het voorkomt dominant gedrag van hond(en) die je al hebt. De kennismaking verloopt vlekkeloos. Ollie was toch al de moeilijkste niet en Zenda blijkt een ongedwongen vrij hondje te zijn! Meteen is het contact goed en wordt er gespeeld, heerlijk! Dat was de bedoeling, wat fijn voor Ollie! Thuisgekomen voelt Zenda zich ook helemaal op haar gemak. Ze loopt (rolt een beetje want het is een lekkere dikke pup) de tuin in en knaagt meteen samen met Ollie aan een stok! Gezellig! Geen moment hebben we gezien of gedacht dat Zenda haar moeder of geboortehuis miste, nee hoor, dit is haar huis! Op Ollie heeft ze echt de gewenste uitwerking, Ollie wordt er een stuk vrolijker van en beweegt weer veel meer! Zenda zorgt er trouwens ook voor dat wij meer bewegen! Ze

blijkt namelijk niet zindelijk te branden! Lieve hemel, wat een piskous! Ze is werkelijk zo lek als een mandje! Wij weten echt wel hoe je een hond zindelijk maakt, maar hier is geen kruid tegen gewassen! Letterlijk 'dweilen met de kraan open' Na vier heel lange maanden is het zover. We hebben haar in de kale bench op de metalen vloer laten slapen. Het riante kussen vond zij geweldig om te beplassen (wat nou een hond bevuilt zijn eigen nest niet) en dat hebben we eruit gehaald. Vonden we wel zielig, zo op het koude metaal, maar nood breekt wet! En ja hoor, de volgende ochtend, voor het eerst in vier maanden (ze is dan bijna acht maanden oud) een droge bench! En daarna nooit meer een druppel in huis! Mooi zo, die slag hebben we gewonnen!

Na een paar maanden zijn Ollie en Zenda echt dikke vriendinnen. Zowel binnen als buiten zijn ze onafscheidelijk. Naarmate Ollie slechter wordt (het proces gaat door) en Zenda volwassener wordt, neemt zij steeds meer de rol van 'grote zus' aan. Als Ollie wordt belaagd dan springt Zenda er tussen of bovenop als het nodig is. Ze verloochent haar afkomst niet, Jack Russells staan er om bekend dat ze vreselijk stoer zijn! Dus als Ollie belaagd wordt door een veel grotere hond dan springt Zenda er net zo makkelijk op! Kennelijk voelt Zenda de zwakte van Ollie aan, ze wordt steeds proactiever in haar verdedigende rol, ze waarschuwt al van verre als er honden aankomen door een diep gegrom te laten horen.

Helaas komt er een moment dat Ollie eigenlijk niet meer kan lopen, door de verstoorde coördinatie valt

ze steeds om. Ze is dan ruim drie jaar, en wij dragen haar dan maar met ons mee. Af en toe zetten we haar neer en dan doet ze netjes haar behoefte. Zo lopen we met Ollie op de arm (gelukkig weegt ze maar vijf kilo) en Zenda vindt dat maar raar en is zelfs een beetje jaloers!

Een paar maanden later krijgt Ollie meerdere aanvallen (clustering heet dat) achter elkaar en haasten wij ons naar het dierenziekenhuis. Ollie heeft merkbaar veel pijn, tussen de aanvallen door blaft ze schel en paniekerig. Ze is erg warm en kijkt wazig uit haar oogjes. De dierenarts geeft haar een infuus met een lichte narcose. Dat is op dat moment het beste en enige wat zij kan doen.

Ollie wordt rustig en valt in slaap. Ze wordt in een hokje gelegd en wij vragen de dokter wat we kunnen doen en wat de prognose is. De arts is voorzichtig en vraagt ons te gaan slapen (het is al laat) en de volgende ochtend contact op te nemen. We gaan met een slecht gevoel naar huis.

Om zeven uur de volgende ochtend gaat de telefoon: 'Ollie heeft het niet gehaald', hoor ik de stem aan de lijn zeggen. Dat had ik wel verwacht maar toch komt het 'hard binnen' Ollie was nog geen vier jaar... Met lood in de schoenen halen we haar op. Die avond begraven we haar in de tuin. Schijnbaar moet het altijd regenen bij zo een gelegenheid... 'Rust zacht, gekwelde schat van ons!'

Ondanks dat elk verlies je bij blijft en in dit geval het extra hard is omdat een hondje een veel langer en beter leven behoort te hebben dan Ollie, is er ook zeker een gevoel van dankbaarheid; we hebben

haar toch nog zo veel mogelijk een goed leven kunnen geven!

Achteraf gezien heb ik het sterke vermoeden dat de fokker op de hoogte was van Ollie's ziekte. Waarmee ik maar wil zeggen dat of je nu een hondje in een dierenwinkel haalt of bij een fokker; er blijft altijd een risico dat er iets niet goed is. Controleer altijd zo veel mogelijk en als je dat gedaan hebt hoeft je jezelf niets te verwijten.

Hoofdstuk 5

Hollanda

Vlak voordat Ollie overleed (dat was begin 2006) werd ons hondengezin eind 2005 uitgebreid, en nog wel min of meer onvrijwillig! Die uitbreiding was het gevolg van een nieuw hoofdstuk in ons hondenleven!

Juni 2004. Het is knetterheet en de weg die voor ons uitslingert ligt er dampend bij. De huurauto heeft geen airco, dus de ramen staan wagenwijd open! De warme wind blaast heerlijk om ons heen en de lucht van olijf- en pijnbomen en ander groen (we hebben niet zoveel verstand van plantjes) geurt ons tegemoet. Wat een zaligheid is dit, vakantie! We zijn op weg naar Fethiye, een plaats aan de Lycische kust in Turkije. Al eerder waren wij in Turkije en dat beviel ons goed! Prachtig land, wonder-schone natuur en zee en aardige mensen! Nou ja, bijna allemaal, zouden wij ontdekken! Op tv zag je wel eens die reclame van een toeroperator over Turkije, die mooie landtong, scherp afgetekend in dat diepblauwe water, omringd door rotspartijen die met machtsvertoon uit het heldere blauwe vocht omhoog steken! Ongelofelijk mooi en aantrekkelijk, daar moesten we eens heen! Die opname is dus gemaakt in Fethiye, waarnaar wij nu op weg zijn. De Lycische kust is heel mooi en daarom zie je er ook veel toeristen, net als wij! Je hoort mensen vaak zeggen: 'nou, als het ergens toeristisch is hoeft het voor mij niet!' Dan zeg ik: 'waarom denk je dat die

mensen daar zijn dan? Die weten gewoon waar het mooi of interessant is'. Zo zit het ook met deze plaats, het was de lange rit vanuit Marmaris - waar ons hotel was - meer dan waard! Het strand is weliswaar druk bezet, maar dat mag de pret niet drukken! Nadat we een plekje hebben gevonden zwem ik door het kraakheldere water naar één van de rotsreuzen uit de reclame. Als ik daar ben aangespoeld zit ik tevreden om mij heen te kijken en denk: 'wow, een paar weken geleden zat ik nog te watertanden voor de kwelbuis, regen tegen de ramen en nu zit ik hier echt!' 'Dat is toch geweldig!' In de verte op het modelstrand van Turkije zie ik Jacqueline liggen. Ze geniet van de zon en leest een boek, hoe simpel en hoe grandioos plezierig kan het leven zijn! Na een aantal uren wordt het echt te heet om in de zon te blijven. We zoeken een leuk tentje om iets te eten en te drinken. 'De verse jus is hier toch echt veel zoeter dan thuis hoor', zegt Jacqueline. Dat het 'gras groener bij de burens is' gaat hier niet op, het is echt zo! Na het versterken van de inwendige mens laten wij ons in het huurautootje glijden, het transpiratiebedrijf in ons lijf doet goede zaken! Hup, ramen open en rijden maar, richting Marmaris. Het is dan ongeveer twee uur en zo'n 38 graden! Tja, niet zeuren, als je op vakantie gaat in een land met braadsleepotentie moet je op de blaren zitten! De rokende weg glimt voor ons uit, links en rechts omgeven door bossen, afgewisseld met rotspartijen. Geen straf om hier te rijden hoor, denk ik. We rijden een redelijk steile heuvel op. Bijna zijn we bovenaan als ik aan de rechterkant twee man-

nen in de weldadige schaduw van een groepje olijfbomen zie staan. Oudere Turkse mannen, gekleed in kleding die Turkse boeren dragen. Op het zelfde moment roept Jacqueline: 'Peter, zag je dat? 'Wat, zeg ik, die twee boeren? 'Nee, die hond! Ik had geen hond gezien, maar op de inham naast de weg, een stukje van de olijfbomen vandaan had Jacqueline een hond gezien. En niet zomaar een hond, maar een broodmager scharminkel! Nu zagen wij wel vaker zwerfhonden en meestal zijn ze inderdaad mager, 'maar deze was echt vel over been', zei ze. 'Moeten we niet even kijken', zei Jacqueline? En hopte, ik draaide de huurbak 180 graden! Niet met de handrem, zoals ik als kind op de slipschool had geleerd, maar gewoon netjes zoals het hoort. We reden terug naar de plaats waar de hond moest zijn, maar die was er niet meer! Ik parkeerde de auto en we stapten uit. Nieuwsgierig keken we om ons heen. 'Waar kon die zielenpoot opeens zijn? Jacqueline zag haar als eerste; in de verdorde, bruine doornenstruiken lag een lichtbruine kleine hond. In eerste instantie was het niet duidelijk of het een volwassen hond was of een pup. De hond maakte haast geen geluid, een heel zacht gepiep hoogstens. De doornenstruiken waren gemeen scherp en dicht! 'We kunnen dat hondje hier niet zo laten liggen', zeiden we. Jacqueline zette behoedzaam haar voeten tussen de struiken en benaderde de hond. Ik was bang dat het beestje uit angst verder in de struiken zou kruipen maar dat deed zij gelukkig niet! Jacqueline stak voorzichtig haar hand uit naar het creperende (want dat was het) hondje en

pakte het in haar nekvel beet. Ze tilde het omhoog - ik wist direct dat het hondje licht moest zijn, anders kon ze dat niet - en stapte uit de struiken. Langzaam zette ze haar neer in het hete zand naast het nog hetere asfalt. De hond was echt heel erg mager, aan alle kanten tekende de botten en pezen onder haar mooie lichtbruine kortharige vacht. Ik streelde over haar kop en flanken en dat voelde eng. Ik keek in een paar doffe ogen. '*Allemachtig, dit hondje is echt aan het sterven*', zeg ik. 'Ja' zegt Jacqueline, 'dat denk ik ook!' 'Kijk daar eens' zeg ik, en wijs op haar achterhand. Aan beide zijden zie ik kleine bloederige wondjes op haar billen en heupen. Niet groot, maar het zijn er wel veel! Als ik beter kijk zie ik aan de regelmatigheid van de wondvorm dat het hagel is. De hond is neergeschoten en achtergelaten voor oud vuil! We hadden wel eens gehoord dat er op honden werd geschoten - een hond is in Turkije, vooral bij de traditionele bevolking - een onrein dier. 'Het' is een vies ding en heeft geen waarde. Nu zien we het van dichtbij met eigen ogen en dat is zeer confronterend! 'Hoe kun je zoiets doen?' De zon waar wij kort geleden nog van genoten vervloek ik nu even; hij brandt ongenadig op onze rug en doet ons nog harder zweten, er zit geen droge draad meer aan ons lichaam. De transpiratie loopt nu ook in mijn ogen en prikt. De mannen staan gelaten naar ons te kijken, zie ik vanuit mijn ooghoeken. Waarschijnlijk denken ze dat wij niet helemaal sporen om ons zo om deze vieze hond te bekommeren. Onmachtig staan we naast de zielige hond. Er zit nog weinig leven in, maar

wonderlijk genoeg blijft zij wel staan en kijkt ons af en toe vragend aan. We besluiten haar mee te nemen naar Marmaris om daar een dierenarts te zoeken. Beter humaan laten inslapen dan hier in die helse hitte laten sterven, vinden wij. De hoedenplank uit de huurauto haal ik er uit en leg deze omgekeerd (met de kunststof onderkant naar boven gericht) op de achterbank. Daar leggen we de gehavende vondeling neer op een handdoek. Zo blijft de bekleding van de auto schoon. Langzaam rijden we weg, de Turkse boeren kijken ons na. 'Merhaba en doe!' zeg ik. Na een paar kilometer al wordt het hondje wagenziek en geeft over op de handdoek en hoedenplank. Dat stinkt behoorlijk! Ik stop en zo goed en zo kwaad als het gaat maken we de boel een beetje schoon met een fles water. Nog een paar keer herhaalt zich die exercitie, de hond is er steeds beroerder aan toe. We vragen ons af of zij de dierenarts wel haalt... Een goed uur later hebben we met veel pijn en moeite een dierenarts gevonden. 'Gelukkig' denken we. 'Nu kan er een einde komen aan deze lijdensweg.' Maar teleurstelling valt ons ten deel, de arts weigert om de hond in te laten slapen. Hij bevestigt wel dat het een verloren zaak is, en zeggen doet hij het niet, maar op grond van zijn geloof mag hij het dier niet euthanaseren. Wel geeft hij ons een tip: met handen en voeten legt hij uit waar het plaatselijke asiel zit. 'We moeten de hond daar maar dumpen' bedoelt hij. We gaan op zoek naar het asiel dat helemaal aan de andere kant van Marmaris blijkt te zijn, nota bene aan de kant waar wij vanuit Fethiye Marmaris binnen kwa-

men. Gelukkig vinden wij het snel! Het is een soort van braakliggend terrein met verschillende opstallen, gemaakt van diverse materialen en golfplaten die als dak dienen. Oude gaashekken die al vaak gerepareerd zijn vormen de omheining van het asiel, dat als geheel meer weg heeft van een vuilnisbelt. Het terrein ligt tegen een berghelling aan en heeft wel wat beschutting van pijnbomen. Van de berghelling stroomt een riviertje, een klein beetje water loopt er doorheen. Naast het riviertje loopt een smal pad, om daar te komen moet je wel het riviertje doorwaden naar de overkant. In de voorste bouwval (meer is het niet) zien we een Turkse man bezig met voerbakken. We halen de hond uit de auto en lopen naar het krot. Maar voor dat we er zijn komt ons een vrouw tegemoet. Het blijkt één van de vele vrijwilligsters te zijn die hier in het asiel werken. Het is een Duitse vrouw met kort blond haar en een verweerd gezicht. Ze kijkt bezorgd naar de gehavende hond in mijn armen. Het is hier nog warmer en het stikt er van de wespen en ander vliegend gebroed dat mij aardig op de zenuwen werkt. Het ruikt er ook sterk naar hondenuitwerpselen. Al bij aankomst bleek ons dat er flink wat honden hier moeten zitten, het is een kabaal van jewelste en achter de hekken zien we heel wat verschillende honden die ons nieuwsgierig bekijken en onze aandacht trekken. Ik leg in mijn beste Duits (dat is Engels) uit wat er is gebeurd. De Duitse brabbelt agressief onverstaanbare dingen die wij toch redelijk verstaan! Het gaat ongeveer over wat je zou moeten doen met bepaalde individuen die dit soort

dingen hondjes aandoen! Met geroutineerde handen neemt ze het slachtoffertje van ons over en beent het krot in. Daar bemoeit nu ook de Turkse man zich met de hond. Er wordt over en weer wat gerateld in een mengelmoes van Turks en Duits en wij vragen ons af of die twee elkaar verstaan en begrijpen. Zo te zien wel, want er wordt snel gehandeld! De wonden worden ingespoten met een gifgroen spul uit een spuitbus, waarschijnlijk om te desinfecteren. Vervolgens krijgt zij een paar injecties, de spuiten komen uit een smerige oude kast tevoorschijn. Dat hebben ze vaker gedaan, kun je zien! Daarna zetten ze haar op de grond. Er staat een lange bank in het krot en een paar tafels waarop voerbakken staan. Achter in de ruimte is een stalen deur met gaas die toegang geeft tot het asiel. De gewonde hond kruipt op haar buik onder de lange bank en blijft daar liggen. De Turk gebaart dat wij op de bank moeten gaan zitten (de gastvrijheid zit er echt ingebakken bij die mensen) en vraagt met een handgebaar of wij water willen. Hoewel wij weten dat weigeren als onbeleefd wordt gezien doen wij dat toch, het is er in het hok erg smerig. 'No, thank you' zeg ik, en zet mijn zondagse gezicht er bij op! De Duitse is, zonder ons verder aandacht te schenken, weer verdwenen. Ze maakt een overspannen indruk... We zitten zo een tijdje op de bank en 'praten' wat met onze Turkse gastheer. Hij heeft een vriendelijk gezicht met een zwarte stoppelbaard en is een beetje dik. 'Die komt niets te kort', zegt Jacqueline. Tegelijk krijg ik het een beetje benauwd, veel Turken zijn ooit in Nederland geweest... Ineens

zie ik onder de bank vandaan een straal urine lopen. Nee hè, het zal toch niet, denk ik. Als een dier of mens overlijdt, dan ontspannen de spieren zich en loopt urine en ontlasting vrij weg. Ik denk dat onze vondeling overleden is... Ik kniel voor de bank en steek mijn hand uit. Gelukkig, ze reageert nog! Waarschijnlijk had ze hoge nood en is ze te moe en te bang om onder de bank vandaan te kruipen waar ze zich veilig voelt. Wel extreem dat een hond zo liggend plast, ze is er erg aan toe! We kijken nog even door het hek naar de honden, die daar in groten getale (zo'n 180, horen we later) schreeuwen om aandacht. We worden er een beetje triest van en besluiten om maar te vertrekken. Tegenover het krot staat nog een caravan die zeker de eerste wereldoorlog meegemaakt moet hebben. Ik loop er even naar toe en kijk door het kleine raampje naar binnen. Aan de troep en attributen die er zijn, maak ik op dat hier ook geopereerd wordt. Het is dus de OK van het asiel. Lekkere zooi, denk ik! Met gemengde gevoelens verlaten we de vuilnisbelt. Wat zou er van 'onze' hond terechtkomen? De Duitse heeft bij ons vertrek duidelijk gemaakt dat ze op de hond zal letten, het geeft ons niet echt veel hoop... Over twee dagen is onze vakantie voorbij, het is nu ook twee dagen geleden dat we de neergeschoten hond hebben achtergelaten bij het asiel. 'Laten we eens gaan kijken', zegt één van ons, de gedachte van de ander uitsprekend. We rijden naar de vuilnisbelt en de twijfel bekruipt ons. 'Willen we eigenlijk wel weten wat er afgelopen dagen gebeurd is', vragen we ons af. Toch gaan we door. We draaien de

weg voor het asiel af en rijden door de toegangspoort. 'Wat een bende is het hier zeg!' We stappen uit. Voor het krot lopen een stuk of vijf honden die kennelijk niet gevangen hoeven te zitten. Ze begroeten ons uitbundig, met als gevolg dat we er binnen een mum uitzien alsof we een week in een kolenmijn hebben gewerkt, alleen stinken we er ook nog bij! 'Wat ruik jij heerlijk', zeg ik tegen mijn (v)echtgenote! Ze trekt een vies gezicht... We gaan het krot binnen en zien er niemand. Het hok oogt leeg. Dan horen we wat zacht roffelen onder de lange bank. Langzaam kruipt onze vondeling tevoorschijn! 'Ze leeft nog! Geweldig! Het hondje heeft onze stemmen herkend en komt voor ons uit haar veilige ruimte. Wankel staat ze op haar poten en kwispelt een beetje met haar dunne staart. Dat geeft hoop! Kennelijk is dit een heel taaie pup! Nu we eindelijk de tijd hebben om haar beter te bekijken zien we dat ze ongeveer 6 maanden is. Ze heeft gelukkig nog niet opgegeven! We blijven nog een tijdje bij haar zitten en aaien haar gehavende lichaam voorzichtig. Ze vindt het fijn, merken we. Een Turkse man die wij nog niet eerder zagen komt binnen. Hij bekijkt ons nauwelijks en heeft een onvriendelijke uitstraling. Hij rommelt wat in het hok en gaat dan via de stalen deur het asiel in. De honden springen tegen hem op en verdringen zich om zijn aandacht. Hij schreeuwt hard tegen de honden, en die deinzen een beetje. Wij zijn enigszins gerust gesteld met betrekking tot onze vondeling en besluiten maar weg te gaan. Zo te zien gaat het goed komen met het lieve bruine hondje. We nemen af-

scheid van haar en ook van de Duitse dame die samen met de andere vrijwilligers goed werk verricht in deze hondse hel!

We zijn alweer een paar weken verder en de vakantie ligt al weer achter ons, het leven van alle dag voor ons. We halen nog een keer de herinnering op aan die mooie dag waarop we in die geweldige reclamefolder van Fethiye vertoefden. Samen bekijken we de foto's van de verrassende en spannende ontwikkelingen die we daarna beleefden. Zou het bruine hondje het overleven?

Dood of leven(d)

Bewust van de luxe verkneukelen wij ons aan het feit dat we binnenkort al weer op vakantie mogen. Weer naar Turkije gaat de reis. Gemakshalve hebben we hetzelfde hotel geboekt, het beviel ons daar uitstekend! Eind september is het zover, vroeg in de ochtend zijn we op Schiphol en checken in. Een paar uur later vliegen we de lucht in. Het blijft een enge, maar fascinerende gebeurtenis, dat vliegen, je bent in een paar uur duizenden kilometers ver weg, de ideale manier van reizen!

In het hotel aangekomen worden de koffers uitgepakt en gaan we naar het mooie zwembad. Jacqueline pakt een boek, ik stop de mp3 speler in mijn oren (nou ja, de oordopjes dan) en geniet van de muziek. 's Avonds slenteren wij langs de oneindige sliert van winkeltjes in Marmaris, die veel, veel en nog veel meer van hetzelfde verkopen. 'Hé, Holland, kijken, kijken, niet kopen' hoor je steeds. 'Zo, knap van je dat je dat weet vriend', zeg ik. 'Nu koop

ik inderdaad niets', laat ik de opdringerige verkoper weten. 'Ze begrijpen niet dat deze 'tactiek' ave-rechts werkt', zeg ik tegen Jacqueline. We lopen verder, op zoek naar een gezellig tentje om iets te eten. Als we aan tafel zitten zegt Jacqueline: 'Nou, morgen maar even kijken dan? 'les goed', zeg ik met een Turks randje. De volgende dag gaan we rond het middaguur naar het asiel. We zijn opgewonden en bevreesd tegelijk. Zou die hond nog leven, en zo ja, is ze daar nog in die hondenheksenketel? We passeren de toegangspoort en knetteren met ons huurscootertje het terrein op. Er is in die ruim drie maanden niets zichtbaar veranderd, zo te zien. Nog steeds dezelfde bende. De scooter zet ik in de schaduw onder een grote olijfboom neer. De adrenaline begint te werken voel ik en tegelijkertijd denk ik: wat nou, hoe belangrijk of spannend is dit dan? Genoeg blijkbaar, de opwinding neemt toe. De deur van het krot gaat open en de vriendelijke Turk met de bolle toet komt ons breed lachend tegemoet. 'Allo, allo' roept hij. Het zijn de enige verstaanbare woorden die hij uitbrengt, de rest - er komt nog veel meer achteraan - verstaan wij niet, al denkt hij schijnbaar van wel. Duidelijk is dat hij blij is ons weer te zien! 'Errol, Errol' zegt hij en wijst naar zijn borst. Vreemde naam voor een Turk, maar oké, hij heet dus Errol. Wij wijzen naar onze borsten (waarbij Jacqueline in het voordeel is) en zeggen welke naam erbij hoort. Hij herhaalt onze namen redelijk goed en lacht weer als een breedbekkikker. Vervolgens proberen wij hem te vragen hoe het met de gewonde hond is afgelopen. Met woorden lukt dat

niet, dus ik doe: 'Woef, woef', maak aai gebaren en wijs op mijn billen, mijn wijsvinger krommend alsof ik schiet met een pistool. De kikker beantwoordt mijn voorstelling met: 'Aaahhh, Ollanda, Ollanda! Ok, nu denkt hij dus dat ik zojuist vertelde dat we Hollanders zijn die regelmatig naar het pistool grijpen of zoiets. 'Ollanda, Ollanda, zegt hij opnieuw, en wijst naar het hek waarachter zich intussen een grote stapel honden heeft verzameld die zich verdringen om onze aandacht! Hij draait zich om naar het hek en roept luid: Ollandaaaa! Uit balorigheid roepen wij ook maar: *Ollandaaaa!* Dan zien wij achter de stapel honden een lichtbruine slanke hond die over de berg probeert te springen, maar hij belandt er midden in! Dan worstelt de hond zich uit de berg en springt tegen de deur van het hek. Errol opent de deur en behalve de bruine hond buitelen er nog een stuk of vier door de opening! De bruine rent op ons af en gaat eerst diep door haar voorpoten, rent vervolgens tien rondjes dol om ons heen en laat zich in één beweging op haar rug vallen. Ze maakt hondse geluiden en graait met haar poten door de lucht! Tranen van ontroering staan ons in de ogen! Dit is onze vondeling! Wat is ze gegroeid! Ze moet een overdosis pokon hebben gehad, wat een verschil! Wat een mooie hond is ze geworden, slank, maar beslist niet meer het scharminkel dat wij drie maanden geleden achterlieten! Het is een fantastisch weerzien en in die paar mooie momenten voelen wij ons beloond voor de moeite die wij hadden gedaan voor Hollanda. Errol had haar dus Hollanda genoemd, omdat wij Hollanders die hond zo-

nodig daar hadden moeten brengen! Geweldig! Het stond zelfs op de halsband die zij omhad! Hollanda is niet bij ons weg te slaan en volgt ons als we het riviertje oversteken. Samen met een paar andere honden maken we een wandeling langs de voet van de hoge heuvel. De honden lopen vrolijk met ons mee en nemen een bad. Hollanda houdt ons scherp in de gaten. 'Dat die ons nog kent, die paar uur vol van stress die we samen hadden, zijn genoeg geweest om ons in haar kop te prenten' zegt Jacqueline. 'Ja, ongelofelijk!' zeg ik. De wondjes die het hagelgeweer hebben veroorzaakt zijn goed genezen, maar een paar littekens zullen zichtbaar blijven. We genieten van de honden en de natuur om ons heen, dit is nou wat ze tegenwoordig 'Quality time' noemen!

Na een paar uur brengen we Hollanda en de andere honden terug. Ze moeten weer achter het hek en dat valt nog niet mee! Omzichtig moeten we ze lokken, Hollanda verzet zich ook hevig! Na een half uur zitten ze weer achter slot en grendel, helaas. We pakken de scooter en nemen afscheid van Errol. We begrijpen uit zijn gebarentaal (dat gaat steeds beter, er komen nu ook af en toe Engelse snippers bij) dat we morgen terug moeten komen! Dat beloven we met gemak, dat waren we immers al lang van plan!

Tevreden scooteren we terug naar ons hotel. Wat een mooi en happy end van dit verhaal... maar, is dit wel klaar zo? De volgende dagen ontmoeten we verschillende vrijwilligers en ook een paar Duitse toeristen bij het asiel. De Duitse vrouw die wij al

kennen is er ook nog, evenals de onvriendelijke Turk met zijn boeventronie. Dat dit laatste klopt wordt bevestigd door de vrijwilligers - uit Denemarken, Engeland en Duitsland - die ons vertellen dat de twee Turkse mannen die hier werken veroordeelde criminelen zijn. Dit is een deel van hun straf, eerst hebben ze gevangen gezeten. Nu moeten ze voor het asiel zorgen. Schoonmaken, voeren en verzorgen. Voor de Turken een zware straf, het werken tussen de honden, die zijn immers onrein! Er is duidelijk verschil tussen de twee, de boeventronie bewijst dat het gezicht hem past. Kamber heet hij. Als er een pup gevangen moet worden voor een enting en het hondje laat zich niet meteen pakken (die denkt dat het een spelletje is) dan zien we zijn ware aard; hij krijgt het beestje te pakken en knijpt gefrustreerd zo hard in zijn nekvelletje dat het hondje het uitgilt van de pijn! Wat een klootzak! Onmachtig staan we er bij, we kunnen niets doen, we zijn bang dat als we ons er mee bemoeien wij hier niet meer mogen komen. Van de Duitse toeristen horen wij dat ze een hond meenemen vanuit dit asiel naar Duitsland. Ze doen dat voor een stichting die zich hiermee bezighoudt en honden plaatst bij adoptiegezinnen. Zo krijgen deze stakkers een nieuwe kans in het leven. Dat klinkt goed, vinden wij! 'Weet jij nog wat Agnita (de vrouw van Jaap, waar onze honden vakantie houden) zei van de foto's van Hollanda' vraag ik aan Jacqueline. 'Ja, ze zei dat ze het een mooi type hond vond en dat ze best nog eens zoiets zou willen hebben' zegt ze. 'Zouden wij Hollanda niet voor haar kunnen mee-

nemen' vraag ik. 'Zou kunnen, maar dan moeten we wel goed uitzoeken hoe dat allemaal moet met het vervoer in het vliegtuig' zegt Jacqueline. Op zich zouden we het geweldig vinden als dat zou lukken, we hebben ten slotte een bijzondere band met Hollanda! Als ze bij Jaap en Agnita zou wonen dan konden wij haar vaak zien! Eerst moesten wij nu serieus beoordelen of Hollanda mee kon en of ze zich kon gedragen. Zo loslopen is natuurlijk leuk, maar aan de lijn lopen en gehoorzamen is iets anders. We doen een riem aan haar halsband en proberen met haar te lopen. Daar heeft ze dus geen zin in. De volgende dagen proberen we het steeds weer, maar Hollanda is best wild in haar gedrag en wij ontdekken dat zij beslist niet in de richting van de uitgang van het terrein wil. We hebben sterk de indruk dat ze zich alleen veilig voelt in de nabijheid van het asiel. Ondertussen hebben wij uitgezocht wat er precies allemaal geregeld moet worden voor het vervoer. We moeten naar de dierenarts voor de benodigde entingen en papieren en we hebben een grote bench nodig. We moeten beslissen of we hier mee doorgaan. 'We weten niet hoe het zal gaan met Hollanda als we haar dwingen om in de bench te gaan', zeg ik. 'Misschien wordt ze wel helemaal wild!' Omdat het duidelijk is dat Hollanda zich hier thuis voelt besluiten we haar hier vooralsnog te laten. Misschien kan zij in een later stadium toch nog naar Nederland voor adoptie, hopen wij. Dan dringt de behoefte zich bij ons op om een daad te kunnen stellen voor de honden in het asiel. We hebben de afgelopen dagen al flink meegeholpen en diverse

hondjes meegemaakt in hun gedrag. Door het verhaal van de Duitse toeristen hebben we het idee opgevat dat het in ieder geval mooi zou zijn om een hond mee te nemen. Het lijkt een 'druppel op een gloeiende plaat' maar alle kleine beetjes helpen, elke hond die wordt meegenomen is gered! Een slanke, kleine middenslag, bruine, kortharige jachthondachtige dame is ons opgevallen. Rustig en zelfverzekerd is ze en erg zachtaardig, een echte 'pleaser', 'Lady' noemen wij haar. Tegelijk met de beslissing om deze hond mee te nemen overvalt ons een schuldgevoel ten opzichte van al die andere hondjes die hier onder barre omstandigheden (want dat zijn het) achterblijven. Natuurlijk een emotioneel gevoel, rationeel is het onze schuld niet dat ze hier zitten. Vast staat dat ze mee gaat en wij treffen alle maatregelen om dat te doen.

De volgende dag zijn we weer in het asiel. Onze vakantie transformeert langzaam naar een 'werkvakantie'. We vinden het niet erg, de honden en het asiel hebben een grote aantrekkingskracht op ons. De honden zitten in drie 'compartimenten' binnen de omheining: één voor de grote, één voor de middenslag en één voor de kleine honden. Per compartiment zitten er ruwweg ongeveer 60 honden. Er wordt wel regelmatig over en weer gesnauwd en gegromd, maar echte vechtpartijen zijn er haast niet. Errol gebaart naar ons; we moeten eens mee het asiel in, binnen de omheining. Kennelijk wil hij ons rondleiden en we vermoeden dat hij ook wel een beetje wil zien of we wel naar binnen durven. Inderdaad gaan sommige honden vreselijk te keer

als je dicht bij het hek komt, maar volgens ons is dat geen agressie die op ons gericht is. We zullen zien... Errol opent voorzichtig het hek - meteen verdringen zich tientallen honden om zich er uit te wurmen - en hij wringt zich naar binnen. Op dezelfde manier volgen wij. We zijn gelijk in het hok van de grote jongens! Subiet worden wij vreemden bestormd door een leger van hondenverkenners! Van alle kanten worden we besprongen en omklemd. We worden afgelikt als waren we reuzenijsjes! Geen spoor van agressie, uitsluitend liefde valt ons ten deel, wat een geweldige ervaring is dit! Schoner worden we er niet van trouwens, ondanks de collectieve wasbeurt! Binnen een minuut zijn we pikzwart en ruiken we naar de ultieme dierenwinkel! En dit was nog maar het begin, er wachten ons nog twee compartimenten waar het ons net zo zal vergaan! Elke hond, stuk voor stuk lijken ze te vragen: 'neem mij mee, ik wil bij jou zijn!' Tussendoor zien wij in de binnenhokken ook zieke honden liggen die ons met trieste blik vragend aankijken. Voor hen kunnen wij niets doen... De rondleiding laat ons zien dat de omstandigheden in dit 'asiel' in de verste verte niet te vergelijken zijn zoals we die thuis kennen. Daar zijn verwarmde hokken in het asiel die goed schoongehouden worden, krijgen de honden lekkere en verantwoorde voeding en goede medische verzorging. Hier is behalve de krakkemikkige bebouwing nauwelijks iets van dat alles. Voer is er lang niet altijd, de gemeente - die daar verantwoordelijk voor is - neemt het er niet zo nauw mee. Ook medicatie is er mondjesmaat, aan veel dieren kun je

zien dat ze ontstekingen hebben, er wordt niet veel aan gedaan. Onder de indruk verlaten we het asiel...

Het einde van onze 'vakantie' komt met rasse schreden in zicht. Lady hebben we tussen ons in op de scooter gezet en zijn zo naar de dierenarts geweest voor de entingen en de benodigde reispapieren. Leuk vond ze dat op die scooter, ze bleef rustig zitten, en we hadden ook veel bekijks! De laatste drie dagen laten we haar bij de dierenarts in het pension. Veilig, je weet maar nooit (Lady mocht met een paar andere honden vrij rondlopen buiten het hek van het asiel) of ze de benen neemt! Op de dag van vertrek rijden we met Lady in de bench in een huurauto naar het vliegveld. Nu gaat het grote emigratie avontuur voor haar beginnen! We vliegen met Martinair. Ons is bij het aanmelden van de hond bij de maatschappij verteld dat een kleine hond (tot vijf kilo) in de cabine mee mag. Lady is nog jong en ongeveer zeven kilo. De bench is eigenlijk iets te klein voor haar, maar we moeten het er mee doen. Brutaal hebben we haar als cabine hond aangemeld, om haar in het bagageruim te laten stoppen stond ons erg tegen. Als ik met de bench in de hand de 'slurf' doorloop staat er bij de deur van het vliegtuig een man. Hij wijst op de bench en zegt: 'I'll take, I'll take!' Hij is blijkbaar van de bagage afdeling en vindt dat de bench in het ruim moet. Achter hem duikt het vriendelijke gezicht van de vrouwelijke purser op en zij wuift naar mij; 'komt u maar mijnheer' roept zij! Dus jij 'taked' helemaal nix vriend, denk ik, en met een behendige zwaai ben ik met

hond en al langs de bagageboer! Twee stappen later zijn we op Nederlands grondgebied! 'Dank u', zeg ik tegen de hondvriendelijke Purser! De hele bemanning blijkt iets met honden te hebben, we krijgen tijdens de vlucht, - waarbij Lady op schoot bij ons mag - zo veel aandacht dat de passagiers achter ons (met kindjes) jaloers worden!

Thuisgekomen worden we voor het eerst (we zouden dat nog veel vaker meemaken) geconfronteerd met de instinctieve zindelijkheid die zwervhonden hebben. Al die tijd, vanaf het moment dat wij hadden ingecheckt tot aan ons huis (ongeveer zes uren lang), heeft Lady haar behoeften opgehouden. Nu loop ik midden in de onwerkelijke nacht bij ons om de hoek langs het plantsoen waar ik normaal mijn eigen honden uitlaat. Mijn gedachten maken moeiteeloos de sprong terug naar het (k)rottige asiel, ruim drieduizend kilometer naar het zuidoosten. Verdriet en triomf lossen elkaar af. Verdriet omdat daar nog zoveel hondjes zitten die ook een mooi leven verdienen, triomf omdat onze buit hier op het grasveld naast mij loopt. Keurig aan de lijn, alsof ze nog nooit anders heeft geweten, loopt ze daar in de Nederlandse nacht, onze Turkse immigrant. En ze doet haar plas, heel gewoon... '....Samen, een straatje om' zingt Rudi Carel in mijn hoofd... 'Kom Lady, we gaan naar huis' zeg ik. Ze kijkt me begrijpend aan. Boven wacht Jacqueline al in bed. Ik ga naast haar liggen nadat ik Lady in de mand naast mijn bed heb gelegd. Na vijf minuten glijd ze als een slang geruisloos op ons voeteneind. Een soort van wonder vin-

den wij het. Een hond, geboren en getogen op straat, nog nooit in een huis geweest, die dan iets doet waar in haar geboorteland de doodstraf op staat. 'Dat is vast heel gewoon, in Nederland' denkt ze. Wij vinden van *wel(terusten)*.

Ik laat mijn auto langzaam achteruit de weg langs de dijk afzakken die toegang geeft tot het landgoed van onze vrienden Jaap en Agnita. Vlak voor het hek van het geheel door een sloot omringde perceel met veel fruitbomen zet ik de auto neer. Lady zit achterin. Vandaag gaan wij haar voorstellen aan - wat wij vurig hopen - haar nieuwe adoptie-ouders. Jaap en Agnita weten van niets! Ze hebben zelf twee honden en passen - net als voor ons - heel vaak op andere honden van vrienden die op vakantie gaan. Omdat Agnita had aangegeven dat ze Hollandia een type hond vond die ze nog wel eens zou willen hebben, hopen wij dat dit alternatief goed valt. Lady lijkt er op, ze zal wel een stuk kleiner blijven dan Hollandia. We gaan het terrein op en lopen naar het huis. Onderweg worden we al begroet door Dizzy en Dodo, de twee honden die hier al wonen. Lady wordt door die twee aan een uitgebreide inspectie onderworpen en direct goedgekeurd! We vertellen de hele story aan Jaap en Agnita, die aanvankelijk overvallen zijn door ons en Lady. Het is ook niet zomaar iets als er ineens een hond voor je neus staat die een nieuw huis zoekt! Toch wordt al snel afgesproken dat ze het graag proberen en ik vertrouw op de charmes van de 'pleaser' uit Turkije dat het goed komt! 'En nu heet die hond Okki' zegt

Jaap. Hij heeft meerdere honden zo genoemd, Okki is de afkorting voor Pinocchio. 'Tot uw orders, kapitein!' Vanaf dit moment woont Okki in het hondenparadijs op aarde, want dat is het daar!

Een uur later blijkt dat wij eigenlijk niet geschikt zijn voor het werk - honden transporteren voor herplaatsing - dat wij toch heel vaak nog zouden doen. We hebben afscheid genomen van Lady (nu Okki) en het gevoel dat daar bij hoort is dubbel en snijdend hard. Liever hadden we haar zelf gehouden, we binden te snel, zo zouden we nog vaak merken... Gelukkig kunnen we haar hier regelmatig zien, dat verzacht...

Hollanda blijft in ons hoofd zitten. We spreken de hoop uit dat ze misschien volgend jaar mee kan (als ze er nog is)

Hoofdstuk 6

Sprong naar geluk!

Van de "Faq" *'waarom gaan jullie alweer daar naartoe'* raken wij een beetje opgefokt zo langzamerhand. Als mensen in Nederland 85 keer naar dezelfde camping in Lutjebroek gaan hoor je nooit iemand zoiets vragen...

De bende is na bijna een jaar nog niets veranderd, zien wij als we het asiel naderen. De weldadige warmte (het is nog ochtend) strijkt langs ons lichaam terwijl we langzaam op het scootertje het intussen zo vertrouwde terrein opdraaien. Een stuk of tien honden zien we her en der verspreid liggen en rondbanjeren. Dit zijn de makkers die niet weglopen, daarom hebben ze het privilege buiten de omheining te mogen zijn. Als we de scooter hebben neergezet is het eerste wat we doen schreeuwen en keihard! *'Hollandaaaa!'* Eén keer is genoeg! Bijna een jaar geleden waren we hier, en na onze oerwoud roep komt er uit de struiken vlak naast het krot een grote bruine hond op ons af gerend! *'Allemachtig, is dat Hollanda?'* Ja hoor, ze is enorm gegroeid en bestormd ons als een wild paard! Uitzinnig van vreugde draaft ze om ons heen, gooit zich op haar rug en doet gek! Hondse klanken slaat ze uit en wij ook! Stof waait om ons heen en komt in onze ogen. Daar worden ze vast vochtig van... Ontroerd knuffelen wij Hollanda en zij ons, wat een prachtig weerzien! Een Engelse dame komt naar ons toe en wij vertellen ons van onze speciale band

met Hollanda. Zij vindt het een mooi verhaal (dat is het toch ook?) en vertelt ons dat Hollanda één van de honden is die buiten de omheining mogen lopen. Dat begrijpen we wel, ze wilde immers nooit één stap richting de uitgang doen! Marilyn (zo heet de Engelse dame) doet ook vrijwilligerswerk in het asiel en kent een hoop andere mensen hier. Intussen heeft Errol ons ontdekt en begroet ons uitbundig! Ook de dierenarts die in dienst van de gemeente af en toe aanwezig is om de meest schrijdende gevallen te behandelen is er. We maken kennis met hem, Bora heet hij, en stottert verschrikkelijk. Bora steriliseert en castrereert ook met regelmaat honden. Eigenlijk is dat de enige oplossing voor het probleem dat geheel Zuid-Europa kent, zo veel mogelijk steriliseren en castreren! Hoe zuidelijker je komt, hoe meer zwerfhonden je ziet. Dat heeft te maken met cultuur. Veel Turken bijvoorbeeld, nemen een puppie als speelgoed voor hun kinderen. Als de pup groter wordt (duhuh) dan wordt het beestje op straat gedumpt, ver van de woning af. Als er op grote schaal gesteriliseerd en gecastreerd zou worden (verplicht) dan zou het probleem voor een heel groot deel worden opgelost! Waarschijnlijk zal dat nog heel lang duren, als het er al ooit van komt! Tot die tijd zijn er mensen zoals wij nodig die zich het lot van Strays aantrekken en actie ondernemen. Dat er ook honden in het asiel thuis zitten (die optimaal verzorgd worden) is geen valide argument om geen honden mee te nemen. Net zo goed als het geen argument is om kansarme kindjes uit het buitenland te adopteren, dan zegt men ook niet: 'daar zijn er

thuis toch ook zat van!' Bora opereert in de vooroorlogse caravan die tegenover het krot staat onder bizarre omstandigheden. Het hok is klein, de 'gereedschappen' zijn schaars en oud, de operatietafel is een stuk sloophout op poten. In dat hok is het overdag zeker 50 graden! Marilyn zegt ons dat hij vandaag ook weer zal opereren. Ik vraag aan hem (hij spreekt redelijk Engels) of ik mag toekijken, wat hij goedvindt. Best spannend, zoiets heb ik natuurlijk al vaak op tv gezien, maar voor het 'eggie' komt het toch anders 'binnen!' Er wordt een hond door Errol gevangen en naar de antieke operatiekamer gebracht. Als de hond onder narcose is gebracht wordt er huishoudfolie strak om de hond heen gewikkeld ter hoogte van de buikstreek. Dit is hun 'gereedschap' om enigszins steriel te werken. Dan wordt de folie opengesneden op de plaats waar geopereerd moet worden en wordt die plek schoongemaakt met een desinfecterend middel. Daarna maakt Bora een kleine incisie en zet de wond open met klemmen. Daarna worden er ingewanden naar buiten getrokken en opzij gelegd. Nu kan hij bij de delen die verwijderd moeten worden. Daarna wordt alles weer naar binnen gestopt - het lijkt alsof dit niet zo nauw steekt, maar dat is natuurlijk wel zo - en wordt de wond gehecht. Dit alles in een goed kwartiertje. Zo doet hij er nog een paar die ochtend. Ik ben onder de indruk! Goed werk! Intussen is het middag geworden en de hitte is bijna ondraaglijk. We zijn ook constant in de weer, die honden laten je ook nooit met rust! We zijn nieuwsgierig of de honden - behalve die paar die loslopen - wel eens uit-

gelaten worden, dus uit het asiel mogen. ‘Ja hoor’ zegt Errol, ‘twee keer per week!’ ‘Allemaal’, vraag ik? Hij knikt heftig met zijn bolle kop! ‘Nou’, zeg ik tegen Jacqueline, ‘dat wil ik wel eens zien dan, hoe gaat hij dat doen met 180 honden?’ ‘Morgen 10 uur’, maakt hij ons duidelijk. Ok, we zullen zien...

Stipt op tijd (kwart over tien dus, volgens Turkse maatstaven) zijn we er. Eerst worden we begroet door Kamber. De nurkse ex-crimineel gunt ons zo-
waar een opgestoken hand en gaat het asiel in. Tot onze teleurstelling is hij vandaag alleen, Errol zien we niet. Hoopvol heb ik mijn fotocamera (waar je ook een filmpje mee kunt maken, leve het digitale tijdperk!) meegenomen. Hollanda en haar vriendjes en vriendinnetjes hebben ons al begroet volgens de geldende rituele normen, daardoor zien we er al weer uit als zwervers. Wat dat betreft zijn we dan wel op de juiste plaats! Kamber scharrelt wat rond tussen de blaffende honden en zet hier en daar wat voer neer. Dat is één van de weinige momenten dat soms letterlijk de vlam in de pan slaat; als er gegeten moet worden! Dan geldt het recht van de sterkste en komen de zwakkere hondjes vaak tekort. Dat zijn dan ook de magerste scharminkels... Na het voeren komt Kamber naar ons toe en legt uit wat de bedoeling is. ‘Als wij nou aan de overkant van het riviertje gaan staan dan neemt hij de honden mee’, zegt hij met handen en voeten. Wij begrijpen niet goed wat daarvan de bedoeling is. Hoezo, aan de overkant gaan staan? We doen het maar, waden een stukje door de rivier en gaan in de schaduw van wat bomen staan, aan de voet van de heuvel. Wil hij

misschien niet dat we zien hoe hij de honden behandelt die hij meeneemt? Meer dan een stuk of zes a zeven kan hij er niet baas aan de lijn. We nemen tenminste aan dat ze aangelijnd mee moeten, ze zitten niet voor niets achter het hek, anders lopen ze weg. Daar slaan we de plank finaal mis, zien we even later. De deuren die de verschillende compartimenten scheiden worden door hem open gezet zodat alle honden in één ruimte terecht komen. Onbegrijpend kijken wij vanaf een afstandje toe. 'Wat doet hij nou', zeg ik. Dan opent hij de 'voordeur' van het asiel en barst de hel los! Honderdentachtig honden verdringen zich om naar buiten te komen en buitelen over elkaar heen! *'Goeiegenade, wat gebeurt hier'*, roept Jacqueline! Razendsnel besef ik dat ik mijn camera nodig heb en zet het ding vliegensvlug in de filmstand! Kamber schreeuwt alsof zijn leven in gevaar is en dirigeert de woeste roedel in de richting van de rivier. Daarbij zwaait hij wild met een grote stok! Later, als ik de film terugkijk zie ik dat de dirigent eigenlijk overbodig was, ze gingen toch wel door die rivier de heuvel op! Met één oog op het scherm van mijn camera zie ik de wilde horde aankomen! Het stof waait hoog op en een orkaan van geblaf knalt door de lucht! Het hele asiel stroomt leeg en een bont lint van honden raast door het riviertje langs Jacqueline en mij de heuvel op! Ongelofelijk, wat een spektakel! Bijna tweehonderd van die uitgelaten beesten die zich uitleven, fabelachtig mooi, wat een magisch moment! Klik [hier](#) om het filmpje te zien! Oh, sorry, dit is een boek, maar het filmpje staat echt op de website

www.hondenhardt.nl! Als we de honden volgen dan zien we dat de meeste een bad nemen in een wat dieper stuk van de rivier. Het is er idyllisch mooi, en al die blijde honden maken het plaatje echt compleet! Dit is dus de les: "hoe laat ik 180 honden uit?" Nou, gewoon de deur open doen! Briljant! Even later zitten we op een kleine rotspartij en de honden scharrelen wat om ons heen. Hollanda blijft steeds dicht bij ons, het doet ons goed om haar zo gelukkig te zien. Ruim een jaar geleden lag ze aangeschoten te sterven, nu staat ze hier trots naast Jacqueline en geeft haar een kusje in haar nek. Snel maak ik een foto.

Als we een paar uur met de honden op stap zijn geweest moet het hele spul weer terug in het asiel. Met verbazing zien wij dat ze Kamber gewillig volgen. Hij stoot allerlei kreten uit en weet zo de meeste honden weer binnen te krijgen! Een stuk of vijftien honden zijn dwars en die moeten we verleiden en vangen. Dat duurt een half uurtje en alles zit weer op zijn plek. Dit avontuur is voorbij, en het was de moeite meer dan waard! Hoe vaak laat je nou honderdentachtig honden tegelijk uit?

Als we later op de scooter naar de uitgang van het terrein knetteren, volgt Hollanda ons... Er is dus iets veranderd...ze wil met ons mee. Eerst wilde ze voor geen prijs van het terrein af, nu wil ze dat wel, ze wil ons volgen.

We draaien om en lokken haar mee naar het asiel. Daar duw ik haar voorzichtig door de deur van de omheining, we willen beslist niet het risico nemen dat ze ons op de openbare weg achterna rent, dat

zou heel gevaarlijk zijn! Als we opnieuw wegrijden horen we haar klagende blaf...

De volgende dag - je zou denken dat we onze vakantie geheel daar slijten, maar dat is een vertekend beeld, we zijn daar 'slechts' halve dagen en soms maar een paar uur - is Hollanda weer vrij en brengen wij in elkaars gezelschap door. Zoals gebruikelijk lopen er een aantal honden buiten het asiel rond en er wordt gedold en gegrold. Jacqueline zit op haar gemak op iets wat ooit een stoel geweest moet zijn en de honden vragen haar om aandacht. Plotseling ontstaat er wat tumult! Een grote zwarte hond haalt uit naar een kleine, witte halfruharige pup met een zwart masker dat doorloopt over haar oren. Het gebeurt vlak voor Jacqueline en de - letterlijk 'gebeten hond' - hond springt bij haar op schoot! Jacqueline vangt het hondje in een reflex en tuimelt daardoor bijna achterover! De kleine - ze lijkt met haar spierwitte vacht met zwarte stippen een beetje op een Dalmatische hond - beeft van schrik! Het is een erg mager ding. In haar flank zien we een bloedende wond, maar het lijkt erger dan het is! Het hondje blijft bij Jacqueline op schoot zitten en langzaam wordt ze wat rustiger. Het hondje heeft lange poten en naar mijn mening een veel te grote kop! Moeilijk te zeggen wat dat ooit wordt, denk ik. Na een paar minuten is ze bekomen van de schrik en slaat haar gedrag om in ondeugendheid; Jacqueline krijgt liefdes hapjes in haar armen. Tussendoor duwt ze haar neusje in Jacqueline haar gezicht op een onhandige manier, net of ze de lengte van haar snuit niet goed in schat, het gaat net

iets te ruw! Het hele plaatje ziet er wel lief en grappig uit! Liefde op het eerste gezicht, denk ik. We steken met een paar honden de rivier over en maken een wandeling. Hollanda gaat voorop en springt als eerste in een poeltje in de rivier, de rest volgt, behalve de pup, die blijft bij Jacqueline 'aan de voet.' Als ze haar voorzichtig in het ondiepe water wil zetten blijkt dat ze daar niets van moet hebben! Ik maak wat foto's van het hele stel en we genieten met volle teugen van deze mooie momenten. Als we teruglopen dan zie ik de eerste voortekenen... Jacqueline is verliefd! De gestippelde pup wijkt niet van haar zijde en zij is aan het smelten als een sneeuwpop in een hamam! 'Alles goed', vraag ik quasi nonchalant... 'Deze moet mee' is het korte en resolute antwoord. 'Hmm', doe ik. 'We hebben er al twee hè', zeg ik. 'oh, weet ik, ze moet lieve adoptieouders krijgen', zegt ze. 'Is dit hondje wel plaatsbaar, ze is niet bepaald een schoonheid hè', zeg ik. Ik zeg dat omdat we intussen weten van Marilyn dat er een Nederlandse stichting is - AAI - die honden uit Zuid-Europa transporteert en herplaatst. Dat hebben we subiet in de oren geknoopt natuurlijk! Marilyn vertelde wel dat het belangrijk is dat honden die eventueel meekomen goed plaatsbaar moeten zijn, anders zouden we het probleem slechts verschuiven. Mijn opmerking dat de stippel niet moeders mooiste is valt niet goed geloof ik... 'Dit is de mooiste hond die ik ooit gezien heb' zegt Jacqueline met haar snuit op oorlogsstand en op een toon die geen ruimte laat voor discussie! 'Ok, we moeten maar even zien', zeg ik. Ik moet zeggen dat het

'reddingsvirus' ook bij mij heeft toegeslagen sinds we weten dat er een stichting is die dit soort kansarme honden een kans op een mooi leven biedt. Nu is het zo dat ook in Turkije slechts de zon voor niets opgaat, dus zomaar 'even' een hond meenemen gaat niet. Aan de ene kant willen ze van honden af (in de winter wordt er op staat massaal vergiftigd en afgeschoten) aan de andere kant willen ze geld zien als je er één mee wilt nemen. Dus toen we kenbaar maakten dat we de kleine wilden meenemen begon het spel... 'Nee hoor', maakte Kamber ons meteen duidelijk! 'Toevallig heb ik deze hond al verkocht aan iemand voor de bewaking' Een schaamteloze manier om er geld uit te kloppen! Er volgde een over en weer spelletje waar ook Bora, de arts zich mee bemoeide. Op slinkse wijze werd ons te verstaan gegeven dat hij een beetje de baas was over die twee criminelen en dat er wel wat te regelen viel... voor de juiste prijs! Hij had natuurlijk kosten gemaakt voor het hondje hè! Te misselijk voor woorden, het hele gedoe. En dit speelt zich af verdeeld over een paar dagen, op Turks tempo, waardoor Jacqueline bijna tot waanzin wordt gedreven, 'die hond moet echt mee!' Intussen hadden we contact met de stichting AAI. We kregen toestemming om twee honden mee te nemen. Daarom werd er direct nog een hondje geselecteerd! We hadden haar al gespot, een tweelingzusje van Okki leek het wel! Het was de eerste (en zeker niet de laatste keer) dat we het enorm dubbele en vervelende gevoel hadden bij zo een keuze; fijn dat je een hond kunt redden, maar wat vreselijk om al die anderen

achter te laten! 'Beter iets dan niets' moeten we steeds tegen elkaar zeggen...

Samantha

Om honden te kunnen uitvoeren hebben ze een Europees dierenpaspoort nodig. Dat wordt afgegeven door de dierenarts. Op het paspoort moet een naam ingevuld worden. Dus moeten wij voor elke hond die we meenemen een naam verzinnen. Lady2 is wat we voor het ene hondje laten noteren. Niet erg origineel, maar we hebben gehoord dat de nieuwe eigenaars de honden meestal toch een andere naam geven. Zonder dat Kamber het heeft gemerkt, hebben we nu de twee hondjes meegenomen naar de dierenarts. Hoewel we Bora hebben betaald, heeft hij ons wel duidelijk gemaakt dat Kamber 'not amused' zal zijn als hij merkt dat 'zijn' hond verdwenen is. Jacqueline heeft een naam voor haar nieuwe liefde bedacht: 'Samantha' moet er in het paspoort komen. In aanloop naar dit moment hebben we het er stevig over gehad: we hebben al twee honden, deze gaat mee voor adoptie! Van de stichting AAI hebben we het verzoek gekregen om Samantha voorlopig zelf op te vangen. Normaal worden de honden door iemand van een opvanggezin afgehaald op Schiphol. Maar omdat ze op dat moment niemand beschikbaar heeft, vraagt ze of de hond bij ons kan blijven tot er een opvanghuis is. Dat gaat helemaal de verkeerde kant op, denk ik. Maar dat is van later zorg. De honden worden reisklaar gemaakt en daarna brengen wij ze onder - terugzetten in het asiel tot aan de dag van

vertrek is geen optie - bij de dierenarts in het pension. Over drie dagen vertrekken we en vanaf nu krijgen we het nog drukker. Buiten ons dagelijks bezoek aan het asiel en in het bijzonder Hollanda, waar wij echt een innige band mee hebben, moeten wij nu ook drie keer per dag de twee emigranten bezoeken en uitlaten. De dierenarts heeft daar geen tijd voor. Zo lopen wij elke dag met de twee hondjes vanaf het huis van de dierenarts naar een nabij gelegen landje waar we ze dan los kunnen laten. Samantha draag ik in mijn armen en haar kop deint heen en weer als zo'n nephondje dat je vroeger wel op de hoedenplank van sommige auto's zag. Kodig gezicht, die te grote kop! Als ik dat zeg wordt Jacqueline trouwens erg boos, volgens haar is dit de hondse uitgave van Doutzen Kroes! Af en toe trekt Samantha haar lip op en bijt ze zachtjes in mijn wang of neus! Rare hond hoor! Ik ga er maar van uit dat het liefde is!

Zo gaan de laatste dagen in het mooie Marmaris voorbij en nadert ons vertrek. Nog een paar keer heb ik Hollanda achter het hek moeten zetten omdat ze onze scooter achterna rende. Vandaag moeten we afscheid nemen. We hebben nog een laatste poging gedaan om ook Hollanda mee te kunnen nemen, maar de stichting heeft op dat moment absoluut geen gegadigde voor zo een grote hond. Bovendien worden de kosten (we zouden ter plaatse een hele grote bench moeten kopen) te hoog. We spreken af dat we alles op alles zullen zetten om haar naar Nederland te krijgen, desnoods zal één van ons een last-minute boeken om haar op te ha-

len, zodra iemand haar wil hebben. Met een bezwaard gemoed zitten we op een bankje onder één van de pijnbomen tussen de intussen zo vertrouwde troep van het asiel. Samen met wat honden, waarvan we er een flink aantal nu ook zo goed kennen. Hollanda ligt voor ons. Ze ziet er gezond uit, een prachtige hond is het! Ze ligt op haar zij, lui in de warme namiddagzon, en kijkt af en toe naar ons. Die blik is op dit moment heel slecht te verteren... Het is tijd om weg te gaan, morgenochtend vliegen we met Lady2 en Samantha naar Nederland. We aaien haar uitgebreid en geven haar knuffels en kusjes. Dan komt het moment dat we echt moeten gaan. Ik zal Hollanda achter het hek moeten zetten. Behoedzaam til ik haar op. Ze is groot en zwaar, maar dat maakt me niet uit, ik wil haar in mijn armen houden en haar warme lijf tegen mij aan voelen. Jacqueline maakt de deur open en voorzichtig laat ik haar naar binnen glijden. Als ik mijn arm tussen het hek en de deur vandaan trek maakt een scherpe punt van het gaas een wondje in mijn onderarm. Het doet geen pijn maar het bloedt wel. We nemen afscheid van Errol en na nog een laatste indringende blik op Hollanda draaien wij ons om en stappen op de scooter. Als we wegrijden horen we boven het geblaf van andere honden uit de stem van Hollanda... het snijdt door onze ziel.

Marmaris en Hollanda lijken oneindig ver weg als we de volgende dag in de Hollandse kou in het park lopen. Lady2 is op Schiphol overgenomen door het opvanggezin. Nu lopen wij hier met Samantha. On-

wennig loopt zij rond te snuffelen. ‘Wat een kou hier en wat een lekker gras’, moet ze denken. De stichting AAI heeft beloofd actief naar een adoptiegezin te zoeken en ze staat nu ook op de website. Wij hebben met elkaar afgesproken dat wij in onze eigen omgeving zullen proberen om haar ‘aan de man’ te brengen, al ben ik niet overtuigd van de oprechtheid van Jacqueline in deze... Vanmiddag halen wij Ollie en Zenda op in Wijdenes. Samantha nemen we mee. Probleemloos ligt ze op het achterbankje van de TT, autorijden gaat dus goed (soms worden honden wagenziek). Als we even later Samantha door het hek naar binnen laten wordt ze begroet door vijf honden! Dizzy, Dodo en Okki en onze eigen twee rakkers Zenda en Ollie! Ze kunnen het goed met elkaar vinden, zelfs Zenda, die redelijk eenkennig is, keurt Samantha goed! Jaap vindt Samantha een prachtig hondje Hij heeft meerdere Dalmatische honden gehad en Samantha lijkt wel enigszins besnuffeld door een dalmatiër Als we naar huis rijden is het op het kleine achterbankje van de TT wel dringen geblazen!

De dagen daarna zijn we zo veel mogelijk in het park met de drie honden. Dat is eigenlijk wel wennen, Ollie moeten we vaak tillen (ze loopt steeds slechter door de epilepsie) en dan kom je handen te kort. Vooral als je alleen bent. Samantha gedraagt zich voorbeeldig en kan loslopen. In een paar dagen heeft de Turkse zwervster Nederlands leren verstaan en reageert goed op onze commando’s. We kennen veel mensen in het park en vragen aan hen of zij misschien iemand kennen die Samantha

zou willen adopteren. Of dat zij wellicht zelf nog een hond er bij willen hebben... Het lukt niet erg, onze inspanningen hebben geen resultaat. Dat Jacqueline het niet zo erg vindt is een 'understatement'. Zelf begin ik ook te wankelen, Samantha is nu een week bij ons en het is een afschuwelijk aimabele hond! Ik vind haar nog steeds niet mooi, maar oh, wat is ze lief en vertederend! In het weekend - een week nadat we zijn teruggekomen - valt de beslissing: *Samantha blijft bij ons!*

Zwerfster Samantha, voorbestemd om - als Kamber, de Turkse crimineel, zijn zin had gekregen - haar leven aan een ketting van twee meter te slijten, heeft haar gouden mand gevonden! Die sprong op Jacqueline haar schoot, daar in het verre asiel, werd haar sprong naar geluk! Samantha is dus de familie-uitbreiding waar ik dit hoofdstuk 'Hollanda' mee begon. Maar het hoofdstuk zelf is nog niet af...

De winter is al een eind onderweg en we zitten ontzettend met Hollanda in ons maag. Het verteert ons. Natuurlijk vermaken we ons met ons prachtige trio en die vermaken elkaar ook uitstekend! Maar we kunnen het niet verkroppen dat die bijzondere Hollanda daar zit. Daarmee wil ik niet zeggen dat andere honden niet bijzonder zijn, maar zij heeft door het verleden nu eenmaal een speciale plek in ons hart! We besluiten haar midden in de winter op te halen en dan maar te zien hoe ver we komen.

Marilyn - de Engelse vrijwilligster die wij in Marmaris leerden kennen - is daar nog steeds, ze heeft daar familie. Op een regenachtige zondagochtend zit ik

op zolder en open mijn mail. Een bericht van Marilyn: 'Lieve Jacqueline en Peter, ik heb erg slecht nieuws. 'Jullie' hond Hollanda is ontsnapt uit het asiel. Gisteren is ze gevonden, ze lag dood langs de weg.' Mijn hart slaat over en het wordt zwart voor mijn ogen. Als een zombie loop ik naar beneden en vertel het aan Jacqueline. Vol ongeloof en verslagen zitten we op de bank. Onze Hollanda dood... *wat een verschrikkelijk groot onrecht...* we hebben haar gered, waarom moest dit nu gebeuren? Drie paar hondenogen kijken onbegrijpend naar het immens grote verdriet dat ze nu zien.

De slag dreunt nog weken na en naast verdriet is er nu ook woede. Woede, omdat ik geloof dat het verhaal niet klopt. Ik denk dat de criminele Kamber op één of andere manier verantwoordelijk is voor de dood van Hollanda. Dat hij wraak heeft genomen voor het feit dat we Samantha hebben meegenomen. Hij had haar immers zogenaamd verkocht als kettinghond. Meer dan eens zagen we haat jegens de hondjes in zijn ogen. Dit verdriet en deze woede zullen maar langzaam wegebben en nimmer helemaal! Zullen wij ooit de waarheid achterhalen? Dat zou wel het geval zijn, maar pas vijf jaar later...

Hoofdstuk 7

Koning van Rhodos

'Die auto wordt echt te klein voor die lange stinkhond' zeg ik plagend tegen Jacqueline! Ik doel natuurlijk op Samantha, zij is veel groter geworden dan we dachten (hoewel we natuurlijk wel hadden gezien dat ze lange poten had) en de drie honden passen niet meer op het kleine achterbankje van de TT. Het is een zware beslissing voor een autoliefhebber als ik! Er moet een andere auto komen. Een echte hondenstationbak wordt het, een Volvo V50. De honden zijn er blij mee! Dat Ollie kort na de komst van Samantha zou overlijden (zoals je eerder hebt kunnen lezen) wisten we natuurlijk niet, maar ook voor Zenda en Samantha alleen was een grotere auto noodzakelijk, Sam is een flinke meid!

Nadat we in 2005 voor het laatst in Turkije waren geweest zijn we naar Italië en Portugal op vakantie geweest. Onvermijdelijk stond ons vizier zo nu en dan op 'hondjes' maar gelukkig viel het in die landen - liever gezegd op de plaatsen waar wij waren - mee. Vooral in Italië signaleerden wij weinig strays. In Italië viel het zelfs op hoe vriendelijk mensen met hun honden omgaan! Ook hoorden wij dat er vaak plaatselijk (goed, maar jammer dat zoiets niet landelijk geregeld wordt) een beleid is op castratie en sterilisatie, de enige juiste manier om het probleem van zwerfhonden (en katten) aan te pakken!

Tijdens één van onze vele bezoeken aan Turkije waren we al eens met de vleugelboot een dagje

overgestoken naar het Griekse eiland Rhodos. Dat zag er goed uit en wij namen ons voor daar eens een vakantie door te brengen. De daad bij het woord gevoegd vliegen wij in juni 2007 daar naartoe. Het vliegtuig maakt een scherpe bocht naar rechts en we kunnen door het kleine raampje Rhodos zien liggen. Bootjes zo groot als zilveren balletschoentjes klieven de felblauwe spiegel onder ons, een wit spoor van schuim achterlatend. Als ik de korte landingsbaan zie liggen, vlak naast de spiegel, vraag ik mij af of het bevestigen van het zwemvest echt zo makkelijk en relaxed is zoals in het steeds vertoonde filmpje gesuggereerd wordt. Ik heb vaker van die momenten in een vliegtuig, vliegen is niet mijn hobby. Met een natte rug, maar met droge voeten sta ik even later op de trap die tegen het vliegtuig is aangezet. Een deken van warmte valt lekker over ons heen, heerlijk! De tweehonderd meter naar de aankomsthal wordt uit veiligheidsoverwegingen overbrugd met een bus. Nadat onze koffers zijn uitgespuugd door de lopende band nemen we een taxi naar ons hotel. Het eiland ademt een gemoedelijke sfeer en alles ziet er even vriendelijk uit. De huisjes die wij op weg naar het hotel passeren zijn vaak oud maar wel mooi kleurig en voorzien van veel bloemen. Het ziet er allemaal gezellig uit en het is precies het mediterrane decor waar wij zo van houden! Als we hebben geconstateerd dat ons hotel ook helemaal top is, kan onze ontdekkingsreis beginnen. We zijn geen types die een 'loopgraaf' uithollen tussen hotel en strand. Dit eiland kent een rijke historie en ademt dit ook uit elk hoekje. Er zijn

veel bezienswaardigheden, te veel om op te noemen! Ook gezellige winkeltjes en restaurantjes zijn er in overvloed, binnen de kortste keren voelen wij ons thuis! Te voet en met de huurauto verkennen we de straatjes in en om Rhodos-stad, de hoofdstad. Rhodos-stad is echt een van de mooiste steden van het gehele Middellandse-Zeegebied. Het is gebouwd op de uiterste noordpunt van het eiland. De stad heeft een nieuw en een middeleeuws gedeelte. Het grote paleis, de haven, het centrum, het aquarium en de Mandraki haven zijn bekende blikvangers van de stad. De oude stad is eigenlijk een geheel ommuurde vesting met talloze gezellige straatjes waar je eindeloos kunt rondslenteren. In de avond branden er oude lantaarns die overal aan de vestingmuren hangen, pittoresker krijg je het gewoon niet! Aan de havenkant ligt één van de vele imposante toegangspoorten waardoor je binnen de vestingmuren kunt komen. Er is een parkeerplaats voor auto's en één voor scooters en brommers, de favoriete vervoermiddelen op het eiland, maar o zo gevaarlijk! In de haven liggen de meest uiteenlopende drijvende vervoermiddelen, van jetski's tot en met privé jachten waarvan de waarde ons bevattingsvermogen ver overstijgt! De eerste paar dagen doen wij zoveel indrukken op dat ze voorbij zijn zonder dat we er erg in hebben! En aan de afspraak die we met ons zelf gemaakt hebben - onze focus ligt beslist niet op hondjes - houden we ons keurig! We zien hier en daar wel 'iets' lopen, maar verder dan de opmerking 'die ziet er goed doorvoed uit' komen we niet. Aan het einde van onze eerste

week zitten we op de eeuwenoude stenen trappen voor de al even oude poort aan de havenkant. Het is een drukte van jewelste daar, eigenlijk elke dag en vooral 's avonds, als iedereen vertier zoekt in de gezellige stad. Vlak naast de poort is ook een taxi-standplaats waar altijd een stuk of tien taxi's wachten op clientèle. De afgelopen dagen zaten we hier vaker, het is echt een gezellige plek. Naast de trap waar wij zitten zagen wij ook wel eens een paar honden liggen. Duidelijk zwerfhonden, maar ze zagen er goed uit. 'Niet mee bemoeien', zeiden wij dan! Terwijl wij daar nu zitten zien we een bruine, halfvruwharige reu. Een stevige hond met de uitstraling en kop van een beer! We zagen hem wel eerder, die macho! We kijken hem na als hij naar de taxistandplaats loopt. Juist vertrekt er een taxi. Even klinkt er het doordringende gepiep van een doorslaande band op het wegdek. De chauffeur gaf iets te veel gas. Direct slaat de beer er op aan, het gepiep irriteerde hem kennelijk! Hij blaft luid en rent links naast de taxi hard mee, midden op de weg! Dan zien wij iets ongelooflijks gebeuren; de taxi-chauffeur heeft de hond gezien en om hem 'af te schudden' stuurt hij de taxi met een ruk naar links! De hond wordt geraakt en zijn rechter voorpoot wordt gegrepen door het ronddraaiende wiel van de taxi! Hij komt ten val en slaat een paar keer over de kop! *Met afgrijzen zien wij deze horrorfilm voorbij trekken!* De gewonde hond (dat kan niet anders) komt weer op de been en in paniek rent hij langs ons heen de grote poort door de oude stad in. Hij is zo zwaar gewond dat hij een bloedspoor achterlaat

op het middeleeuwse plaveisel. De honderden toeristen kijken verbijsterd toe hoe het slachtoffer tussen hen door hinkt. Jacqueline en ik zijn opgesprongen en zetten de achtervolging in. Als we ons tussen menigte doordringen hoor ik nog net iemand zeggen: 'oh, Piet, zag je die vieze hond?' Ik heb geen tijd om te reageren... De hond is gelukkig via het drukke plein in het centrum een stil steegje in gelopen en staat nu stil. Hij hijgt zwaar en trilt over zijn hele lichaam. Bloed stroomt uit een gapende wond aan zijn rechter voorpoot, we zien pezen en spieren bloot liggen. Jacqueline probeert hem heel langzaam te benaderen. Ik blijf op afstand, de ervaring leert dat zwerfhonden vaak banger zijn voor mannen, omdat ze vaker door mannen mishandeld worden. Ik zie de paniek in zijn ogen. Hopelijk kan Jacqueline hem pakken! Ze gaat op haar hurken zitten en strekt haar hand uit. De beer blijft staan en dan heeft ze hem vast. Zachtjes legt ze haar armen om hem heen. Ik hurk ook naast hem en bekijk de wond. Dat ziet er echt niet goed uit! 'Hij moet naar een dierenarts', zeg ik. We hebben niets bij ons om hem vast te houden dus Jacqueline koopt snel iets in een winkeltje vlakbij. Het is een kleurige shawl. Ze doet hem om zijn hals en we proberen hem mee te laten lopen. Dat lukt niet echt goed, de hond wil en kan haast niet lopen. Ik duw hem een beetje en Jacqueline geleid hem met de shawl. De paar honderd meter naar de uitgang van de vesting lijken kilometers. Onderweg horen we voorbijgangers weer reageren op het tafereel. Het zal ook wel een gek gezicht zijn geweest, een bloedende hond met

een gekleurde shawl om en twee mensen die half gebogen meelopen. Onderweg komt er een Grieks meisje naar ons toe en vraagt of ze kan helpen. 'Yes please!' 'Do you know a Vet?', vraag ik. Zelf zullen we die nooit vinden, bovendien is het ook nog weekend! Ze wil ons de weg wijzen, gelukkig! We komen bij de auto en als ik de beer voorzichtig achterin wil tillen verdraai ik mijn rug lelijk! Wouw, die hond is nog zwaarder dan hij lijkt! We rijden met de Griek en de Griekse naar de dierenarts. De hond is rustig. De dierenarts zelf is er niet, maar zijn assistent wel. Die neemt de hond van ons over, geeft een pijnstillende injectie en verbindt de poot. We spreken af dat we de volgende dag terugkomen. Bezweet en bebloed rijden we terug naar ons hotel. In sprekende stilte verwerken we wat we zojuist hebben meegemaakt. Moeten we onszelf verwijten dat we toch weer met honden bezig zijn? Of ligt het aan die debiele taxichauffeur? 100% het laatste, is de conclusie!

Plotseling zie ik in het licht van de koplampen het gezicht van die chauffeur opdoemen! 'Hé, eikel, kijk uit!' Ik rem net te laat, hij vliegt door de lucht en komt met een klap op het asfalt terecht! Dan open ik mijn brandende ogen en zie dat het al weer ochtend is... Jacqueline slaapt nog rustig naast mij.

Een paar uur later staan we in de praktijk van de dierenarts. Beer (zo hebben we hem maar genoemd) moet geopereerd worden. De dokter denkt de poot goed te kunnen herstellen, alleen is er een flink stuk huid verdwenen, dat kan nog een pro-

bleem geven. De operatie gaat flink wat kosten en hij vraagt wie dat betaalt. Het is een zwervhond en de gemeente doet daar niets mee, behalve opruimen dan. 'Wij betalen', zegt Jacqueline. Zo loslaten of erger, laten inslapen is geen optie. Bovendien moet dat ook betaald worden. Dus wordt Beer geopereerd. De arts zegt nog wel dat hij geen plaats heeft om Beer na de operatie op te vangen, dus moet er iets anders geregeld worden. In de stad hebben we een houten kist zien staan met daarop foto's van zwervhonden en de tekst: RAWS, Rhodes Animal Welfare Society. We gaan daar naartoe, misschien dat iemand van die organisatie ons kan helpen. We treffen een Nederlandse dame aan, Nicolette, zij woont al heel lang op Rhodos. Zij staat hier om te collecteren voor RAWS en zij heeft een oplossing voor de opvang van Beer. Net buiten Rhodos-stad is een asiel voor honden. Zij werkt daar als vrijwilligster, en ze denkt dat er wel plaats is om Beer op te vangen. Dat zou mooi zijn! Ze vertelt dat het zwervhondenprobleem ook hier op Rhodos gigantisch groot is! De volgende dag zullen wij haar opnieuw ontmoeten bij het asiel. Ondertussen hebben wij het contact met de stichting AAI verstevigd en we stellen hen op de hoogte. 'Als het mogelijk is moet Beer naar Nederland komen', zegt de voorzitter.

De volgende dag halen we Beer op bij de dierenarts. De operatie is goed gelukt, alleen kon de wond niet helemaal gesloten worden omdat er veel huid weg is. 'Maar dat moet goed komen' zegt de arts. Hij heeft de poot goed verbonden! Beer is blij ons te

zien en kwispelt heftig! Dat doet ons goed! We zetten hem in de auto en rijden de stad uit, op zoek naar het asiel. Dat valt niet mee, maar na enig zoeken vinden we de locatie. Die ligt een stukje van de hoofdweg van het eiland, landinwaarts. Als we de smalle weg indraaien passeren we onder aan de heuvel (de weg loopt flink omhoog) een zigeuner-kamp. 'Die leven daar echt onder middeleeuwse omstandigheden', zeg ik. Tenten van oude lappen en sloophout, een paar afgedankte auto's en een zootje troep is hun leefomgeving. Ik heb de woorden nog niet uit mijn mond of we worden voorbijgereden door een splinternieuwe pick-up truck! Die raast het tentenkamp op. Ok, ze hebben dus wel dure auto's... Een te moeilijk raadsel voor ons!

We rijden door naar boven. De heuvel is redelijk bebost en boven aangekomen zien we het asiel. Op het eerste gezicht ziet het er iets beter uit dan de vuilnisbelt in Marmaris, maar erg veel beter is het er niet. Net als in Marmaris lopen er ook hier een stuk of vijf honden buiten het hek. Daar was het omdat die honden niet wegliepen, hier is het omdat deze honden binnen ongewenst zijn. Ze zijn te ziek, te vies of te lastig, horen we later van Nicolette.

Als we uitstappen, begroeten de honden ons als waren we oude bekenden! Alle aandacht die deze honden krijgen is mooi meegenomen voor ze, dus ook al zijn ze niet fris, aandacht krijgen ze van ons! Ook de bijna driehonderd honden die achter de hekken zitten willen dat, horen we aan de hartverscheurende symfonie die ze ten gehore brengen! Ik til Beer uit de auto en draag hem het asiel in.

Daar wacht Nicolette op ons. Als Nicolette Beer ziet zegt zij: 'Maar die hond ken ik! Die is zo'n beetje de baas van de andere honden die rondzwerven in het oude centrum, hij is de leider, de hondenkoning van Rhodos!'

Zij stelt ons voor aan Anastasia, de voorzitter van RAWs. Zij is een oude Griekse dame en runt samen met een aantal vrijwilligers uit diverse landen het asiel.

Nicolette heeft haar gevraagd of Beer opgevangen kan worden en zij vindt dat goed. We zeggen dat we Beer via de stichting AAI naar Nederland willen halen voor adoptie. Anastasia heeft meer met dat bijtje gehakt, veel andere stichtingen transporteren ook honden vanuit dit asiel naar andere landen. Beer kan nu niet met ons mee omdat een gewonde hond niet vervoerd mag worden van de toeroperator. Nicolette zegt dat haar dochter misschien bereid is om dit te doen, zij zal volgende maand hier zijn. Beer wordt in een hok gezet en schikt zich in zijn lot. Met een timide blik ligt hij in een hoekje. Wij zijn in ieder geval blij met deze tussenoplossing! Nicolette belooft ons goed voor Beer te zorgen! Wij krijgen nog een rondleiding door het asiel en zien dat er plaats is voor ongeveer honderdvijftig honden. Nu zitten er bijna driehonderd!

Van Anastasia horen we dat de burgemeester altijd dwars ligt ten aanzien van het asiel en dat hij elke mogelijkheid benut om van honden af te komen. Zo is er altijd te weinig voer en medicijnen. En elke winter wordt er grote 'opruiming' gehouden, dan wordt er vergif gestrooid en ook wordt er afgeschoten.

Te afschuwelijk voor woorden!

De rest van de vakantie hebben wij vakantie! Wel bezoeken we Beer nog een paar keer, zijn poot herstelt maar langzaam. Het is een grote wond en door de warmte is het een beetje ontstoken. Als dat maar goed komt...

En dat komt het! Ruim een maand later staan wij op Schiphol samen met de adoptiefamilie van Beer te wachten.

Beer is op de site van AAI geplaatst en zelf hebben wij hem op Marktplaats gezet. Dat is de werkwijze van AAI, eerst een baasje vinden, dan transporteren. Noodgevallen worden opgevangen door speciale opvanggezinnen.

De nieuwe baasjes van Beer hebben de advertentie op Marktplaats gezien: "Gezocht: lief adoptiegezin voor de voormalige Koning van Rhodos!" Nu staan ze hier en ze zijn zenuwachtig! Elk moment kan de dochter van Nicolette met Beer uit de aankomsthal komen! Ja hoor, daar is ze, samen met iemand van Transavia die de grote bench op een kar heeft, met daarin Beer. Snel gaan we naar buiten, Beer zit immers al een hele tijd in die bench! Eenmaal buiten doen we de bench snel open en Beer komt er uit. Hij maakt hondse geluiden en gaat op zijn rug liggen, hij is uitzinnig van geluk! Zijn poot is nog niet helemaal genezen, maar hij loopt er goed op!

De nieuwe baasjes begroeten en knuffelen hem en dat vindt hij goed! Ze zijn meteen vrienden! We nemen afscheid en kijken hoe Beer naast zijn nieuwe ouders meeloopt. Daar gaat de koning van Rhodos, enkele uren geleden zat hij nog in het asiel dat ei-

genlijk een dodingsstation is, nu loopt hij op Nederlandse bodem, op weg naar zijn gouden mand! Tevreden met het slagen van deze missie rijden we naar huis.

Als we een aantal maanden later Boris (zo heet Beer nu) bezoeken zien we dat hij inderdaad zijn gouden mand gevonden heeft! Hij is gek met de familie en de familie met hem! Ons herkent hij ook nog en begroet ons op gepaste wijze, een koning waardig!

Tussen de vakanties door moeten wij werken. Heel vervelend, daar gaat veel tijd in zitten! Onze vrije tijd brengen wij vaak door met onze eigen Prinsessen, Zenda en Samantha. Zenda, de Jack Russell met de enorme stamboom en het onverschrokken karakter en Samantha, onze Turkse immigrant die intussen helemaal Nederlands is en spreekt! Het contrast met de honden die wij in het buitenland meemaken is groot, erg groot. Net als onze eigen honden worden de meeste honden in Nederland in de watten gelegd en hebben een goed leven. Zwerfhonden in het buitenland moeten elke dag soms letterlijk vechten voor een karig maaltje. Als ze al niet de pech hebben om vergiftigd, afgeschoten of doodgereden te worden. Dat dit soms ook een verlossing kan zijn is een verrotte pleister op een stinkende wond... Doordat wij nu eenmaal betrokken zijn bij en begaan met het "Hondenlot" wordt onze keuze van vakantiebestemming daar mede door bepaald. Om ons heen horen wij dat het

niet goed is. Kan zijn, maar wij vinden dat het nodig is. Dus zijn we eind september terug op Rhodos, waar we ons thuisvoelen en waar we intussen veel lieve honden en mensen kennen.

Dierendag

September is eigenlijk de lekkerste tijd van het jaar op Rhodos. Gisteren zijn wij aangekomen en nu zijn we op weg om te kijken hoe de vlag er voor hangt bij het asiel.

De drukke hoofdweg die daar naar toe leidt is de weg die loopt van Rhodos-stad naar het noorden van het eiland. Ongeveer tien kilometer van de hoofdstad ligt de heuvel waarop het asiel gehuisvest is. We naderen een kruising met verkeerslichten. Ik zie dat de verkeerslichten niet werken en minder snelheid. De weg waarop wij rijden is een voorrangsweg, maar de ervaring leert dat je in het buitenland als buitenlander zo'n beetje vogelvrij bent als er iets gebeurt. Regel 1 luidt: het is jouw schuld. Regel 2: als het niet jouw schuld is dan treedt regel 1 automatisch in werking. Oppassen dus!

Het is druk op de weg en ook uit de zijwegen komt veel verkeer. Als we vlakbij de kruising zijn rent er een hond de weg over, dwars tussen de aanstormende (ik ben geloof ik de enige die wat langzamer rijdt) auto's door de kruising over! Ik ben geneigd mijn ogen dicht te doen, maar dat gaat natuurlijk niet! Sommige auto's komen met piepende banden tot stilstand en binnen enkele seconden is het een chaos op de kruising, met de hond als middelpunt.

Het beestje is ingesloten door auto's en weet niet meer welke kant hij op moet! Wij staan intussen ook stil en Jacqueline stapt direct uit. 'kijk uit, dat is hartstikke gevaarlijk hier', roep ik haar na. Ze hoort het niet en is al bij de hond die verstijfd van angst stokstijf blijft staan. Ze pakt hem op (het blijkt een jonge reu te zijn) en neemt hem mee in de auto. Alsof er niets gebeurt is blazen alle auto's weer weg.

De mooie hond (hij lijkt erg op een Golden Retriever) is bloednerveus en zijn ademhaling gaat snel. Jacqueline probeert hem te kalmeren en dat lukt ook aardig. 'Wat een feest is het weer', zeg ik, uiteraard met een ironische ondertoon. 'En wat een mazzel dat we net onderweg naar het asiel zijn.' Daar wordt Nikos (meteen maar weer een naam verzonnen) ondergebracht en wij geven de 'ins en out's' door aan de stichting AAI in Nederland. De hond komt op de site te staan, vervoer wordt geregeld en samen met een ander hondje uit het asiel, Noisy, een schattig klein ding met een 'King Charles' koppie en veel te lange poten, zullen we hem meenemen naar een mooie toekomst!

Noisy is geboren in het asiel en heeft nog nooit iets anders onder de pootjes gehad dan de betonnen vloer daar. Als we op de dag van vertrek op het vliegveld arriveren, laten we eerst de hondjes natuurlijk nog uit. Ik til Noisy op en zet hem voorzichtig in een strook met gras. Eerst blijft hij stil staan en ruikt aan het gras. Dan tilt hij voorzichtig één voorpootje veel te hoog op en zet een eerste stap. Het is zo verschrikkelijk vertederend om dit te zien! Een

hondje dat nog nooit gras onder de pootjes heeft gehad! Een minuut later dolt Noisy in het gras rond! 'Wat een lekker spul', moet hij denken! De rest van zijn leven kan hij genieten van Nederlands topgras! Nikos heet nu Beer en woont bij een lieve familie in de omgeving van Arnhem. Noisy woont bij een dito familie! Dat was kort samengevat wat er in september 2007 gebeurde aan hondse zaken voor ons. Deze 'tour of duty' was een makkie!

Aankomstdag in Nederland was trouwens 4 oktober, diierendag!

Hoofdstuk 8

Eén monster, een wilde roos en miljoenen euro's

In juni 2008 merkten wij het al, het rommelt in Rhodos. En dan gaat het niet over onweer, maar over het wel en wee in het asiel, de dreiging van de gemeente wordt steeds serieuzer. Voor ons verloopt de vakantie als vakantie, vlekkeloos en relaxed. Nauwelijks zien we zwerfhonden en we nemen Figo mee uit het asiel. Een kleine zwarte dondersteen, die nu in ons eigen zonnige zuiden woont!

Het is september en Anastasia en de burgemeester liggen nog erger overhoop dan normaal het geval is. Waar het precies om draait en wat er allemaal speelt zullen we nooit achterhalen. Wat we wel weten is dat de burgemeester dreigt dat Anastasia en haar vrijwilligers het asiel moeten verlaten. Hij zal dan personeel van de gemeente in het asiel stationeren. Dat belooft niet veel goeds, de vrijwilligers doen het werk uit liefde voor de honden, bovendien hebben zij een zeer uitgebreid netwerk. Dat staat garant voor een goede doorstroming van zwerfhonden naar het buitenland, op weg naar een nieuw en veilig leven. Personeel van de gemeente heeft dat netwerk niet en zijn ook niet begaan met het lot van de honden. Het zou een uitermate slechte zaak zijn als dit gebeurde!

Een dag of drie hebben we ons kunnen beheersen en hebben 'ontspannen' een boek gelezen, geluierd en gewinkeld. In het oude centrum hebben we Nico-

lette weer ontmoet. Het collecteren gaat goed, maar dat kan ze niet zeggen van de toestand in het asiel. Er zitten nog meer hondjes en steun van de burge-meester krijgen ze niet meer, uitsluitend tegenwer-king en dreigementen.

Nu zijn we weer op weg naar het asiel, een plaats die steeds zwaarder op onze maag gaat liggen. De onnoemelijke onmacht die je grijpt als je daar bent is verstikkend. Zo veel onschuldige hondjes, geen van allen hebben ze om dit leven gevraagd. Als we de stoffige smalle weg oprijden komt ons al een hondje tegemoet. Vrolijk rent ze mee terug de heu-vel op. Daar komen nog een paar honden op ons af. Eén van die honden is niet meer herkenbaar als hond. Het is een donkerbruin monster! Wilde pij-penkrullen, met elkaar verstrengeld hangen als een gordijn om het beest heen. Het monster heeft geen ogen, zo te zien. Wel een staart, dus gokken we dat het toch een hond moet zijn! Het beest verkeert in verschrikkelijk slechte staat van onderhoud. Zijn (dat het een hij is zouden we pas in een later stadi-um zien) vacht is totaal geklit en vervilt, we hebben zoiets nog nooit gezien. Op Animal Planet zag ik wel eens iets wat in de buurt kwam, maar dit slaat alles, wat een monster! Maar wel een heel erg lief monster! Als we zijn uitgestapt worden we door die rasta belaagd dat het een lieve lust is! Hij geeft ons kusjes en liefdesbeetjes in onze armen! Wat een charmeur! Daar kan George Clooney nog een punt-je aan zuigen! Dat hij niet naar bloemetjes ruikt en waarschijnlijk een complete dierentuin als bagage bij zich draagt doet ons niets!

'Kijk' zegt Jacqueline. 'Daar, in de bosjes, een oude bekende van ons!' Ik kijk en zie inderdaad een hondje dat wij in juni ook al een paar keer zagen. Een mooie bruine, gladharige hond met een mooie tekening en een witte bef. Het is een teefje en ze is heel schuw, misschien zelfs wat verwilderd! Wij hoorden dat ze hier is gedumpte en in de bosjes leeft, veel te bang om bij mensen in de buurt te komen. Toen heeft Jacqueline haar een paar keer iets te eten kunnen geven en zelfs even kunnen aaien. Voor mij was ze nog banger, ik kon haar niet aanraken.

We gaan het asiel binnen en tot onze schrik constateren wij dat Anastasia en alle vrijwilligers weg zijn. Een aanwezige dierenarts vertelt ons dat de burgemeester iedereen heeft weggestuurd en dat personeel van de gemeente het overneemt. Het is dus niet bij dreigen gebleven, helaas. Dat wij 'zomaar' het asiel zijn binnengelopen wordt ons ook kwalijk genomen. Sterker nog, we zijn niet meer welkom en kunnen direct vertrekken! Duidelijk, de toon is gezet. Dit komt hard aan, er zitten hier meer dan driehonderd honden en die worden nu in de steek gelaten, de betrokken vrijwilligers die jarenlang hun uiterste best deden onder barre omstandigheden de hondjes toch nog zo goed mogelijk te verzorgen zijn weg. Nu worden wij er ook uitgegooid en we beseffen dat alle mogelijkheden om de honden te helpen afgesneden zijn.

Aangeslagen staan we in de brandende zon tussen de paar honden die voor het asiel zitten. Zij weten van niets en begroeten ons weer alsof we zojuist

maanden zijn weggeweest. Dat is één van de vele prachtige eigenschappen van honden, hoe lang je ook weg bent, ze zijn altijd weer blij je te zien! We geven ze nog wat te eten en besluiten om Nicolette op te zoeken.

We vinden haar bij de kist in het centrum. Wat zij ons te melden heeft is de “klap op de vuurpijl!” Behalve dat de vrijwilligers eruit zijn gegooid heeft de burgemeester ook aangekondigd dat hij het hondenbestand in het asiel direct na afloop van het toeristenseizoen wil halveren. Op welke manier dat is hoeven we niet te raden. Ook de zwervhonden die op straat lopen zullen worden ‘opgeruimd’. ‘Probeer je dat eens voor te stellen’, zou ik nu kunnen zeggen. Honderdvijftig lieve, gezonde vrolijke honden (want dat zijn ze, ondanks gevangenschap) krijgen een maaltijd met een flink portie vergif. De manier waarop ze sterven is gruwelijk, een massamoord, te erg voor woorden. Nee, dat kun je je dus *niet* voorstellen! En hetzelfde lot wacht de zwervertjes die nog vrij zijn, afschuwelijk! Zodra we terug zijn in Nederland zal ik elke instantie die ook maar iets zou kunnen betekenen aanschrijven, er zal en moet iets gebeuren!

Voor nu vatten we het plan op om een paar honden die voor het asiel zitten proberen mee te nemen, Nicolette denkt dat deze als eerste geruimd zullen worden. Omdat het een noodgeval is stemt AAI er mee in dat wij twee honden meenemen. Allemachtig, dat wordt nog lastig, er lopen een stuk of zes honden bij het asiel... Omdat we geen opvang ter plaatse hebben voor de honden zal het nog een

spannende actie worden. We moeten de honden vangen, naar de dierenarts gaan om de entingen, chip, paspoort en gezondheidsverklaringen in orde te laten maken, en dan door naar het vliegveld, alles vlak voor vertrek dus. Bovendien zullen we de honden min of meer moeten stelen, want ondanks dat ze buiten het asiel verblijven beschouwt het personeel ze als hun eigendom. Dat is dubbel, en ook dubbel irritant!

We hebben een avondvlucht, dus als we zijn uitgecheckt bij ons hotel gaan we richting het asiel. Marjan, een vriendin van ons die ook begaan is met zwerfhonden, gaat ook mee, we zouden anders handen en plaats tekort hebben. We zeggen niet veel, de spanning slaat toe. We weten dat we een aanzienlijk risico lopen. Een zwerfhond heeft geen enkele betekenis in Griekenland, maar als je betrappt wordt op 'diefstal' van een hond die zogenaamd 'staats eigendom' van het asiel is, dan kun je er op rekenen dat je in een gore Griekse kerker verdwijnt! Daar denken we nu maar even niet aan! We passeren het zigeunerkamp waar er rook opstijgt uit een soort barbecue. Een grote hond ligt er aan een ketting. Die zal daar de rest van zijn leven liggen, schiet de tragische gedachte door mijn hoofd. Langzaam rijden we de heuvel op. Dan wacht ons de loodzware, bijna onmogelijke taak om te bepalen welke honden er mee gaan. Als eerste zien we een ruwharige bruine hond, hij lijkt een beetje op een terriër. We kennen hem en hij ons. 'Misty', noemen we hem 'die is in ieder geval makkelijk te pakken en mee te nemen', zegt Jacqueline. In no time zit hij in

de auto! De rasta zien we helaas niet, wel zien we 'wilde Rose' in de bosjes. Rose hebben we haar genoemd. Echt wild is ze niet, maar ze leeft wel in de bosjes, als een wilde Roos! Nu moeten we haar zien te vangen, de tijd dringt! Nog twee andere honden lopen er voor het asiel. Wij kennen ze minder goed en laten ons menselijk instinct, gevoel emotie, geef het maar een naam, de selectie bepalen. We willen Rose. Dat we überhaupt een keus moeten maken is onverteerbaar. Jacqueline lokt Rose met wat lekkers en alsof het zo moet zijn komt ze dit keer niet uit de bosjes! Met engelengeduld blijft Jacqueline tegen haar praten. We horen een auto naderen en paniek dringt zich op! 'Shit, wat als we betrappt worden?'

Net op dat moment is Rose binnen handbereik en pakt Jacqueline haar vast. Snel gaat de lijn vast en til ik haar in de auto. De angst die ik nu in haar mooie ogen zie is hartverscheurend! Het is de eerste keer dat ik haar vast heb en zij niet kan vluchten. Haar warme, magere lichaam trilt hevig. Het brengt een uit verdriet en vreugde geboren glimlach op mijn gezicht. 'Lekker boeien Rose', denk ik. Straks ben je in Nederland en krijg je een prachtig en veilig leven! De naderende auto is ons langzaam voorbijgereden. Gelukkig was het niet iemand die bij het asiel hoorde! We rijden snel weg met onze buit. Eén van de honden die we achterlaten rent een stuk met de auto's mee. We beseffen dat onze actie een dikke zwarte rand heeft... Wat had ik graag die zwaar verwaarloosde rasta meegenomen. "Die schieten ze vast als eerste af."

Op het vliegveld moeten we van hot naar her met al onze bagage. Twee koffers, handbagage, twee honden en twee grote reiskooien. Rose is bevangen van angst door het hele gedoe en zet geen stap meer, waardoor ik haar steeds moet dragen. Haar trillende lijf wordt steeds zwaarder, maar toch geniet ik er van... In de rij voor de incheckbalie - je moet de honden laten zien - horen we het gemopper (liever zou ik zeggen gezeik, maar dat doe ik niet) van de passagiers achter ons. Ze zijn ontriefd dat ze een paar minuten langer moeten wachten.

Twee uur later zie ik de lichtjes van Rhodos onder ons verdwijnen. Onze buit zit in de buik van de vliegtuigmachine. 'Wilt u de gezagvoerder nog even vragen of hij de verwarming in de dierenruimte onder de cockpit wel heeft aangedaan?' vragen wij aan de stewardess.

Op Schiphol is dit keer geen opvang, het is midden in de nacht. Rose en Misty gaan met ons mee naar huis. Gelukkig haalt Cees - onze buurman - ons op met zijn grote auto. Ook onze vrienden Gabriëlle en Bobby zijn aanwezig als back-up. Fijn dat er zoveel mensen met honden begaan zijn en willen helpen! Als we tegen vier uur eindelijk in bed liggen laat Rose horen dat ze het niet leuk vindt om in de huiskamer in de bench te zitten. Misty doet zachtjes mee. Zo slapen lukt dus niet, dus even later zijn de twee van diefstal afkomstige asiëlvluchtelingen in onze slaapkamer. Dan is er rust.

De volgende ochtend lopen die twee in ons huis rond alsof het zo hoort. Alles wordt geïnspecteerd en besnuffeld. Rose is minder angstig, al zal ik nooit

haar vriendje worden... maar dat hoeft ook niet! Ze is gered en krijgt een nieuwe toekomst!

Rose heet nu Roos en is geadopteerd door twee heel lieve mensen en ravot met haar vriendje Sjon, een kleine ruwharige boender, regelmatig in de 'Groene Weelde' bij Cruquius. Misty woont bij een warme familie in Rotterdam en is tegenwoordig fotomodel, we krijgen tenminste regelmatig de prachtigste foto's van hem!

Zoals voorgenomen mail en schrijf ik mij suf naar alle mogelijke instanties die iets zouden kunnen betekenen voor de dreigende situatie met het asiel op Rhodos. Ik blijf niet de enige te zijn, van alle kanten komt er protest en aandacht op gang! Ik schrijf dit nu ultra kort op (het is een proces van maanden) maar het resultaat was dat er (vooralsnog) geen honden werden afgemaakt in het asiel. Dat wisten we een week nadat we terug waren natuurlijk nog niet. Wat wij toen wel ondertussen wisten is dat de Griekse regering al in 2004 vele miljoenen euro's heeft gekregen van de Europese Unie om het zwerfhonden probleem humaan - onder andere sterilisatie- en castratieprogramma's - aan te pakken.

Recent verklaarde de verantwoordelijk Griekse minister dat er helaas geen cent aan honden besteed is. De euro's zijn spoorloos verdwenen, hij wist niet waar... Toen ik dit aan een uitbater van een restaurant op Rhodos vertelde was zijn antwoord: 'maar die minister heeft wel een heel mooie villa en een dikke auto.'

Net als door vele andere vrijwilligers werd er ook door ons weer actie ondernomen! Twee weken nadat Rose en Misty waren gered, waren wij terug bij het asiel om nog een paar honden te redden!

No name

We zijn dan samen met onze zoon Tony en zijn vriendin Fokje (extra handen zijn erg handig en gezellig) een paar dagen terug op het eiland om nog een paar honden te halen, net als vrijwilligers van veel andere landen. Op deze manier kunnen er toch nog heel veel honden gered worden! Het is oktober en het is behoorlijk stil op het eiland. De toeristen zijn bijna allemaal weer thuis en het is vreemd om dit nu ook eens mee te maken, zo rustig! Het zou hypocriet zijn om te zeggen dat we van deze korte vakantie niet genieten, en dat is maar goed ook, want als je zo met het 'hondenlot' bezig bent moet iets anders voor de balans zorgen. Rhodos is prachtig! Nadat we de volgende dag Tony en Fokje een paar 'hot spots' van het eiland hebben laten zien rijden we naar het asiel. Van AAI hebben we een 'go' voor twee honden en een pup. Als we daar aankomen, komt tot onze grote vreugde rasta ons tegemoet, samen met nog een paar andere honden. Hij begroet ons uitbundig en we zijn erg blij hem te zien! 'Nu gaat hij zeker mee!', zeg ik! 'Ok, Pippa gaat mee', zegt Jacqueline. 'Juist, hij heet dus Pippa, een lekker vrolijke naam, die past precies bij hem', zeg ik. Een andere hond wordt uitgezocht en die noemen we Mika. Het is een heel slanke hond, donkerbruin met wat lichtbruine tekeningen. Hij is

rustig en aanhalig, een ideale hond om te plaatsen bij een adoptiegezin! Het asiel mogen we niet meer in, maar aan de zijkant zien we achter het hek een heel nest puppies zitten, niet ouder dan een week of twaalf! Tony kiest er één uit - hoe moeilijk en emotioneel dat is kun je pas begrijpen als je er zelf voor staat - en vist de pup over het hek heen. Het is een ruwharige lichtbruine hondenbol die direct 'Brownie' wordt genoemd. We hebben ons voorbereid en de drie honden krijgen een dosis anti vlooien- en teken middel. Pippa krijgt iets meer dan de andere twee, de 'viespeuk.' 'Wacht maar tot wij jou gaan knippen en scheren', zeg ik tegen hem! Dat zal over een paar dagen gebeuren, overmorgen vertrekken we alweer! We zetten de pup terug en laten de honden achter. Helaas hebben we geen opvangadres, dus moeten we het gokken dat ze er op de dag van vertrek nog zijn. Spannend! Als we de volgende dag komen kijken of onze asielzoekende asielverlaters er nog zijn, wacht ons een heel onaangename verrassing. Voor het hek van het asiel ligt een jong herderachtig hondje letterlijk in de goot. Aan de manier waarop hij daar ligt zien we dat er iets niet goed is. Als we dichterbij komen wordt ons vermoeden heel hard bevestigd! Het hondje is niet ouder dan een half jaar. Met zijn achterlijf ligt hij in de viezigheid van de goot (waardoor de uitwerpselen van het asiel spoelen) We zien dat hij zwaar gewond is, hij heeft verschillende diepe wonden aan zijn achterlijf. Bloed stroomt over zijn gehavende lichaam de goot in. 'Die is aangereden en ze hebben hem hier gedumpt' zeg ik. Het hondje beweegt haast niet maar

zijn ogen kijken mij strak aan! 'Help mij!' lees ik. Heel erg voorzichtig probeer ik hem eerst uit die vieze goot te trekken. Aan de manier waarop hij zijn achterlijf meesleept, vermoed ik dat zijn rug gebroken is, het hangt er slap bij. Het hondje moet heel veel pijn hebben, mijn aanraking doet zijn ogen nog wijder open sperren. De goot stinkt en ik voel een lichte misselijkheid opkomen die niet alleen door de stank veroorzaakt wordt... Het is avond en we zijn hier zo'n beetje in de 'middle of nowhere.' Wat moeten we nu doen? We bellen Marjan, een vriendin die hier op het eiland woont. Zij kent veel dierenartsen en weet misschien iemand waar wij nu terecht kunnen. Zij belooft snel te komen. Ik heb de gewonde hond op een stuk karton gelegd en om de beurt praten we zachtjes tegen hem en aaien zijn kop. Ineens richt hij zich op en begint zich te verplaatsen met zijn voorpoten. Zijn verlamde achterkant sleept levenloos mee. We laten hem even gaan om te zien wat er gebeurt. Hij sleept zich naar de struiken en gaat daar liggen. 'Hij wil daar sterven', zeg ik. Instinctief doen veel dieren dat, als ze aanvoelen dat het einde in zicht is. 'Maar op deze manier kan dat nog heel lang duren.' Na een kwartier is Marjan er. Ze heeft een oud autootje en geeft niets om een beetje troep in dat ding. Voorzichtig til ik de pup op en leg hem in de auto. De vragende ogen van het zwaar gewonde hondje zijn continue op mij gericht... Als we naar de dierenarts rijden kijk ik naar het hoopje ellende op de achterbank. Nog steeds kijkt hij naar mij en ik beantwoord zijn blik door mijn hand op zijn kop te laten rusten. Ik krijg een lik. Het

gevoel wat daar bij hoort laat zich niet in woorden vangen...

Even later zijn we bij de dierenarts en slaapt No Name, een zwervertje van nog geen half jaar, voor altijd.

Dag van vertrek! Deze exercitie hebben we eerder gedaan, dus dat moet soepel verlopen vandaag! De pup wordt door Tony snel achter het hek vandaan gepakt, Pippa en Mika worden in de auto gestopt en weg zijn we! Gelukkig waren ze allemaal aanwezig en kunnen we de missie afronden. Op weg naar dierenarts - voor het reisklaar maken - blijkt dat Pippa geen fan van autorijden is, hij geeft over. Op weg naar het vliegveld doet hij dat weer. Dat betekent dat de nieuwe baasjes een uitdaging hebben! Maar goed, dat is van ondergeschikt belang, eerst moet er maar een baasje gevonden worden. Daar gaat AAI voor zorgen! Buiten, voor de hal van het vliegveld staan we met de hele reddingsploeg te wachten tot we kunnen vertrekken. We blijven voor de honden zo lang mogelijk buiten. Intussen begin ik vast, mijn handen kriebelen verschrikkelijk! Ik moet weten wat er onder de vacht van het 'monster' Pippa schuilt! Ik zet de schaar erin, begin in het wilde weg links en rechts stukken geklit en vervilt haar af te knippen. Het schaarje is niet echt scherp, na een uur knippen ben ik niet veel opgeschoten en ik besluit de rest thuis af te maken.

De volgende ochtend maken we het karwei af. Pippa ligt op zijn gemak in onze huiskamer en laat zich gewillig ontdoen van haar en ongewenste bezoe-

kers Hij lijkt aan te voelen dat wij goed bezig zijn! Niets aan deze hond verraadde dat hij zo uit het wild komt! Als we na een paar uur klaar zijn staat er een oogverblindende prins voor ons! Wat een prachtige hond! Het monster van Rhodos blijkt een poedelachtige schoonheid te zijn, geweldig! Trots paradeert hij door de tuin en ik schiet foto's. Onze hersens proeven het zoet van de overwinning, zo voelt onze reddingsactie! Met kilo's lood in de schoenen wordt de prins 's avonds afgeleverd bij een opvanggezin, waar hij zal blijven tot er een adoptiebaasje is gevonden.

Mika en Brownie zijn ook ondergebracht bij een opvanggezin en de dagen na de reddingsactie word ik chagrijnig. Ik mis Pippa. Potverdorie, ik ben verliefd op een kerel, denk ik! Dan trap ik in een val die voor elke hondenredder wagenwijd openstaat; ik geef toe aan mijn gevoel en tegen beter weten in vraag ik AAI of wij het met Pippa mogen proberen. Dat mag. Pippa wordt opgehaald en ik ben gelukkig! Maar daar komt snel een eind aan, als Pippa eenmaal bij ons is blijkt dat onze Samantha het helemaal geen goed plan vindt om deze prins in huis te halen! Het is haat en nijd! We staan voor een zware keuze: doorzetten en proberen of het ooit wat wordt - met het risico dat je na lange tijd alsnog moet concluderen dat Pippa naar iemand anders moet - of direct de knoop doorhakken en voor Pippa een nieuwe gouden mand zoeken. Het wordt het laatste. Het is de verstandigste keus en Pippa heeft daar ook recht op. Het doet een paar weken pijn, maar als wij de nieuwe baasjes van Pippa ontmoet hebben - ze zijn

helemaal lijf van die hond - maakt dat een hoop goed! De prins heeft zijn plek in dit leven gevonden! Voor mij is het een harde, maar goede les geweest. Ik troost mij met de gedachte dat ik niet de enige ben die in deze val is getrapt, het zat er gewoon een keer in.

In 2009 nemen we een paar honden mee voor Marjan vanaf het eiland. Er gebeurt niets bijzonders verder. Heerlijk!

Hoofdstuk 9

Afsluiten en verdergaan

2010. De vleugelboot ronkt over de blauwe spiegel en laat een breed schuimspoor achter. De warme wind slaat in ons gezicht. Mijn gedachten dwalen af: De situatie met betrekking tot het asiel is status quo. De acties hebben ertoe geleid dat de burgemeester geen massale slachtpartij heeft durven aanrichten, wel blijft hij daar nog steeds mee dreigen.

In de winter zijn er toch een hoop honden vergiftigd, we hebben tot nu toe bijna geen honden gezien. Ons vermoeden is bevestigd door vrienden die hier wonen. Ook winkeliers, die straathonden afleidend vinden voor hun (potentiële) klanten, vergiftigen honden. Het is om moedeloos en wanhopig van te worden, maar niets doen is geen optie, we gaan door, elke geredde hond is er één! Marmaris komt in zicht. Vandaag zullen we na vijf jaar het hoofdstuk Hollanda voor altijd afsluiten. Zij is in feite de 'trigger' geweest waardoor we in het "hondenred-denwereldje" zijn gerold. Dat we haar hebben verloren, en vooral de manier waarop zit ons nog steeds dwars. Niet eerder hebben we de moed kunnen opbrengen om terug te gaan naar de 'vuilnisbelt' waar ik haar voor het laatst achter het hek duwde. Het litteken zit nog steeds op mijn arm... en in mijn hoofd!

En uur later staren we perplex door de voorruit van de huurauto. We hadden wel gehoord dat het asiel opgeknapt zou worden, maar dit overtreft onze ver-

wachtingen ruimschoots! Geen troep meer, alles is opgeruimd en schoon. Een hoge omheining herbergt een grote hoeveelheid mooie, ruime hokken. Er is zelfs een zwembad! Niet te geloven, wat een vooruitgang! Voor het asiel staat een keurig gebouw dat dient als receptie. Later zien we dat daar ook een mooie professionele operatiekamer in is gemaakt. Super! We parkeren de auto en stappen uit. De honden achter het hek reageren wel maar bslst niet overspannen zoals in het verleden altijd het geval was. Ze zien er goed doorvoed uit.

De deur van het gebouwtje gaat open en de breedbekkikker komt tevoorschijn. Hij herkent ons onmiddellijk en maakt met zijn hand een saluerend gebaar naar zijn hoofd! Lachend staat hij daar! 'Alloooo', roept Errol! Even later ervaar ik hoe het is om te 'huggen' met een bolle, ongeschoren crimineel! Hij knijpt ons bijna fijn! Zo goed en zo kwaad als het gaat halen we herinneringen op. We zitten op een trap vlak voor het hek van het asiel en Jacqueline en ik genieten van het contrast. Vijf jaar geleden was dit een helse troep die de naam asiel niet verdiende, nu lijkt het bijna een modelverblijf voor rijke honden! Natuurlijk blijft het heel ellendig dat er asielen moeten zijn op deze wereld, maar als het toch moet dan maar zo. Petje af voor - in ieder geval deze tak - van het Turkse beleid. Errol laat ons de operatiekamer zien waar dokter Bora ook nog steeds praktiseert. Hij is bezig met een sterilisatie. In het uur dat wij er zijn doet hij er vier. Dat is dus lopende band werk en dat is echt heel goed! Dit is echt de enige manier om het probleem van zwerf-

honden aan te pakken! Wereldwijd zou dit moeten gebeuren, verplicht!

Weer buiten stel ik de vraag aan Errol die mij al vijf jaar bezighoudt: 'Wat is er met Hollanda gebeurd?' Zijn antwoord is ondanks de gebarentaal en gebroken Engelse woorden kort, duidelijk en overtuigend; Hollanda is ontsnapt en overreden. Dit kan hij na zoveel jaar niet ad hoc verzinnen, dus ik geloof hem.

Ik vraag hem waar Kamber is. Die blijkt al een tijdje met pensioen te zijn. Mijn verdenking tegen Kamber bleek dus niet juist. Ik vergeef het mezelf, want hij had mij wel alle redenen gegeven om die verdenking te hebben. Ik ga nog even naar binnen om afscheid te nemen van Bora. Nogmaals stel ik de vraag over het lot van Hollanda. Bora is een stotteraar maar zijn Engels is veel beter dan dat van Errol; '*She died in front of the gate, she escaped! I saw her, I could tell she was instantly dead*' zegt de arts. Ik ben nu echt overtuigd, Hollanda is niet meer op deze wereld en ze is heeft niet geleden.

Als we naar de auto lopen zien we dat Errol al weer de volgende sterilisatieklant pakt. Hij staat tussen de honden en tilt één van hen behoedzaam op. Als hij de grote hond stevig in zijn armen heeft geeft hij hem een zoen op zijn kop! *Gloeiende genade*, een Islamiet die een hond zoent! De wonderen zijn de wereld nog echt niet uit! Met gemengde gevoelens gaan we terug naar de boot die ons naar Rhodos zal brengen.

Die avond bezoeken wij Barry, een oude 'Welshman' die samen met zijn vrouw Anna een souvenir-

winkeltje heeft. Zij houden van honden en hebben ons al vaker geholpen. Hij is kunstenaar en verkoopt zijn eigen werk; mooie schilderijen en beschilderde stenen. Hij is klein en ziet er ook uit als een kunstenaar met ietwat wild, lang blond haar en een verweerde kop.

Nadat wij hem begroet hebben zegt hij: 'Anna is sick, she's at the hospital' 'And now she's very worried about the five pups around the corner!' Wij gaan kijken op de plaats waar hij op doelt. Daar treffen wij inderdaad vijf puppies aan, samen met de moederhond. Ik pak mijn camera, en in het mooie strijklicht van de ondergaande zon worden de vijf zwervertjes vereeuwigd.

Een maand later zijn er weer vijf gouden manden vergeven. Moederhond Mimi wacht op ons in het huis van een vriendin.

Het is bijna september...